

Møteinnkalling

Utvalg: Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne og eldre
Møtested: Kommunestyresalen, Bindal rådhus, Terråk
Dato: 15.06.2021
Tidspunkt: 10:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 75 03 25 00. **Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.**

Helse- og velferdssjef Arnt Myrvold vil orientere om husleiefastsetting for omsorgsboliger og om bruk av fellesområdet på sykehjemmet.

Det vil bli utlevert ipad til medlemmene av rådet i møtet.

Dokumentene er publisert på kommunens nett- og facebookside.

Terråk, 08.06.2021

Andreas Øvergård
leder

Saksliste

Utv.saksnr	Innhold	Unntatt off.
PS 5/21	Godkjenning av innkalling	
PS 6/21	Årsmelding 2020 for Bindal kommune	
PS 7/21	Revisjon av kommunal boligplan 2018 - 2025, angående eierskap av frittliggende eneboliger	
PS 8/21	Ny planstrategi 2020-2023 for Bindal kommune	
PS 9/21	Samhandlingsleder for kommunene innenfor helseområdet	

PS 5/21 Godkjenning av innkalling

Saksfremlegg

Utv.saksnr.	Utvalg	Møtedato
27/21	Bindal formannskap	02.06.2021
	Bindal kommunestyre	17.06.2021
6/21	Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne og eldre	15.06.2021

Årsmelding 2020 for Bindal kommune

Vedlegg:
1 Årsmelding 2020

Kommunedirektørens innstilling

Årsmelding for Bindal kommune for 2020 godkjennes.

Saksprotokoll i Bindal formannskap - 02.06.2021**Behandling:**

Votering:
Kommunedirektørens innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Årsmelding for Bindal kommune for 2020 godkjennes.

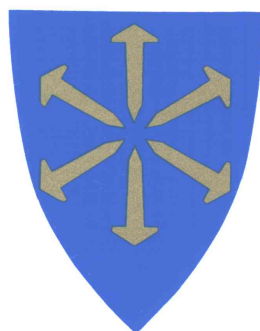
Saksopplysninger

Det er utarbeidet årsmelding for kommunens virksomhet for 2020. Årsmeldingen skal behandles av formannskapet som avgir innstilling til kommunestyret. Kontrollutvalget behandlet den 25.5.21 årsmeldingen sammen med regnskapet. Kontrollutvalget hadde ingen merknader til årsmeldingen.

KOMMUNEDIREKTØREN I BINDAL KOMMUNE, Terråk, 25.5.2021

Knut Toresen
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Årsmelding

2020

Bindal kommune

Bindal – med vind i seglan

Trygg – Stolt – Samarbeidende - Fremtidsrettet

INNHALDSFORTEGNELSE

Kap. 1	Kommunedirektørens vurdering	Side	3
Kap. 2	Årsberetning	Side	8
Kap. 3	Oppvekst og kultur	Side	18
Kap. 4	Helse og velferd	Side	29
Kap. 5	Plan og utvikling	Side	50

KAP. 1 – KOMMUNEDIREKTØRENS VURDERING

Ansatte

Pr. 31.12.2020 var det ansatt 191 personer på fast lønn i Bindal kommune, noe som tilsvarer 159,25 årsverk. Dette er 8 personer færre og 0,15 årsverk mindre enn 31.12.2019.

Gjennomsnittlig stillingsprosent per ansatt var i 2020 83,4 %, mot 81,9 % i 2019.

Andelen av totalt antall tilsatte og årsverk totalt har hatt følgende fordeling på de enkelte arbeidssteder i perioden 2016 – 2020, og antall årsverk på de enkelte arbeidssteder ved utgangen av 2019 og 2020 var følgende:

Arbeidssted	Andel bemanning 2016 i %	Andel bemanning 2017 i %	Andel bemanning 2018 i %	Andel bemanning 2019 i %	Andel bemanning 2020 i %	Årsverk 31.12.2019*)	Årsverk 31.12.2020*)
Sentraladm.	5,18	6,71	5,96	5,58	6,78	8,90	10,8
Oppv./kultur	5,07	5,24	4,56	4,06	2,84	6,47	4,50
Skole	15,64	15,60	15,94	15,16	16,11	24,17	25,66
Barnehage	11,19	10,61	11,08	12,00	12,19	19,12	19,40
Helse/velferd	8,55	6,99	8,20	6,90	7,14	11,00	11,37
Institusjon	21,55	21,21	20,40	19,66	20,71	31,33	33,00
Hjemmetj.	22,74	23,48	24,04	25,10	22,76	40,01	36,25
Plan/utv.	10,08	10,16	9,82	11,54	11,47	18,39	18,27
Total	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	159,39	159,25

*) Årsverk pr. 31.12. omfatter alle på fast lønn, også de som er sykemeldt og i svangerskapspermisjon med lønn, og vikar med fast lønn for denne.

Andel bemanning og årsverk tar i denne tabellen utgangspunkt i tall pr. 31.12.2020. Det vil være variasjon i måneder som gjør at tallene fra år til år ikke blir helt sammenlignbare. For eksempel kan vakante stillinger, sykemeldinger og svangerskapspermisjoner gi utslag.

Arbeidsmiljøutvalgets aktivitet

I 2020 ble det holdt 2 møter i arbeidsmiljøutvalget. Følgende saker ble behandlet: årsrapport arbeidsmiljøutvalget 2019, avvikrappporter, trafikksikker kommune, rapportering om sykefravær, budsjett og økonomiplan 2021-2024 samt referatsaker.

Sykefravær

Sykefraværet var i 2020 på 7,3 %, mens det i 2019 var på 8,89 %. Sykefraværet i første kvartal 2020 var på 12,5 %, der 5 % var langtidsfravær (fravær over 41 dager). I fjerde kvartal var sykefraværet 5,7 %, der 1 % var langtidsfravær. Alle tall inkluderer egenmeldt og legemeldt fravær. Koronafraværet i 2020 er på 396 dager og tilsvarer 13 % av det totale fraværet i 2020. Dersom vi holder koronarelatert fravær utenfor, vil sykefraværet i 2020 være på 6,3 %.

Det høye langtidsfraværet i 2019 har blitt nærmere halvert i 2020. Korttidsfraværet har økt fra 2019 til 2020, og det må sees i sammenheng med pandemien.

Pandemien har gitt en krevende og uforutsigbar arbeidshverdag for de ansatte. Vi erfarer løsningsorienterte og ansvarsbevisste arbeidstakere som har strukket seg langt for å ivareta så gode tjenester som mulig i en vanskelig tid. I desember 2020 gjennomførte vi en arbeidsmiljøundersøkelse for å kartlegge hvordan pandemien har påvirket arbeidssituasjonen, og for å vurdere om det skulle settes inn tiltak for å ivareta tjenester og arbeidstakere. Resultatet var gjennomgående bra, og det er positivt at de ansatte rapporterer høy grad av

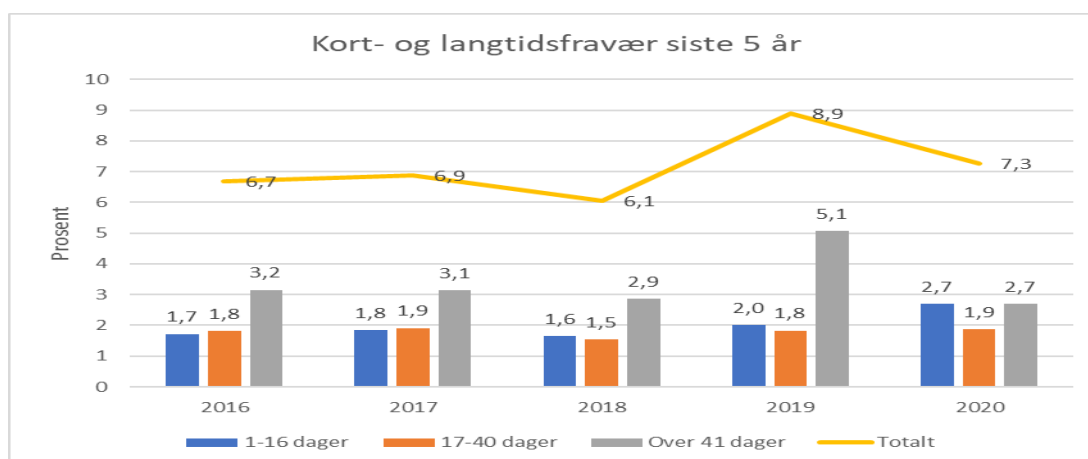
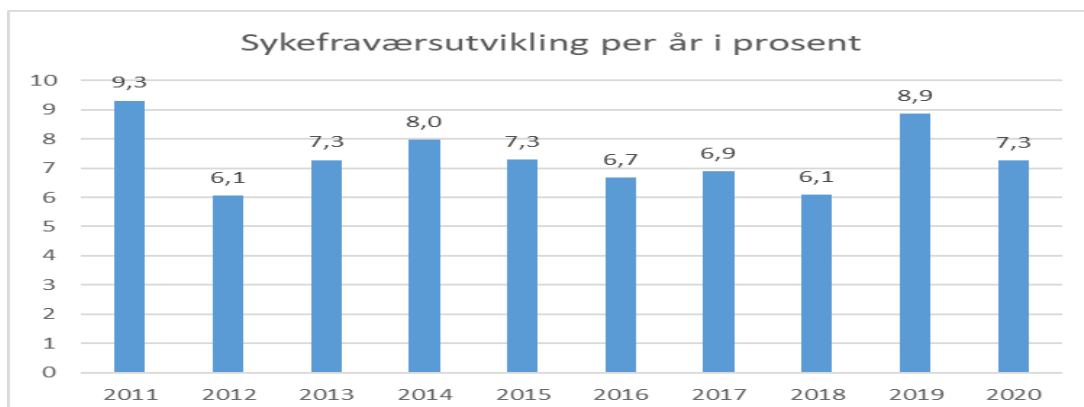
trivsel og god kollegial støtte. De ulike avdelingsledere fikk tilsendt svar for egen avdeling for å få så konkret informasjon som mulig til bruk i oppfølging.

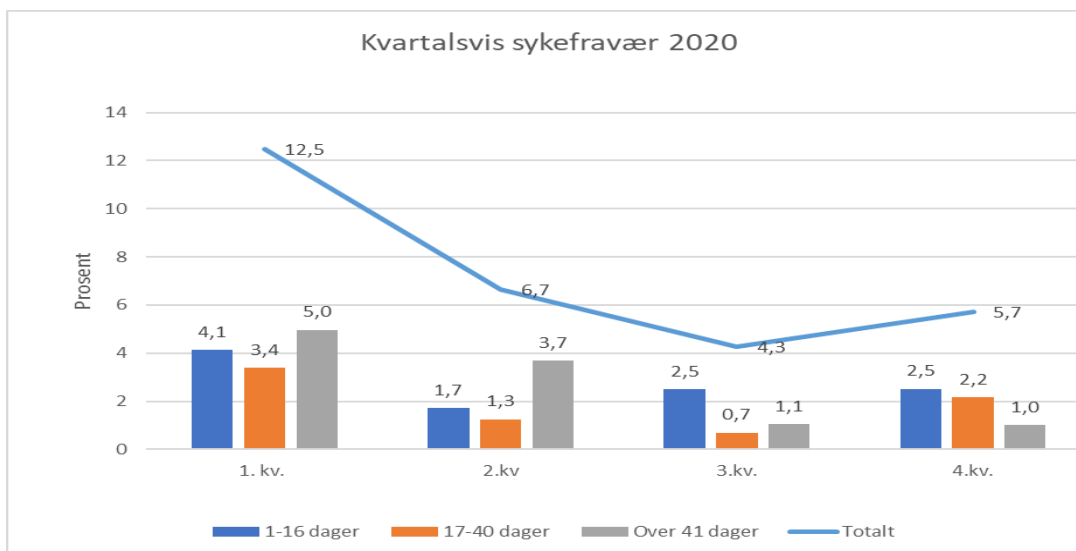
Fra 1.1.2020 inngikk Bindal kommune vertskommuneavtale med Nærøysund om drift av NAV-kontoret, og vi ble en del av NAV Nærøysund. Dette innebar at vi ble tilknyttet nytt Arbeidslivssenter i Trøndelag, og vi fikk tildelt egen kontaktperson. Pandemien har medført begrensninger i møtevirksomhet, men 16. november hadde vi temadag om sykefravær/nærvær på Teams med ledere, tillitsvalgte, verneombud, leger og bedriftshelsetjenesten. Både Arbeidslivssenteret, bedriftshelsetjenesten og vår kommuneoverlege hadde ulike innlegg relatert til tema. 17. november ble det gjennomført Teamsmøter med Arbeidslivssenteret og de ulike avdelinger for å knytte kontakt og diskutere ulike problemstillinger. I samarbeid med Arbeidslivssenteret, ledere, tillitsvalgte og verneombud startet jobben med å utarbeide nye overordnede sykefravær rutiner for ansatte i Bindal kommune.

Sør-Helgeland Bedriftshelsetjeneste SA (BHT) hadde i 2020 kontordager åpen for ansatte som ønsker råd og veiledning, der noen av dagene ble tilbudt digitalt. BHT har hatt innlegg på temadag om sykefravær/nærvær, gjennomført og fulgt opp arbeidsmiljøundersøkelser og foretatt arbeidsplassvurderinger. Yrkeshygieniker har vært med på vernerunder i helse og omsorg og ved Terråk skole, samt gitt bistand til risikovurdering ved Terråk skole.

Kommunestyret vedtok i 2007 at ansatte som deltar i organisert trening i gjennomsnittlig en dag i uken gjennom hele året ved treningsstudio får refundert halve treningsavgiften. I 2020 var det 23 ansatte som fikk refusjon, en total utgift på kr. 43 192,-. Regelmessig fysisk aktivitet er god investering i fysisk og psykisk helse.

Sykefraværsutvikling

Gjennomsnittsalder

Gjennomsnittsalderen i Bindal kommune pr. 31.10.2020 var for undervisningspersonalet på 46,3 (47,2)* år, hvorav kvinner 43,1 (44,1) år og menn 53 (53) år. For øvrige ansatte var gjennomsnittsalderen på samme tidspunkt på 48,4 (49,4) år, hvorav kvinner 47,7 (49,1) år og menn 51 (50,6) år.

* i parentes gjennomsnittsalder 31.10.2019.

Personvern

Fra januar 2019 pliktet Bindal kommune å ha et eget personvernombud, og inngikk en avtale med en ekstern konsulent om kjøp av denne tjenesten, for å etterkomme nyere personvernlovgivning. Regelverket er omfattende og dokumentasjonskravene store. Høsten 2019 tok to ansatte i Bindal kommune et studie i personvern for å øke kompetansen i egen organisasjon. Bindal kommune ønsket personvernombud i egne rekker, som er kjent med vår organisering, tjenester og utfordringer. May Lene Øren ble vårt nye personvernombud fra 1.1.2020.

Hver enkelt ansatt har ansvar for sin håndtering av personopplysninger. Ledere på enheter og sektorledere har hovedansvaret for overholdelse av personvernet i sin sektor.

Personvernombudet skal blant annet gi råd og veiledning til sektorene og enkeltansatte når det gjelder behandling av personopplysninger, kontrollere overholdelsen av personvernlovgivningen i kommunen, vurdere behov for personvernkonsekvensutredninger, og bidra til gjennomføring av disse. Personvernombudet er kontaktperson opp mot datatilsynet ved eventuelle avvik fra personopplysningssikkerheten.

Alle sektorer har kartlagt mange handlinger, aktiviteter og systemer som håndterer og oppbevarer personopplysninger. Personvernombudet har hatt informasjonsarbeid i to ledergruppemøter, fulgt datatilsynets oppdaterte kunnskapsformidling og erfaringer, og opprettet nettverk for personvernombud med nabokommuner i Namdal. Det er avsatt 10 % stilling for å ivareta funksjonen som personvernombud.

Antall saker og møter i politiske organ

	2016		2017		2018		2019		2020	
	Møter	Saker	Møter	Saker	Møter	Saker	Møter	Saker	Møter	Saker
Kommunestyre	8	116	8	148	7	121	8	141	7	112
Formannskap	8	57	11	61	13	65	10	57	11	56
Fondsstyre	6	16	6	23	3	8	4	8	1	1
Adm.utvalg									1	2

Befolkningsutvikling

År	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Pr. 1. jan	1601	1592	1562	1545	1503	1482	1465	1473	1486	1450	1426	1397

I årene der vi hadde innflytting av flyktninger hadde folketallet en positiv utvikling. Etter dette er vi dessverre tilbake til den trenden som man har sett gjennom flere tiår, noe som for 2020 innebar en nedgang i folketallet på 29 personer.

Denne årsmeldingen er i hovedsak bygget opp på samme måte som tidligere år. Det er en endring som ble innført fra og med årsmelding 2018 som innebærer at tidligere års kap. 2 «økonomi» er omdøpt og endret til en «årsberetning» som belyser den pliktige informasjonen, og er utarbeidet i tråd med bestemmelsene i kommuneloven og forskrift om årsregnskap og årsberetning.

Det er i årsmeldingen lagt vekt på beskrivelser av de ulike tjenester for å kunne gi et bilde av kompleksiteten i kommunens oppgaver. Det er for noen områder vist til KOSTRA-tall som kan gi et bilde av Bindal kommunes ressursbruk sammenlignet med andre kommuner. I tillegg har meldingen et kapittel der sentrale nøkkeltall og årsaksforhold beskrives.

Regnskapsresultatet for 2020 viser et mindreforbruk på kr. 6 483 644.-. Det er redegjort for hovedårsaker i kap. 2. I regnskapskjema samt i sektorenes kapitler er det gjort rede for vesentlige avvik. Det er i løpet av 2020 foretatt budsjettreguleringer som gjelder utgifter og inntekter.

Budsjett disiplinen i kommunen er god. Det vil dog alltid være rom for forbedringer, og det å ha kunnskap om budsjettet samt føle eierskap til budsjettet er vesentlig når det gjelder

budsjettoppfølging og budsjettdisiplin. Samhandlingen med tillitsvalgte er god. Vi ser at det for noen stillinger blir større utfordringer med å rekruttere, og det er enighet om at det i 2021 skal starte et rekrutteringsprosjekt der det skal lages en strategi for rekrutteringsarbeidet.

Covid-19 har preget året i betydelig grad. Dette framkommer tydelig i sektorenes kommentarer. Det har vært et meget spesielt år, og arbeidet med Covid-19 har medført at det har vært nødvendig å sette flere oppgaver på vent. Når dette skrives er vi i en situasjon med økt smitte i Norge, smittetilfeller i nabokommuner, og usikkerhet rundt vaksineringsen i Norge. Dette gjør at også 2021 blir et år der Covid-19 må få mye oppmerksomhet. Når pandemien rammet i mars 2020 var samfunnet i liten grad forberedt på dette. Bindal kommune har etter ett år fått mye på plass når det gjelder systemer og planer. Likevel så er det en uoversiktlig situasjon pr. nå. Jeg er stolt av hvordan de ansatte har stått på og taklet denne vanskelige situasjonen i året som har gått. Vi har dyktige ansatte som evner å omstille. Samtidig føler jeg at den langvarige pandemien begynner å tære på organisasjonen. Dette er nok noe de aller fleste av innbyggerne i landet føler på.

Kommunens langsiktige gjeld har økt fra 70,2 millioner kroner i 2017 til 217,2 millioner kroner i 2020. Dette som følge av store investeringer i skole/hall, utbedring av Bindal sykehjem, samlokalisering og omsorgsboliger.

Vi står foran krevende økonomiske tider der det må gjøres reduksjoner i kommunens driftsnivå. Låneforpliktelser øker, demografi er en utfordring, folketall reduseres og brukerbehov øker. Budsjettprosessene kommer til å bli mer krevende. Ett viktig element i en budsjettprosess er å prioritere, og da blir det tema hva vi skal gjøre mer eller mindre av, og eventuelt slutte å gjøre. På grunn av pandemien ble det ikke mulig å legge så mye arbeid i budsjettarbeidet i 2020 som administrasjonen ønsket. Også regnskapsåret 2020 viser et regnskapsmessig mindreforbruk. Administrasjonen skal som en del av budsjettarbeidet analysere årsaken til dette nærmere. Det er tradisjon for god budsjettdisiplin i Bindal kommune. Vi må likevel se på om det er forhold i måten vi budsjetterer på som bidrar til mindreforbruk. Uavhengig av dette er det nødvendig å gjøre økonomiske grep på grunn av de forhold som framkommer i innledningen av dette avsnittet.

Budsjettarbeidet har startet i 2021, og kommunestyret har valgt samme modell som i 2020. Dette innebærer at rådmannen fremdeles skal utarbeide forslag til budsjett 2022 og økonomiplan 2022-2025. Formannskapet fungerer som styringsgruppe. To representanter fra de tillitsvalgte møter i styringsgruppa med tale- og forslagsrett. I tillegg møter rådmannens ledergruppe. Rådmannen kan ved behov kalle inn øvrige ledere.

Bindal kommune får gode tilbakemeldinger på de tjenestene vi utfører, og det er få klager. Jeg retter en stor takk til ansatte som gjør en veldig god jobb for fellesskapets beste.

Til slutt vil jeg takke politikere og samarbeidspartnere for et godt samarbeid i året som har gått. Jeg opplever at det er en god relasjon mellom kommunestyret og administrasjonen, med en felles forståelse for de ulike roller vi har i samspillet.

Bindal, 25.03.21

Knut Toresen
Kommunedirektør

KAP. 2 – ÅRSBERETNING

Kommunedirektøren legger fram årsmelding og årsberetning i ett dokument. Årsberetningen belyser den pliktige informasjonen, og er utarbeidet i tråd med bestemmelsene i kommuneloven og forskrift om årsregnskap og årsberetning. Årsmeldingen gir en utdypet beskrivelse av de enkelte tjenester. Regnskapet ble formelt avlagt 17. februar 2021, og sammen med årsberetningen gir dette en beskrivelse av resultater og utviklingstrekk i driftsregnskapet, investeringsregnskapet og balanseregnskapet. Faktorer som påvirker resultat og finansiell stilling er belyst i noter og utdypende kommentarer til regnskapet.

Regnskapet er avlagt etter regnskapsforskrifter som gjelder for kommuner og fylkeskommuner.

Frist for avleggelse av årsregnskap er 22. februar fra økonomisjefens side, og regnskapet skal være forelagt kommunestyret innen 1. februar.

De kommunale forskriftene baserer seg på anordningsprinsippet. Dette tilsier at regnskap skal belastes og godskrives med utgifter og inntekter det året disse oppstår, slik at regnskapstallene for 2020 vedrører dette året.

Det kommunale regnskapet har tre deler:

- **Driftsregnskap**

I driftsregnskapet føres kommunens driftsutgifter og driftsinntekter, herunder renter som en har gjennom året. Driftsregnskapet viser årlige avskrivninger, som er årlige kostnader som følge av forbruk av aktiverte driftsmidler. Avskrivningene påvirker kommunens brutto driftsresultat, men blir nullstilt slik at netto driftsresultat er upåvirket av denne kostnaden. Netto driftsresultat i kommunen er derimot belastet med årets avdrag som er den utgift relatert til forbruk av aktiverte driftsmidler som skal påvirke kommunens driftsresultat etter gjeldende regnskapsregler. Årsaken til at avskrivningene blir vist i regnskapet er bl.a. at beslutningstakere og regnskapsbrukerne skal se denne kostnaden presentert i regnskapet og vurdere denne i forhold til kommunens driftsresultat og avdragsutgifter.

- **Investeringsregnskap**

I investeringsregnskapet føres alle utgifter og inntekter som vedrører nybygg og nyanlegg, samt startlån.

- **Balanseregnskap**

I balanseregnskapet skal status for kommunale eiendeler, gjeld og bokført egenkapital framkomme. I balanseregnskapet er anleggsmidler definert som eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for kommunen. Andre eiendeler er omløpsmidler. Anleggsmidler som har en begrenset levetid blir avskrevet hvert år. I kommunal sektor blir lineære avskrivninger brukt. Dvs. at avskrivningsgrunnlaget blir fordelt likt over avskrivningstiden. De årlige avskrivningene blir dermed like store for det enkelte anleggsmiddel. Avskrivningene starter året etter at anleggsmidlet er tatt i bruk.

§ 5-6. Økonomisk oversikt etter art – drift Regnskap

Tall i 1 kroner	Regnskap 2020	Regnskap 2019
Driftsinntekter		
Rammetilskudd	-80 350 296	-73 781 026
Inntekts- og formuesskatt	-38 310 567	-38 969 633
Eiendomsskatt	-15 109 979	-15 204 493
Andre skatteinntekter	-2 969 511	-2 623 784
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-22 737 159	-13 769 085
Overføringer og tilskudd fra andre	-31 755 572	-23 646 856
Brukerbetalinger	-5 255 607	-5 375 601
Salgs- og leieinntekter	-17 443 061	-21 940 727
Sum driftsinntekter	-213 931 753	-195 311 206
Driftsutgifter		
Lønnsutgifter	104 787 487	105 544 471
Sosiale utgifter	17 934 437	19 126 812
Kjøp av varer og tjenester	45 530 641	43 978 039
Overføringer og tilskudd til andre	15 812 105	11 481 912
Avskrivninger	9 377 229	9 802 096
Sum driftsutgifter	193 441 899	189 933 330
Brutto driftsresultat	-20 489 854	-5 377 876
Finansinntekter/Finansutgifter		
Renteinntekter	-897 140	-1 495 022
Utbytter	-128 800	-160 400
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0
Renteutgifter	3 954 525	3 483 517
Avdrag på lån	6 759 784	6 146 410
Netto finansutgifter	9 688 368	7 974 505
Motpost avskrivninger	-9 377 229	-9 802 096
Netto driftsresultat	-20 178 714	-7 205 467
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:		
Overføring til investering	6 166 768	13 800
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	622 623	-886 271
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	21 742 005	4 522 700
Disponering av tidligere års mindreforbruk	0	8 352 681
Dekning av tidligere års merforbruk	-8 352 681	-4 797 443
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	20 178 714	7 205 467
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0

§ 5-5. Bevilgningsoversikter – investering Regnskap

Tall i 1 kroner	Regnskap 2020	Regnskap 2019
Investeringsutgifter		
Investeringer i varige driftsmidler	86 920 045	80 780 295
Tilskudd til andres investeringer	1 100 000	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	13 194 417	1 924 386
Utlån av egne midler	0	731 822
Avdrag på lån	0	992 652
Sum investeringsutgifter	101 214 462	84 429 154
Investeringsinntekter		
Kompensasjon for merverdiavgift	-16 997 098	-17 182 505
Tilskudd fra andre	-15 245 373	-26 940 212
Salg av varige driftsmidler	-12 829 000	-558 030
Salg av finansielle anleggsmidler	-146 250	0
Utdeling fra selskaper	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	-397 241
Bruk av lån	-51 909 634	-34 918 599
Sum investeringsinntekter	-97 127 355	-79 996 587
Videreutlån		
Videreutlån	1 100 540	0
Bruk av lån til videreutlån	-1 100 540	0
Avdrag på lån til videreutlån	1 609 845	0
Mottatte avdrag på videreutlån	-979 952	0
Netto utgifter videreutlån	629 893	0
Overføring fra drift og netto avsetninger		
Overføring fra drift	-6 166 768	-13 800
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	0	-2 969 000
Dekning av tidligere års udekket beløp	1 449 768	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-4 717 000	-2 982 800
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0	1 449 768

De største investeringsutgiftene i 2020 har vært:

- Terråk skole/hall	kr 2 935 585
- Omsorgsboliger Bindalseidet	kr 2 948 538
- Samlokalisering ressurskrevende brukere	kr 25 096 881
- Utbedring sykeheim	kr 52 581 621
- Tinginnskudd Nord-Trøndelag Havn Rørvik IKS	kr 12 514 000

§ 5-8. Balanseregnskapet

Tall i 1 kroner

Note Regnskap 2020 Regnskap 2019

EIENDELER

A. Anleggsmidler		736 113 311	637 504 847
I. Varige driftsmidler	4	383 592 168	319 903 383
1. Faste eiendommer og anlegg	4	377 982 634	314 107 668
2. Utstyr, maskiner og transportmidler	4	5 609 534	5 795 715
II. Finansielle anleggsmidler			
		47 047 010	33 796 606
1. Aksjer og andeler	5	39 794 367	26 611 950
2. Obligasjoner		0	0
3. Utlån	6	7 252 643	7 184 656
III. Immaterielle eiendeler		0	0
IV. Pensjonsmidler	11	305 474 132	283 804 859
B. Omløpsmidler		160 615 071	161 559 108
I. Bankinnskudd og kontanter		111 215 858	93 054 566
II. Finansielle omløpsmidler		0	0
1. Aksjer og andeler		0	0
2. Obligasjoner		0	0
3. Sertifikater		0	0
4. Derivater		0	0
III. Kortsiktige fordringer		49 399 212	68 504 542
1. Kundefordringer	8	3 005 086	9 865 749
2. Andre kortsiktige fordringer	8	30 201 046	40 618 503
3. Premieavvik	11	16 193 080	18 020 290
Sum eiendeler		896 728 381	799 063 956

EGENKAPITAL OG GJELD

C. Egenkapital		-315 273 902	-249 222 976
I. Egenkapital drift		-101 096 252	-87 084 306
1. Disposisjonsfond		-85 528 261	-63 786 256
2. Bundne driftsfond	13	-15 567 991	-14 945 368
3. Merforbruk i driftsregnskapet		0	-8 352 681
II. Egenkapital investering		-2 431 780	-982 012
1. Ubundet investeringsfond		-2 431 780	-2 431 780
2. Bundne investeringsfond		0	0
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet		0	1 449 768
III. Annen egenkapital		-211 745 870	-161 156 659
1. Kapitalkonto	2	-211 808 602	-161 219 390
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift		62 732	62 732
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering		0	0
D. Langsiktig gjeld		-548 878 116	-507 369 038
I. Lån		-224 207 365	-186 076 994
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	9	-224 207 365	-186 076 994
2. Obligasjonslån		0	0
3. Sertifikatlån		0	0
II. Pensjonsforpliktelse	11	-324 670 751	-321 292 044
E. Kortsiktig gjeld		-32 576 363	-42 471 941
I. Kortsiktig gjeld		-32 576 363	-42 471 941
1. Leverandørgjeld		0	0
2. Likviditetslån		0	0
3. Derivater		0	0
4. Annen kortsiktig gjeld		-32 576 363	-42 471 941
5. Premieavvik		0	0
Sum egenkapital og gjeld		-896 728 381	-799 063 956
F. Memoriakonti		0	0
I. Ubrukte lånemidler		23 748 308	30 258 482
II. Andre memoriakonti		385 000	385 000
III. Motkonto for memoriakontiene		-24 133 308	-30 643 482

Driftsregnskapet

Resultat (Tall i tusen kr)	Regnskap 2020	Rev. budsjett 2020	Budsjett- avvik	Regnskap 2019	%-vis endring
Driftsinntekter	213 932	210 219	3 713	195 259	9,6
Driftsutgifter	193 442	198 460	5 018	189 851	-1,9
Brutto driftsresultat	20 490	11 759	8 731	5 408	
Finansutgifter	10 714	11 584	870	9 713	10,3
Finansinntekter	1 026	1 050	-24	1 707	- 39,9
Motpostavskrivninger	9 377	9 377	0	9 802	
Netto driftsresultat	20 179	10 603	9 576	7 205	
% av driftsinntekter	9,43	5,04		3,69	
+ premieavvik	1 827	956		2 510	
Korr netto driftsresultat	22 006	11 559		4 695	
i % av driftsinntekter	10,29	5,5		2,40	
Overført til investeringsregnskapet	6 167	6 167			
Dekning av tidligere års	- 8 353	- 8 353			
Budsjettert bruk/avsetn bundne fond	623	-2 470			
Budsjettert bruk/avsetn frie fond	15 258	15 258			
Meravsetning disposisjonsfond	6 484				
Balanse	0	0		8 353	

Årets regnskapsresultat

Ansvar	Tekst	Resultat i forhold til budsjett	Sum
11	Sentrale styringsorganer og fellesutgifter	Positivt	764 172,65
12	Oppvekst og kultur	Positivt	2 219 660,52
13	Helse og velferd	Positivt	1 197 757,00
14	Plan og utvikling	Positivt	1 943 734,26
18	Frie inntekter og finans	Positivt	358 319,68
	MINDREFORBRUK		6 483 644,11

Hovedårsak til positivt resultat i forhold til budsjett, ansvar 1.1.:

Merinntekt konsesjonskraft	kr	829 859,-
Merforbruk IT	kr	146 093,-
Mindreforbruk revisjon	kr	61 848,-
Sum	kr	<u>745 614,-</u>

Hovedårsak til positivt resultat i forhold til budsjett, ansvar 1.2.:

Mindreforbruk Terråk skole/SFO	kr	745 927,-
Mindreforbruk oppvekst og kulturadm	kr	83 765,-
Mindreforbruk felles inntekt/utg skole og barnehage	kr	49 597,-
Mindreforbruk bibliotek	kr	92 110,-
Mindreforbruk skoleskyss	kr	437 495,-
Mindreforbruk samfunnshus	kr	68 719,-
Mindreforbruk voksenopplæring	kr	256 455,-
Mindreforbruk kulturskole	kr	189 295,-
Mindreforbruk introduksjonsordning/ytelse til livsopphold	kr	243 720,-
Merforbruk Bindalseidet skole	kr	<u>- 66 300,-</u>
Sum	kr	<u>2 100 783,-</u>

Hovedårsak til positivt resultat i forhold til budsjett, ansvar 1.3.:

Mindreforbruk helse og velferdsadministrasjon	kr	681 000,-
Merforbruk legetjenesten	kr	- 388 820,-
Mindreforbruk helsestasjon	kr	114 629,-
Merforbruk folkehelse	kr	- 76 581,-
Merforbruk jordmor	kr	- 66 954,-
Merforbruk fysioterapi	kr	- 68 780,-
Mindreforbruk barnevern	kr	554 335,-
Mindreforbruk NAV	kr	468 040,-
Merforbruk hjemmetjenesten	kr	- 89 850,-
Mindreforbruk Bindal sykeheim	kr	<u>97 399,-</u>
Sum	kr	<u>1 224 418,-</u>

Hovedårsak til positivt resultat i forhold til budsjett, ansvar 1.4:

Mindreforbruk brann/feiring	kr	201 101,-
Mindreforbruk/merinntekt kart og oppmåling	kr	178 440,-
Mindreforbruk/merinntekt kommunale bygninger	kr	1 194 123,-
Mindreforbruk plan og utvikling	kr	<u>124 556,-</u>
Sum	kr	<u>1 698 220,-</u>

Hovedårsak til positivt resultat i forhold til budsjett, ansvar 1.8.:

Mindreforbruk renter/avdrag	kr	772 156,-
Premieavvik/premiefond	kr	- 872 813,-
Merinntekt skatt/rammetilskudd/havbruksfond	kr	<u>437 415,-</u>
Sum	kr	<u>336 758,-</u>

Avvik sett oppimot bevilgningsoversikter

I bevilgningsoversikt drift er det vesentlige avvik mellom regnskap og budsjett på posten Andre generelle driftsinntekter, kr. 345 511,-, som skyldes at vi har mottatt mer konsesjonsavgift enn budsjettet. Avvik på posten Sum bevilgninger til drift, 7 947 307,-, skyldes at avsetninger til bundne fond, på totalt kr. 2 746 895,-, ikke er budsjettregulert, jfr. avvik på posten Netto avsetning til eller bruk av bundne fond. Resterende, kr. 5 200 412,-, skyldes mindreforbruk/merinntekt på sektorene. Posten Renteutgifter har et avvik på kr. 862 046,- som skyldes at det i budsjettforutsetningene skulle tas opp lån i mars 2020, mens faktisk låneopptak ble gjort i desember.

I bevilgningsoversikt investering er det vesentlig avvik mellom regnskap og budsjett på Investeringer i anleggsmidler, kr. 30 266 397,-. Dette skyldes i hovedsak at utbedring sykeheimen ikke har kommet like langt som forutsatt i budsjettet. Avvik mellom budsjett og regnskap på dette prosjektet er kr. 30 649 871.

Posten Investeringer i aksjer og andeler i selskaper viser et avvik på kr. 12,5 millioner og posten Salg av varige driftsmidler viser et avvik på kr. 12,8 millioner. Disse avvikene skyldes i hovedsak tinginnskudd i Nord-Trøndelag Havn Rørvik IKS, kr. 12 514 000,-, som ikke var budsjettet.

Netto resultatgrad

Driftsresultatet framkommer som differansen mellom kommunens utgifter og inntekter. Driftsresultatet tilsvarer det kommunen har av handlefrihet til investeringer og avsetninger. Tabellen nedenfor angir kommunens driftsinntekter, netto driftsresultat i perioden i kroner og netto driftsresultat i prosent av sum driftsinntekter.

	2017	2018	2019	2020
Sum driftsinntekter (DI)	187 770 663	210 181 593	195 259 163	213 931 753
Netto driftsresultat (ND)	8 195 319	29 269 787	7 205 467	20 178 714
Netto resultatgrad (ND/DI)	4,36 %	13,92 %	3,69 %	9,43 %
Premieavvik	495 526	1 521 565	2 510 083	1 827 210
Korrigert netto resultatgrad (korrigert for premieavvik)	4,10 %	13,20 %	2,40 %	10,29 %

Netto resultatgrad forteller hvor stor del av driftsinntektene som kan benyttes til finansiering av investeringer og avsetninger.

Gjennomsnittlig netto resultatgrad i økonomiplanperioden var 7,85 %.

Skatte- og rammetilskuddsgrad

- viser hvor stor del av kommunens driftsutgifter som dekkes av skatteinntektene og rammetilskuddet.

	2017	2018	2019	2020
Rammetilskudd	72 181 936	70 924 502	73 781 026	80 350 296*
Skatteinntekter	37 247 943	40 198 179	38 969 633	38 310 567
Skatt- og rammetilskuddsgrad	60,01 %	60,83 %	59,39 %	61,34 %

*) Inkl kr. 3 794 529 i ekstra Covid-19-skjønnsmidler fra staten

Kraftrelaterte inntekter

	2017	2018	2019	2020
Konsesjonskraftsalg	3 327 238	5 546 662	7 844 265	2 829 858
Konsesjonsavgifter	2 623 784	2 623 784	2 623 784	2 969 511
Eiendomsskatt på kraftanlegg	10 940 434	9 464 826	9 835 308	10 346 710
Naturressursskatt	6 098 840	6 512 718	6 024 708	6 255 788
Sum kraftrelaterte inntekter	22 990 296	24 147 990	26 328 065	22 401 867

Havbruksfond

	2017	2018	2019	2020
Havbruksfond	451 559	15 960 728	6 532 259	19 264 490

ARBEIDSKAPITAL

Arbeidskapitalen er differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld, og gir et godt bilde av kommunens økonomiske handlefrihet. Arbeidskapitalens driftsdel beskriver kommunens likvide stilling og er definert som:

- Sum omløpsmidler (OM)
- fond (eks disposisjonsfond)
 - ubrukte lånemidler (ULÅN)
 - kortsiktig gjeld (KG)
- = Arbeidskapitalens driftsdel

Tabellen nedenfor viser utviklingen av arbeidskapitalens driftsdel.

	2016	2017	2018	2019	2020
OM	91 969 096	100 211 668	140 762 437	161 559 108	160 615 071
- fond	14 213 080	14 537 565	15 831 639	14 945 368	15 567 991
-ULÅN	6 124 988	6 742 796	24 777 081	30 258 482	23 748 308
-KG	23 266 108	29 978 193	29 929 571	42 471 941	32 576 363
=AK drift	48 364 920	48 953 114	70 224 146	73 883 317	88 722 409

Langsiktig gjeld

Tabellen nedenfor viser utviklingen i kommunens langsiktige gjeld, ekskl. startlån i % av driftsinntekter og pr. innbygger.

	2016	2017	2018	2019	2020
Lån (LG)	65 399 158	70 241 744	144 258 012	178 385 270	217 224 233
% av driftsinntekter (LG/DI)	36,65 %	37,40 %	68,63 %	91,36 %	101,54 %
Pr. innbygger	44 398	47 269	99 488	125 095	155 493
Innbyggere 31.12	1 473	1 486	1 450	1 426	1 397

BETRYGGENDE KONTROLL – ETISK STANDARD

Bindal kommune har vedtatt etiske retningslinjer. Kunnskap er nødvendig for at man skal ha bevissthet om temaet. Lederne skal ha etikk på dagsorden i møter med ansatte på alle nivå. Diskusjoner og dialog om etikk er nødvendig for å få en større bevisstgjøring omkring temaet, og hvordan etikk praktiseres i daglig arbeid. Etikk er med i kommunens innkjøpsreglement.

Ny kommunelov har skjerpet kravene til kommunens internkontroll. Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold. Kommunen skal blant annet ha nødvendige rutiner og prosedyrer samt avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik. Kvalitetssystemet Compilo ble tatt i bruk i juni 2013. I Compilo meldes det avvik. Systemet er en viktig del i arbeidet med å sikre god kontroll. Det er utfordringer med å få alle ansatte til å bruke det aktivt, men det jobbes fortløpende med forbedret bruk. I Compilo registreres ulike prosedyrer. Utarbeidelse av risiko- og sårbarhetsanalyser er også noe som skal vies mer oppmerksomhet.

I forbindelse med skjerpede krav i kommuneloven knyttet til internkontroll, er det behov for å se på et forbedret internkontrollsystem. Administrasjonen ser på et opplegg for arbeidsgiverrelatert ledelsesutvikling i form av et utviklingsprogram i prosessledelse i 2022, der internkontroll er i fokus. I forkant av dette arbeidet skal det jobbes ytterligere for å få mer og bedre bruk av Compilo.

LIKESTILLING OG DISKRIMINERING

Tidligere ble likestilling hovedsakelig definert som likestilling mellom kvinner og menn. I dag snakker vi blant annet om likestilling mellom ulike etniske grupper, grupper med ulike funksjonsevne, grupper med ulike seksuelle legning og grupper med ulike religiøse tilhørighet. Bindal kommune har pr. i dag ingen skrevne mål for likestillingen. Vi skal alle jobbe sammen for at alle skal integreres i lokalsamfunnet, og få like muligheter og plikter til deltakelse.

Av kommunens 191 (198)* ansatte er det 151 (155) kvinner og 40 (43) menn. Blant kommuneansatte i Bindal er det en lønnsmessig skjevhet. Kvinner hadde i 2020 en gjennomsnittslønn på kr. 499 917 (484 326) og menn kr. 533 175 (517 208). Dette er en differanse på kr. 33 258 (32 882). Forskjellen skyldes ikke at man betaler ulik lønn til kvinner og menn som har samme type jobb. Gjennomsnittslønn for alle ansatte er kr. 507 331(491 922).

* I parentes tall for 2019

KAP. 3 - OPPVEKST OG KULTUR

Generelt

Det overordnede målet for oppvekst- og kultursektoren er blant annet fortsatt å drive skolen og barnehager i samsvar med de lover og forskrifter som gjelder, og på best mulig måte innenfor de ressursrammer som er tildelt. I kommuneplanens samfunnsdel for Bindal kommune 2014-2024 er følgende 2 hovedmål viktige for sektoren:

Oppvekstsvilkår: *Hovedmålet er at barn og unge i Bindal kommune skal ha et oppvekstmiljø som er trygt og som gir gode utviklingsmuligheter, slik at de blir rustet til å møte samfunnets utfordringer. Dette skal gi positive opplevelser som gjør Bindal til en god kommune å bo i.*

Kultur: *Bindal kommune skal legge til rette for et variert kultur- og idrettsliv som gir trivsel, egenaktivitet og opplevelser for alle. Frivillige lag og foreningers virksomhet er verdifull for utviklingen av kulturlivet i Bindal kommune, og skal stimuleres.*

KOSTRA-tall

• Antall barn under 18 år	271 barn
• Barn med barnehageplass	100 %
• Elever i SFO	15,9 %
• Elever som får skoleskyss	45 %
• Barn med plass i kommunal kulturskole	9,8 %
• Frivillige lag og foreninger	14 foreninger
• Besøk per kinoforestilling	16,5

Regnskap 2020

Regnskap for 2020 viser et avvik fra revidert budsjett fordelt slik:

• Ansvar 1200 Oppvekst og kultur	1 500 770,-
• Ansvar 1210 Terråk skole og SFO	745 927,-
• Ansvar 1290 Bindal barnehage	- 27 040,-

Hovedårsakene til positivt resultat i forhold til budsjett er følgende:

Mindreforbruk på Terråk skole er knyttet til reduserte kostnader på SPK. I tillegg har Terråk skole et mindreforbruk på kjøp av varer og tjenester samt en merinntekt på refusjoner og tilskudd. Mindreforbruket på Oppvekst- og kultur er knyttet til reduserte kostnader på KLP, redusert opplæringstilbud for ansatte på bakgrunn av Covid-19, reduserte kostnader til skoleskyss, aktivitetsanlegg Bindalseidet skole, ekstra statlige overføringer knyttet til Covid-19, reduserte kostnader på kjøp av tjenester fra andre kommuner, samt reduserte lønnskostnader på kulturskolen, som følge av færre ansatte.

Oppvekst- og kulturkontoret

Oppvekst- og kulturkontoret har det kommunale ansvaret for skolen, barnehagen, spesialundervisningen som besørges av den private grunnskolen på Bindalseidet, voksenopplæringen, kulturskolen, bygdetun/museum, kirke, bibliotek, ungdomsråd og det

øvrige kulturområdet. Oppvekst- og kulturkontoret har i tillegg det overordnede ansvaret for drift og vedlikehold av BTI-modellen (Bedre tverrfaglig innsats) og stafettloggen.

I 2020 har Covid-19 påvirket arbeidet på sektoren i stor grad.

Bindal barnehage

2020 har vært annerledesåret. Covid-19 har på mange måter satt agendaen for alt av aktiviteter i barnehagene i landet. Så også hos oss. Vi har hatt svært lite smitte i kommunen, men har levd under strengt regime med tanke på smitteforebyggende tiltak. Avstand, hygiene og å holde seg hjemme har hatt stort fokus. Dette har vært godt fulgt opp av personalgruppen.

I kommuneplanens samfunnsdel og i barnehagens virksomhetsplan er det satt noen mål som beskriver en god barnehage. Hovedmålet er: Barn og unge skal ha et oppvekstmiljø som er trygt og som gir gode utviklingsmuligheter, slik at de blir rustet til å møte samfunnets utfordringer. Dette skal gi positive opplevelser som gjør Bindal til en god kommune å bo i.

Som delmål 1 står pkt. 3a: *«Bindal barnehage skal ha et helhetlig barnehagetilbud som skaper tillit hos foreldre og som er et trygt oppholdssted for barna Barnehagen skal ha et kvalitetsmessig godt pedagogisk innhold som utvikler bar og forbereder for skole og samfunn. Kommunen skal ha barnehageplasser til alle som ønsker det»*

Resultatindikatorer:	Status:
Full barnehagedekning med tilfredsstillende åpningstider.	Alle som søkte barnehageplass i 2020 fikk dette innvilget. Det ble også innvilget plass til to barn fra Nærøysund. Åpningstidene er fastsatt av Samarbeidsutvalgene.
Pedagoger i alle pedagogstillinger	På Kjella oppfylles utdanningskravet for pedagogstillingen. På Bindalseidet har vi dispensasjon fra dette kravet i 37 % stilling. På Terråk har vi dispensasjon i 80 % stilling. Gjelder barnehageåret 2020 / 2021.
Tilstrekkelig personaltetthet	Som alle år har barnehagene tilpasset sin bemanning til det enhver tid gjeldende barnetall og barn med særskilte behov.
Utvikle kvalitet gjennom Beste Praksis (BP)	Gjennomført vedlikeholdsrunde for tidligere gjennomførte tema våren 2020. Høsten 2020 startet arbeidet med nytt tema til oppstart 1.1.2021. Her er gjennomgangstema psykososialt barnehagemiljø.
Godkjent trafiksikkerhetsplan	Alle de tre enhetene er godkjente som trafiksikker barnehage.
Bedre tverrfaglig innsats (BTI)	Barnehagene arbeider etter å sikre tidlig innsats i henhold til vedtatt plan. Stafettlogg benyttes.

Delmål 2 er pkt. 3d. *«Det skal gis en ordinært og tilpasset undervisning som reduserer behovet for spesialundervisning – tidlig innsats. Det skal utvikles gode støttesystemer og godt tverrfaglig samarbeid»*

Resultatindikatorer:	Status:
Barnehageteam	Styrer deltar i tverrfaglig drøftingsteam. I tillegg har vi regelmessige kontaktpunkter med PPT via telefon, Teams, Join og fysiske møter.
Bruk av Språkløyper (UDIR)	Brukes ved barnehagene på Bindalseidet og Kjella.

Delmål 3 er pkt. 3e. «Skole og barnehage skal være sentrale aktører i nærmiljøet, bidra til godt samspill med lokalsamfunnet.

Resultatindikatorer:	Status:
Barnehagen er godt besøkt ved ulike arrangementer.	Ikke aktuelt i 2020 som følge av Covid-19.
Livsgledebarnehage, avdeling Terråk	Lite aktuelt i 2020 som følge av Covid-19. Besøkte sykehjemmet til jul, men ikke i direktekontakt med beboere eller ansatte.

Delmål 4 er pkt. 3f. «Det skal være et godt skole- og barnehagetilbud i kommunen, med en klar definisjon av nærskoler og skolekretsgrenser – en minstestørrelse på skoler og barnehager må vurderes»

Resultatindikatorer:	Status:
Brukerundersøkelse barnehage	Gjennomført – se resultat under

	Ute- og innemiljø	Relasjon mellom barn og voksen	Barnets trivsel	Informasjon	Barnets utvikling	Medvirkning	Henting og levering	Tilvenning og skolestart	Tilfredshet
Nasjonalt	4,2	4,5	4,8	4,3	4,6	4,3	4,4	4,5	4,5
Nordland	4,2	4,6	4,8	4,3	4,7	4,3	4,4	4,5	4,5
Bindal samlet	4,1	4,6	4,7	4,4	4,8	4,3	4,6	4,5	4,4
Bindalseidet	4,2	4,8	4,9	4,6	4,9	4,5	4,7	-	4,8
Kjella	4,7	4,9	4,8	4,8	5,0	4,8	4,8	-	4,8
Terråk	3,7	4,4	4,5	4,1	4,6	3,9	4,5	4,1	4,0

Foreldreundersøkelsen 2020:

På alle spørsmål svarer foreldrene på en 5-punkts skala fra helt enig til helt uenig og svært fornøyd til svært misfornøyd. 5 er beste «karakter». Bindal barnehage samlet sett ligger nok så likt de nasjonale og fylkeskommunale målingene, men det til dels store variasjoner i tilbakemeldingene til barnehagene i kommunen. Barnehagene skal, ut fra denne undersøkelsen velge ut ett til tre tema som de skal jobbe opp mot i tiden fremover. Vi ser at det er forbedringspotensial.

Delmål 5 er pkt. 3g. «Det skal være en bemanning i skoler og barnehager som sikrer at alle barn / elever opplever trygghet og nærhet, og får god oppfølging og blir sett i hverdagen. Det

skal arbeides for å utvikle positiv adferd, et godt læringsmiljø og en mobbefri skole og barnehage»

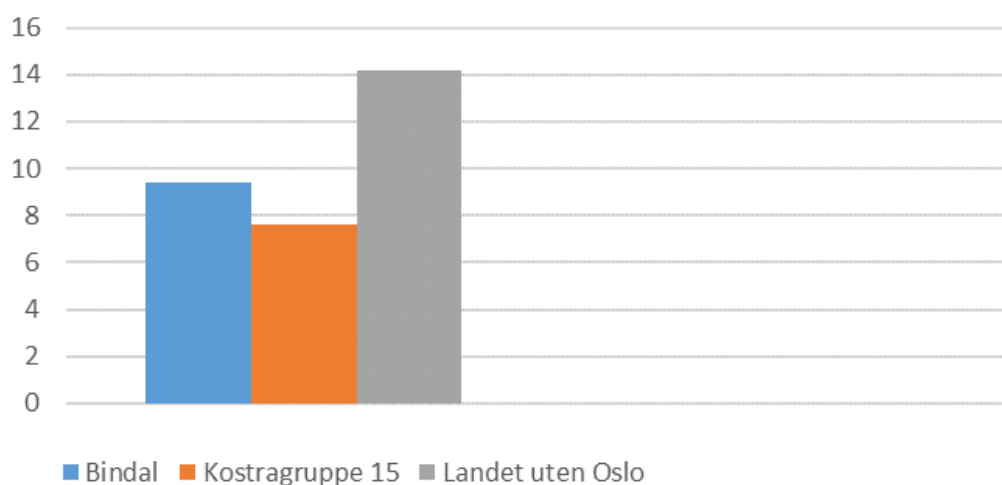
Resultatindikatorer:	Status:
Bedre tverrfaglig innsats (BTI)	Se delmål 1
God personaltetthet og kompetanse.	Personalitettheten er tilpasset det behov som hovedopptak og spesialpedagogisk tilrettelegging behøver. Utfordringer oppstår når suppleringsopptak eller økte behov for tilrettelegging oppstår i løpet av året. Vi har dessverre ikke greid å rekruttere barnehagelærer inn i de pedagogvikariatene vi har lyst ledig på Bindalseidet og Terråk.
Lokal fagdag om mobbing.	Utsatt som følge av Covid-19.
Barnehage: Beste Praksis (BP)	Se delmål 1
Barnehage: trivselsplan (handlingsplan mot mobbing)	Planen gjennomgås årlig i samlet personale, og skal danne grunnlag for arbeidet mot mobbing i barnehagen. Planen skal revideres i 2021.

Delmål 6 er pkt. 3h. «Bindal skal ha helsefremmende skoler og barnehager med fokus på god helse gjennom sunn mat og fysisk aktivitet».

Resultatindikatorer:	Status:
Bindal barnehage og Terråk skole er godkjent etter kriterier fra Nordland fylkeskommune.	Godkjenning foreligger. Barnehagene har også årlig evaluering opp mot fylkets fastsatte kriterier

KOSTRA Barnehage

Nedenstående diagram viser netto driftsutgifter barnehager i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (prosent).

Terråk skole

Barn og unge i Bindal kommune skal ha et oppvekstmiljø som er trygt og som gir gode

utviklingsmuligheter, slik at de blir rustet til å møte samfunnets utfordringer. Dette skal gi positive opplevelser som gjør Bindal til en god kommune å bo i.

Delmål 3b: Alle elver som går ut av grunnskolen skal mestre grunnleggende ferdigheter, som gjør dem i stand til å delta i videre utdanning og arbeidsliv. Satsing på blant annet entreprenørskap skal bidra til dette. Skolen skal være en god sosial arena som gir elever en positiv utvikling.

Tiltak:

- Tankesett for entreprenørskap i samarbeid med Bindal utvikling. **Mål delvis nådd.** Skolen har i 2020 hatt færre samarbeidstiltak med Bindal utvikling. Det vi har fått til er Arbeidslivsmesse i Bindalhallen i januar 2020. Dette var et vellykket arrangement der næringslivet i Bindal kommune presenterte seg for ungdommene. Elevene i 9. og 10. trinn har også hatt dialog med Bindal utvikling i arbeidslivsfaget. Covid-19 har satt begrensninger for samarbeidstiltakene etter 12.mars 2020.
- Lærerressurs med koordinatoransvar for Ungt entreprenørskap, **mål nådd.**
- Lesing og skrivning- ressurslærer 2 timer i uken, **mål nådd.** R-teamet ved skolen som har ansvar for dette.
- Bedre tverrfaglig innsats (BTI), **mål delvis nådd.** Skolen er inne i implementeringsfasen. Skolen har kommet godt i gang med læringsøkter med kommunepsykologen og helsesykepleier. Skolen har en gang pr. måned avsatt tid med kommunepsykologen til veiledning og til læringsøkter for personalet. Skolen har BTI som tema på foreldremøtene og i personalet. Skolen har flere aktive stafettlogger. Fagdagen som var planlagt august 2020 gikk ut på grunn av Covid - 19.
- Undervisning på Ipad, **mål nådd.** Elevene og ansatte fikk opplæring i ulike pedagogiske apper desember 2019- mars 2020. Lærerne og elevene hadde Ipader da skolene ble stengt 12.mars på grunn av Covid – 19. Ansatte hadde en bratt læringskurve i bruk av digitale verktøy til undervisning. Det ble raskt erfart at læringsplattformen It's Learning ikke fungerte optimalt og vi ble nødt til å bruke andre plattformer, som skolearbeid, Showbie, Facetime og Messenger. Opplevde en meget god delingskultur av kunnskap, og ansatte som arbeidet lange dager for å tilpasse og gi så god undervisningen som mulig til elevene.
- Videreutdanning lærere, **mål nådd.** Skoleåret 2019- 2020 hadde vi en lærer på videreutdanning i matematikk for 1.-7. trinn, og i inneværende skoleår har vi to lærere på videreutdanning i norsk 1.-7. trinn.

3c) Grunnskolen i Bindal skal gi et undervisningstilbud av god kvalitet tilpasset den enkelte elev uansett ståsted.

Tiltak:

- Regional skolesatsing på Sør- Helgeland, **mål nådd.** Skolen er med i regionale nettverk i norsk, engelsk, matematikk, rådgiving, R-team og skoleledernetttverk.

- Plan for tilpasset opplæring på Sør- Helgeland, **mål nådd**. Planen er nå under revidering.
- Ressursteam, **mål nådd**. Skolen har et meget velfungerende ressursteam med god kompetanse.

3d) Det skal gis en ordinær og tilpasset undervisning som reduserer behovet for spesialundervisning – tidlig innsats. Det skal utvikles gode støttesystemer og godt tverrfaglig samarbeid.

Tiltak:

- Tidlig innsats, nasjonal satsing, **mål nådd**. Skolen har kvalifiserte lærere og bruker ressurser i 1.-4. trinn etter nasjonal anbefaling. Regionalt R-team har fokus på å utvikle systemer for regionen.
- LOGOS, **mål delvis nådd**. Skolen har to spesialpedagoger som er sertifisert for LOGOS. Dette er dedikerte ansatte med lang erfaring inne spesialundervisning. Utfordringene er at skolen nå har venteliste, og vi har ikke lyktes med at dette skal inngå i vår tjeneste. Skolen har behov for økt ressurs til dette arbeidet, behovet er 20-40 % stilling til LOGOS.
- Tverrfaglig team, **mål nådd**. Vi har 4 møter i løpet av året der skole, barnehage, barnevern, PPT, helsesykepleier, folkehelsekoordinator, kommunepsykolog og oppvekstsjef deltar. Fast sak på alle møtene er BTI.

3e) Skolen og barnehage skal være sentrale aktører i nærmiljøet, bidra til godt samspill

Tiltak:

- Tankesett for entreprenørskap, nevnt under punkt 3b.
- Gi tilbud om alternativ læringsarena, **mål nådd**. Skolen bruker Øvergården og Lilleheil inn på tunet gårder.
- Valgfag, **mål nådd**. Skoleåret 2019-2020 hadde elevene tilbud om valgfagene sal og scene og levende kulturarv. Skoleåret 2020-2021 har alle elevene valgt fysisk aktivitet og helse.
- Juleverksted, **mål nådd**. Vi måtte tilpasse verkstedet etter smittevernreglene i år. Det ble derfor ikke kaffe som var åpen for alle i lokalsamfunnet, elevene var delt i småtrinn, mellomtrinn og ungdomstrinn. Det ble laget julepynt, bakt småkaker, flatbrød, bruk av svømmebasseng og juledekorasjoner.
- Skoleball, **mål nådd**. Vi fikk gjennomført det aller første skoleballet i Bindalshallen i februar, før Covid- 19. Dette ble et vellykket arrangement, godt foreldresamarbeid, fornøyde elever, mange publikum og ansatte som la ned mange arbeidstimer.
- Elgjakt, **mål nådd**. Elgjakta i 2020 ble i år også en positiv opplevelse for elevene i 5.-10. trinn. Det var stor deltakelse av lokale jegere, og Plahtes Eiendommer gjør det mulig å få til skolejakt.

3f) Det skal være et godt skole- og barnehagetilbud i kommunen, med en klar definisjon av nærskoler og skolekretsgrenser – en minstestørrelse på skoler og barnehager må vurderes.

Tiltak: Elevundersøkelsen 7. og 10. trinn

3g) Det skal være en bemanning i skoler og barnehager som sikrer at alle barn/elever opplever trygghet og nærhet, og får god oppfølging og blir sett i hverdagen. Det skal arbeides for å utvikle positiv atferd, et godt læringsmiljø, og en mobbefri skole og barnehage.

Tiltak:

- Bedre tverrfaglig innsats, **mål nådd**.
- God personalitet og kompetanse, **mål nådd**.
- Handlingsplan mot mobbing, **mål nådd**. Skolen har gjennomgang og systematisk oppfølging av tiltak i handlingsplanen. Den ble høsten 2020 gått igjennom av Kirsten Bratland, fra det regionale ressurscenteret (RSR), med hele personalet, og med hovedvekt på lovverket. Skolen har fått meldeknappen for skolemiljø på hjemmesiden til Bindal kommune. Handlingsplan er tema på alle foreldremøter hver høst. Elevrådene har også temaet om mobbing i sine møter.
- Lokal fagdag om mobbing, **mål ikke nådd**. Avlyst på grunn av Covid – 19.

3h) Bindal skal ha helsefremmende skoler og barnehager med fokus på god helse gjennom sunn mat og fysisk aktivitet.

Tiltak:

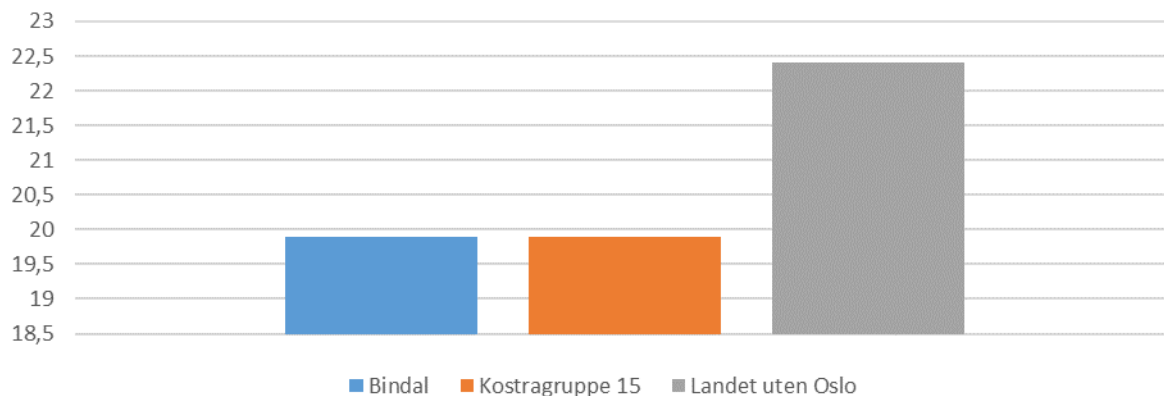
- Terråk skole er godkjent helsefremmende skole etter kriteriene fra Nordland fylkeskommune, **mål nådd**. Skolen må jobbe systematisk med kriteriene gjennom hele skoleåret og ha det som tema på fellestid. Hvert år er det satt opp evaluering av skolens arbeid med helsefremmende skole. I 2020 har en lærer deltatt på erfaringsseminar i Brønnøysund. Blir en viktig del av det tverrfaglige temaet livsmestring. I 2020 ble det gjennomført en fagdag i psykisk helse for 7.-10. trinn med Helsesista på digitalt møte.

Regnskap 2020 Terråk skole status / avvik:

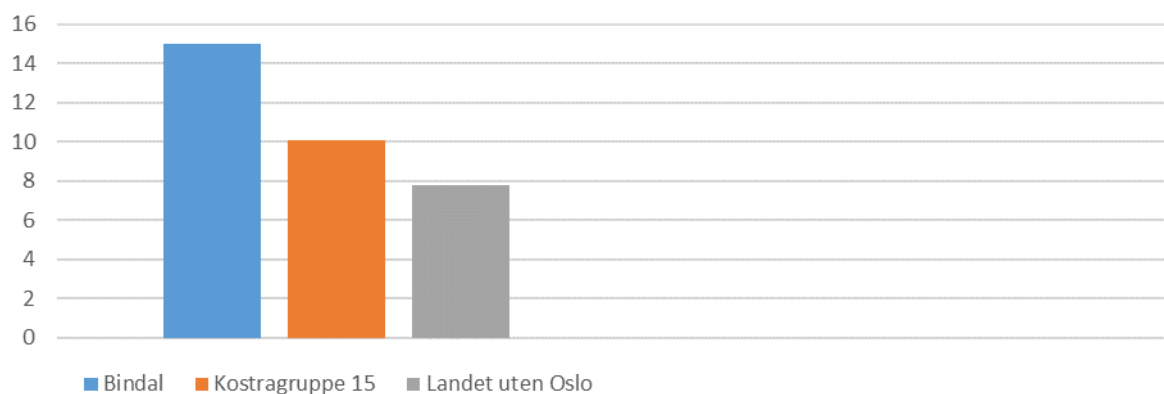
Overskuddet ved Terråk skole skyldes budsjettert med for mye på pensjonstilskudd med 663450,- og arbeidsgiveravgiften der differansen ble 140697,-

KOSTRA skole

Nedenstående diagram viser netto driftsutgifter grunnskolesektor i prosent av samlede netto driftsutgifter (i prosent)

Nedenstående diagram viser elever i kommunale og private grunnskoler som får spesialundervisning (i prosent)

Bindal kulturskole

Bindal kulturskole favner elever fra hele kommunen. I 2020 ble undervisningen gjennomført på Terråk skole og Bindalseidet skole. I tillegg har UL Fønix skole- og ungdomskorps hatt sine øvinger på nedlagte Kjella skole. Elevtallet for våren 2020 var 19 elever. På bakgrunn av mangel på kulturskolelærere høsten 2020 ble det kun gitt undervisning på Bindalseidet. På Bindalseidet har elevtallet for høsten 2020 vært 6 elever.

Kulturskolen leverer dirigenttjenester til flere korps og kor, Bindalseidet songlag, UL Fønix Barne- og Ungdomskorps. Kulturskolen leverer i tillegg musikk og kulturundervisningstjenester for de minste i barnehagen. Kulturskolens lærere er godt kvalifiserte.

Måloppnåelse 2020 for Bindal kulturskole

• Gjennomføre årlige konserter	Mål oppnådd
• Tilby DKS-tilbud til begge skolene	Mål oppnådd
• Opprettholde tilbudet kulturskolen gir innbyggerne i dag	Mål delvis oppnådd
• Tilby undervisning på Bindalseidet, Horsfjord og Terråk	Mål delvis oppnådd
• Tilby barnehagene musikkstunder	Mål delvis oppnådd

Voksenopplæringen

Voksenopplæringen på Terråk gir opplæring i norsk som en del av introduksjonsprogrammet for bosatte flyktninger. Grunnskoleopplæringen kjøpes av Nærøysund kommune. I tillegg gir Voksenopplæringen opplæring i norsk til andre bosatte innvandrere i Bindal.

Bindal folkebibliotek

Bindal folkebibliotek er et meråpent bibliotek som er åpent alle hverdager fra 08.30 – 14.30. Biblioteket er betjent 18 timer i uken. Biblioteket er tilrettelagt for hørselshemmede med teleslynge både i skranken på biblioteket og i resepsjonen. Biblioteket har også et flyttbart teleslyngeanlegg til bruk ved arrangementer på biblioteket. I 2020 fikk vi 60 000 kr. i støtte fra Fritt Ord til å arrangere en Bibliotekturne om Ingeborg Holm på Bibliotekene i Sør-Helgeland og Namdalen. Vi hadde i alt 6 arrangementer med 88 frammøtte. Pga. Covid-19 har det vært vanskelig å avholde arrangementer.

Bibliotekstatistikk	2018	2019	2020
<i>Innbyggere pr. 31.12</i>	1450	1426	1397
<i>Antall lånere</i>	177	225	180
<i>Antall utlån</i>	3041	3353	3390
<i>Lån pr. innbygger</i>	2,10	2,35	2.4
<i>Lån pr. låner</i>	17,2	14,9	18.8
<i>Antall besøk</i>	5282	5325	2808

Måloppnåelse virksomhetsplan 2020 for Bindal folkebibliotek

- Godt tilgjengelig bibliotek Mål oppnådd
- Ulike arrangement /temadager Mål oppnådd

Øvrig kulturarbeid

Kulturprisen

Kulturprisen ble i 2020 tildelt gruppa B-Gjengen.

Historisk oversikt over kulturmiddelfordeling

Kulturmidler	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Idrett	85.000	85.000	88.000	85.000	85.000	85.000	85.000
Barn og unge	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
Allmenn kultur	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000

Bygdekino

Bygdekinoen har hatt kinoforestillinger fordelt på Terråk og på Sørhorsfjord. Filmene som vises er nye, og ofte norgespremierer.

Historisk oversikt over besøkstall på Bygdekinoen

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Sørhorsfjord	475	569	917	348	591	280	300
Terråk	307	307	515	560	486	314	325

Bassengdrift

På grunn av koronapandemien ble bassengene stengt fra uke 11 og ut året.

Besøkende	Bindalseidet		Terråk		Bindalseidet	Terråk
	Barn	Voksen	Barn	Voksen	Totalt	Totalt
År						
2014	362*	116*	584	303	478*	887
2015	358*	100*	616	362	458*	978
2016	550	220	555	316	770	871
2017	520	136			656	
2018	337	120			457	
2019	338	227			565	
2020	180	99	*	*	279	*

* ingen tall tilgjengelig, bassenget var kun åpent i 2 måneder

Regionalt kultursamarbeid

Vi samarbeider om Ung Kultur Møtes (UKM) med Sømna kommune. Det var lokal mønstring på Terråk skole i februar, rett før pandemien. I tillegg deltar Bindal i samarbeidet med fylkeskommunen om sceneinstruktør i regionen.

Måloppnåelse 2020

- Innbyggerne i Bindal skal få oppleve musikk og teater framført av profesjonelle utøvere.

• Arrangere Ung Kultur Møtes (UKM) sammen med Sømna	Mål oppnådd
• Gi tilbud gjennom den kulturelle Spaserstokken	Mål oppnådd
• Bidra til scene med lyd- og lysutstyr i den nye idrettshallen	Mål delvis oppnådd
• Gi bistand til Nordlandsbåtregattaen og Bindalsdagen	Mål ikke oppnådd

Andre samarbeidspartnere

Regionalt skolefaglig ressurscenter (RSR)

I 2019 ble et regionalt skolefaglig ressurscenter (RSR) etablert. Prosjektet finansieres foreløpig gjennom skjønnsmidler fra Fylkesmannen i Nordland, samt en andel fra hver kommune på Kr. 200 000,-. Satsingen betegnes som svært interessant for Fylkesmannen da det bidrar til å avhjelpe særlig små kommuner i den viktige skoleeierrollen. RSR har et tett kommunesamarbeid på Sør-Helgeland gjennom Fagutvalget og regionalt skoleledernetttverk. RSR ledes av oppvekstsjefen i Brønnøy og rapporterer til kommunedirektørutvalget.

I 2020 er regionale fagnettverk i norsk, matematikk og engelsk samt R-team etablert. Det ble utarbeidet årshjul for de ulike nettverkene, og de rakk ett for hvert felt før Covid-19 satte en foreløpig stopp for dette. RSR arbeider i tillegg med å få til 3 samarbeidsplattformer for norsk, engelsk og matematikk på mellomtrinn på skolene. Rutiner er utarbeidet – og forsøkt gjort felles i så stor grad det er mulig. Det vil alltid være behov for lokale tilpasninger – men vi har bidratt til å utarbeide rutinebeskrivelser som er universelle. RSR har videre laget veiledere til bruk for skoleledere i skolen når det gjelder ulike tema. RSR har laget veiledere til bruk for skoleeiere i arbeidet med ulike tema som spesialundervisning, nasjonale prøver, §9a og annet. Utover dette har RSR jobbet mye med å etablere gode rutiner for å håndtere 9a-saker. Dette er presentert på skolene.

PPT gjør en nødvendig jobb i Bindal. PPT og det øvrige hjelpeapparatet i kommunen, har et organisert og nært samarbeid, men det er noen utfordringer knyttet til geografi og lange avstander. RKK har en viktig funksjon med oppfølging og koordinering av kompetanseutvikling og kanalisering av midler til utviklingsarbeid i regionen for hele den kommunale sektor. RKK har flere nettverk som fungerer godt, dette er rådgivernettet, barnehageleder-nettet og skoleledernettet.

Kirken

Bindal kommune overfører penger til drift av kirken i Bindal. Bevilgningen skal dekke gjennomføring av gudstjenester og kirkelige handlinger, kirkens lovpålagte stillinger, drift og vedlikehold av kirker og gravplasser og administrasjon og kontor.

Helgeland museum avd. Bindal

Året 2020 ble preget av pandemien. Det merkes på en nedgang i besøk og omsetning – i forhold til 2019. Arrangement som de mistet var Nordlandsbåtregattaen, førjulsmarkedet og Folkeakademiet sine små konserter og andre arrangement. I 2020 holdt bygdetunet stengt for publikum. Det vil si, tunet ble brukt som turmål av flere, men husene var ubetjent og uten servering. Alle vårens DKS-arrangement som museet var aktør i, falt bort med pandemien. Det har derfor vært en noe avkortet og endret plan i 2020. På bygdetunet fjernet fjorårets sommervikar svært mye vegetasjon rundt husene. Godt og viktig tiltak for vern av bordkledning. I tillegg ble det lagt ny bordkledning på uthuset, fjernet lekk taktekking (sponflis og lekk papp), og det er lagt ny og tett papp, og klart for nylegging av sponflis (treshingel). Til renoveringsarbeidet på bygdetunet brukes lokal snekker som har egen gårdssag – så alt trevirke er lokalt og kortreist. Alt som kan gjenbrukes blir brukt på nytt eller lagret til senere prosjekter, og gamle særpreg som dører osv. rekonstrueres.

KAP. 4 – HELSE OG VELFERD

Regnskap 2020 viser et mindreforbruk på kr. 1.197.757.-. Hovedårsaker til dette er det redegjort nærmere for i kap. 2.

Investeringsprosjekter:

Prosjektene har i 2020 alle vært i en fase hvor det er plan- og utviklingssektoren som har ledet selve byggefasen mens helse- og velferdssektoren har vært involvert i ulike anskaffelser og overtakelse av to av prosjektene. I forbindelse med anskaffelsene har kommunen benyttet ekstern konsulent for å bistå med utforming av konkurransegrunnlag, kravspesifikasjon og gjennomføring av anskaffelsesprosessen.

Utbedring av Bindal sykehjem

Endelig detaljprosjektering, inngåelse av kontrakter og ulike formaliteter rundt byggesøknad m.m. ble foretatt i første kvartal av 2020, og 1. april ble satt som frist for kommunen til å flytte ut av eksisterende bygg A. Parallelt ble det arbeidet med en midlertidig løsning for kjøkkendriften. Etter en anskaffelsesprosess ble det forhandlet frem en avtale med Terråk gjestegård.

Etter utflytting kunne kommunen likevel ikke frigi arealene i Bygg A fordi arealet var en nyttig reserve i et såkalt «verste fall»-scenario i forhold til covid-19 pandemien. Arealet ble frigitt noe forsinket, og entreprenørene kunne så starte sitt arbeid. Arbeidet har hatt fremdrift i tråd med opprinnelig plan, men overtakelse av bygget er totalt sett forskjøvet med vel 3 mnd til medio juni 2021 for Bygg A og starten av september for Bygg B og arbeider i Bygg C.

Samtidig med entreprisene har kommunen arbeidet med anskaffelser til det nye bygget. Anskaffelsene har konsekvenser for det øvrige arbeidet, og har derfor vært gjort fortløpende i løpet av høsten:

- Nytt utstyr til vaskeri
- Ny innredning og utstyr til produksjonskjøkken
- Nye takskinner og sengeheiser til Bygg A
- IKT-utstyr
- Røntgenutstyr som muliggjør et tilbud om mobil røntgen i samarbeid med Sykehuset Namsos

Prosjektet har møtt noen uforutsette kostnader i forhold til manglende prosjektering som ikke ble inkludert i opprinnelig kostnadsestimat, men den informasjon som foreligger ved utgangen av 2020 vil avsatte reserver kunne dekke disse merkostnadene. Bygget vil få installert en bergvarmepumpe som sørger for gulvvarme. Varmeløsningen kvalifiserte til et tilskudd fra Enova på knappe 1 700 000 kroner. Tilskuddet var ikke budsjettert.

Samlokalisering av bo- og aktivitetstilbud for ressurskrevende brukere

Bygget ble overtatt fra totalentreprenør TotalBygg Midt-Norge AS i slutten av juni 2020 og har fått adressen Ivarhaugveien 3 A og 3 B. Bygget har tre bruksområder;

- 7 omsorgsboliger som utleies til brukere etter søknad,
- aktivitetssenter for bruker og
- base for hjemmetjenesten.

De 7 omsorgsboligene ble gradvis introdusert til potensielle brukere utover høsten og ved utgangen av 2020 er 3 av boligene utleid, og 1 bolig benyttes til avlastning. 6 av boligene vil utleies på permanent basis mens den siste leiligheten vil benyttes som trenings- og avlastningsleilighet. Boligene vil erstatte et tilsvarende botilbud i Åsaunveien, og pr. i dag benyttes ikke boligen i Åsaunveien 2 av helse- og omsorgsavdelingen. Det har vært noen innkjøringsproblemer i bygget knyttet til adgangskontroll og velferdsteknologi, og de første beboerne kunne flytte inn 1.november 2020.

Aktivitetssenteret har vært i bruk siden 1.september 2020 og representerer en vesentlig oppgradering av aktivitetstilbudet til brukere i miljøtjenesten. Høsten 2020 har vært dedikert en skånsom oppstart av tilbudet, og det er planlagt en gradvis opptrapping av aktivitetstilbudet.

Basen for hjemmetjenesten har vært i bruk siden 1.september 2020. Arealet inneholder i stor grad de samme funksjoner som tidligere bygg på samme adresse, men det nye bygget har en vesentlig høyere byggeteknisk standard.

Prosjektet ble fullført innenfor avsatt budsjetttramme og innenfor den planlagte tidsrammen. Bygget har installert en bergvarmepumpe som sørger for gulvvarme. Varmeløsningen kvalifiserte til et tilskudd fra Enova på knappe 40.000 kroner

På grunn av covid-19 har det ikke vært mulig å foreta en offisiell åpning av bygget.

4 nye omsorgsboliger på Bindalseidet

Bygget ble overtatt fra totalentreprenør GL-Bygg AS i slutten av februar 2020 og har fått adressene Parkveien 2 A og 2 B. Bygget har to bruksområder; 4 omsorgsboliger som utleies til brukere etter søknad og 1 fellesareal med kjøkken.

Innflyttingen i 2 av boligene startet umiddelbart etter overtakelse av bygget. Det har vært noen innkjøringsproblemer i bygget knyttet til adgangskontroll og velferdsteknologi, men beboerne har uttrykt trivsel. Ved utgangen av 2020 er 3 av leilighetene i bruk.

Når det gjelder fellesarealet har det vært tegnet en egen avtale om bruksrett med Bindalseidet Pensjonistforening. Foreningen har i liten grad hatt anledning til å bruke arealet på grunn av covid-19, men også fordi kjøkkeninnredningen ikke var i tråd med behovet. Foreningen var involvert i prosjekteringen, men denne deltakelsen klarte ikke å forhindre at beskrivelsen av behov ikke var presis nok.

Prosjektet ble fullført ca. 200 000 kroner over avsatt budsjetttramme og med tre måneders forsinkelse. Årsaken til begge forhold var behov for mer grunnarbeid enn planlagt og endring av prosjektering som følge av uforutsette brannkrav.

På grunn av covid-19 har det ikke vært mulig å foreta en offisiell åpning av bygget.

Velferdsteknologi

Firmaet Telecom Midt-Norge AS har installert velferdsteknologi i både Parkveien og Ivarhaugveien, men fullverdig installasjon tok lang tid på grunn av covid-19, og dette påvirket igjen den opplæring som var mulig. Kommunen har derfor ikke kunnet realisere gevinsten ved installasjonen og har periodevis opplevd at teknologien har skapt behov for ekstra

bemanning. Utfordringene viser at teknologien krever tett samspill mellom kommunen og leverandør.

Leverandøren har startet installasjon på Bygg C på sykehjemmet, og vil fortsette installasjonen i de utbedrede Bygg A og Bygg B ved ferdigstilling i 2021.

Salgs-, skjenke- og røykekontroller

Vi har avtale med Nordfjeldske Kontroll AS om utførelse av salgs-, skjenke- og røykekontroller i Bindal kommune. Det er tre salgsbevillinger og tre serveringssteder med skjenkebevilling i 2020, der ett av serveringsstedene har sesongåpent.

Helsestasjon, svangerskapsomsorg og skolehelsetjeneste

Jordmortjenesten

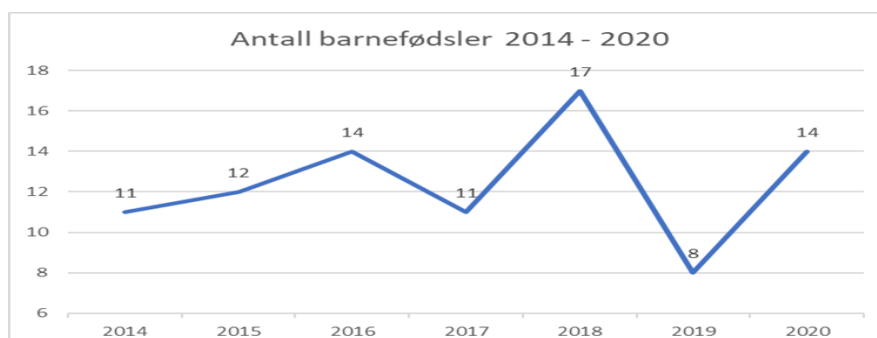
Regnskap 2020 viser et merforbruk på kr. 66 953,- i forhold til budsjett. Årsaken er lavere refusjon fra Helse Trøndelag for følge- og beredskapstjenesten enn budsjettet.

Bindal kommune har ikke fast ansatt jordmor. Kommunen har imidlertid forlenget kontrakt med Anne Judith Skarland om kjøp av jordmortjeneste. Dette er vi godt fornøyd med. Jordmor har gjennomført 14 kontordager siste år, gjennomsnittlig 1,1 dag pr. mnd. Hjemmebesøk er gjennomført ved behov. I tillegg har jordmor vaktberedskap i samarbeid med Helseforetaket NT og Ytre Namdal. 15 gravide har gått til kontroll hos jordmor i Bindal. Det er født 14 barn i 2020. Alle førstegangsfødende har fått tilbud om omvisning på fødeavdelingen sammen med jordmor. Det er blitt gjennomført individuelle foreldreforberedende samtaler i forkant av fødsel.

Helsestasjonen

I 2019 fikk kommunen innvilget kr. 400 000,- fra Helsedirektoratet for å styrke helsestasjonen, og store deler av dette tilskuddet ble overført til 2020. Tilskuddet har blitt brukt til å økning av stillinger, kompetanseheving og oppdatering av datautstyr.

Regnskap 2020 viser et mindreforbruk på kr. 114 629,- i forhold til budsjett. Dette skyldes reduserte utgifter knyttet til: KLP, kurs/reise, tolketjeneste og lisenser data. Den totale stillingsressursen ved helsestasjon er 2 stillinger, fordelt på 1,5 stilling som helsesykepleier og 0,5 stilling som helsesekretær. Ved bosetting av flyktninger ble ressursen som helsesykepleier økt til 1,75 stilling. Helsestasjonen utgjør fremdeles et viktig tilbud ovenfor de gjenværende flyktningene og denne styrkingen videreføres til og med utgangen av 2022. I tillegg er det i perioder økt stilling som helsesykepleier som følge av prosjektmidler.

Det ble i 2020 født 14 barn i Bindal. Av disse bor nå 8 barn i indre Bindal og 6 i ytre Bindal. Vi har hatt en barselgruppe i 2020, men ingen mødre med barn deltok. Målet var at mødre skulle organisere barseltreffene selv videre. Vi har 100 % oppmøte på helsestasjonen. 8 familier har fått tilbud om hjemmebesøk etter fødsel. 13 barn har vært til 6- ukers konsultasjon. Det er gjennomført 11 2-års konsultasjoner. 4-års kontrollen starter med hjemmebesøk, og 10 barn har vært på 4 - års konsultasjon. 13 barn har vært på skolestartundersøkelse.

Helsesykepleier har gjennomført et COS-P kurs for foreldre med spedbarn. 4 foreldre deltok. Vi fikk ikke fullført dette kurset pga smittevernsrestriksjoner, og vi hadde 2 samlinger igjen før fullføring (av 8 treff). Vi har fullført opplæring innen NBO (Newborn Behavior Observation), og tatt dette aktivt i bruk under konsultasjonene. Tilbudet om helsestasjon for ungdom (HUF) ble igangsatt i januar, og ble gjennomført 5 ganger før det måtte settes på vent på grunn av Covid-19.

Skolehelsetjenesten

I tillegg til fast program for skolehelsetjenesten, har helsesykepleier hatt oppfølging av enkeltelever og familier. Helsesykepleier har gjennomført besøksdager etter semesterplan og har hatt fulle dager med elevsamtaler, deltatt i undervisning og på foreldremøter etter forespørsel fra skolene. Helsesykepleier har tatt initiativ til temadag innen psykisk helse og undervisning med Skeiv Ungdom, dette ble gjort via skjerm. Vi har også vært med å planlegge temadag med psykisk helse, der Helsesista holdt foredrag via skjerm. Helsesykepleier har deltatt i gjennomføring av «jente- og guttegrupper». Helsesykepleier er med sammen med psykolog og har veiledning for lærere/barnehagepersonell, og drifter internundervisning som gjennomføres av psykolog på skolene.

Helsesykepleier har vært en viktig part i flyktningarbeidet i samarbeid med skolen. Vi har hatt oppfølging av familiene og samarbeider tett med lege i dette arbeidet. Vi har delvis vært avhengig av tolketjeneste i vårt arbeid. Vi har også vært på hjemmebesøk. Det har blitt noe redusert i 2020, etter smitterestriksjonene.

Offentlig helsearbeid

Vi har gjennomført influensavaksinering og reisevaksinering. Ca 400 har fått influensavaksine. Det har vært økning i antall helsepersonell og innbyggere som har latt seg vaksinere mot sesonginfluensa dette året. Vi har satt i gang luskampanjer i barnehager/ skoler vår og høst, for å forebygge epidemier med hodelus. Helsestasjonen har sammen med kommuneoverlege vært sentrale i planleggingen av koronavaksinering i kommunen.

Folkehelse

Folkehelsearbeid handler om å skape et samfunn som fremmer helsen i hele befolkningen. Det omfatter både helsefremmende og forebyggende innsats fra oss alle. I 2018 – 2021 har kommunen en samarbeidsavtale om folkehelse med fylkeskommunen. I 2020 fikk vi 195 500,-, hvor 100 000,- gikk til lønn til folkehelsekoordinator. For de øvrige midlene var det planlagt tiltak første og fremst for den eldre befolkningen. Dessverre ble dette vanskelig p.g.a Covid-19. Midlene ble derfor omprioritert slik at vi eksempelvis har økt tilbudet på utstyrssentralen (eks. kajakk), bidratt til lydanlegg ved senteret på Bindalseidet og handlet inn skilt for å gjøre våre turmål enda mer attraktive.

I 2019 – 2024 er vi en del av Program for folkehelse med prosjektet «Bindalsbarn og ungdom – med vind i seglan», og er innvilget kr. 170 000 i året. Vi skal tilrettelegge for fysiske treffpunkt først og fremst i barnehage og skole slik at ungene blir kjent på tvers av bosted. Hovedmålet er at ungdommene skal ha flere kjente når de starter på videregående skole. Pga. Covid-19 har vi ikke kunnet treffes fysisk, og fagdagen ble digitalt foredrag med helsesista. På tross av at elevene ikke har kunnet treffes fysisk, svarte i november 63 % av elevene i 5. – 10. trinn at de tror at de kjenner noen fra den andre skolen når de går ut 10. trinn, mot 30 % i 2019.

Folkehelsekoordinator var våren 2020 overflyttet til hjemmesykepleien da Norge var nedstengt pga. Covid-19. Kommunen har et godt samarbeid med Trollfjell friluftsråd, bl.a. gjennom friluftskartlegging og friluftsskole. Våre turmål ble hyppig besøkt i sommer, og parkeringa i Hornlia ved oppgangen til Heilhornet fra FV-17 ble nok en gang altfor liten. Det ble gjort en jobb for å informere om at en også kan starte på Vikestad. «Oversikt over helsetilstand» ble vedtatt i kommunestyret i november, og det var en orientering om folkehelse i kommunestyret i desember.

Legetjenesten

Regnskap 2020 viser et merforbruk på kr. 388 820,- i forhold til budsjett. Merforbruk på lønn og lavere brukerbetaling er to årsaksforhold. Covid-19 har hatt betydning for drifta i 2020.

Legetjenesten har i 2020 hatt bemanning i henhold til planen. Noe av året har i begrenset grad vært dekket av vikarløsninger. Leger i alle 4 stillingshjemlene er viktig for at vi fortsatt skal ha god legetjeneste i kommunen. Kommunen er ikke lengre deltaker i turnusordningen og mottar ikke lengre turnuskandidater. I tillegg til legene er legekantoret bemannet med 3 stillinger som helsesekretærer. Det har blitt foretatt ombygginger på legekantoret i 2020 for å gjøre kantoret egnet for mer effektiv drift.

Kommunestyret har bedt om at det skal arbeides med avtale om legevaktsamarbeid. Dette arbeidet er komplisert, og er blitt forsinket som følge av Covid-19. I tillegg har det vært mye usikkerhet rundt legevaktsamarbeidet i Namdalen. Nærøysund kommune har nå etablert egen legevakt, og det skal være videre dialog med Nærøysund.

Fra 01.01.2020 ble det opprettet hjemmel som kommuneoverlege, og Trond Iversen gikk inn i denne rollen. To måneder etter at han begynte i stillingen kom Covid-19 som har medført betydelig ressursbruk for så vel legetjenesten som hele organisasjonen. Det å ha kommuneoverlege på plass har hatt stor betydning i en krevende tid.

Kommunen og fastlegene er enig om å basere legetjenesten på maksimalt 520 pasienter per fastlege, og 260 for kommuneoverlege. Dette sikrer at legene kan delta i 4-delt legevakt, og foreta forsvarlig pasientbehandling innenfor normal arbeidstid. Legekantoret hadde rundt 1820 pasienter ved utgangen av 2020. En god og stabil legetjeneste fører således til at mange i andre kommuner foretrekker Bindal kommune.

Bindal kommune har høy ressursbruk på legetjenesten med 28,6 årsverk per 10 000 innbyggere. Gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 15 er 21,4 årsverk. Dette har sammenheng med behovet for 4 leger for å bemanne egen legevakt, og behovet for en beredskapsbåt for å ivareta legevakt for veiløse grender.

Bruk av båt

Kommunen sa i 2018 opp sin avtale om beredskapsbåt med Helgelandssykehuset og kunngjorde et nytt oppdrag som vaktbåt. Ny avtale ble underskrevet i april 2019. Avtalen mellom J Busch Båtskyss AS og Bindal kommune omhandler legevakt, klinisk veterinærvakt og brannvakt i tidsperioden 16.00 – 08.00 på hverdag, og hele døgnet i helg og på helligdager. For legevaktoppdrag har befolkningen anledning til å anvende rutegående båt. Det kan også organiseres transport med egen båt. Ved fare for liv og helse vil spesialisthelsetjenesten ved AMK ha ansvar for respons og kunne mobilisere ambulanshelikopter og/eller ambulansbåt. Det er i mai 2019 inngått ny avtale mellom Helgelandssykehuset HF og Bindal kommune om avgrenset adgang for Helgelandssykehuset HF til å delta i avtale med tredjepart.

Forannevnte problemstilling har vært behandlet i kommunestyret flere ganger. Avtalen har medført en betydelig økning i kostnader. Det ble i budsjett 2020 satt av kr. 2 000 000,- til formålet. Helgelandssykehuset betaler årlig kr. 300 000,- til Bindal kommune samt et tillegg for utførte oppdrag, Årlige variasjoner i bruk av båten henger sammen med individuelle undersøkelser og sykdomsforløp samt antallet akutte hendelser i de veiløse grendene i Bindal.

Måloppnåelse

Det er inngått ny avtale om båt i 2019. Vi har en god legetjeneste. Ny kommuneoverlege er på plass fra 01.01.20, noe som gir godt grunnlag for i dialog å videreutvikle legetjenesten, og jobbe videre med planverk, rutinebeskrivelser og prosedyrer. Covid-19 har dog medført at mye utviklingsarbeid er satt på vent.

Fysioterapitjenesten

Bindal kommune gir driftstilskudd til to privatpraktiserende fysioterapeuter. De har 75 % driftstilskudd hver. Det vil si at de skal begge behandle pasienter i Bindal i 27 timer pr. uke.

14.12.2017 vedtok kommunestyret rådmannens forslag om å redusere driftstilskuddet fra 75 til 50 %. Rådmannen begrunnet sitt forslag slik:

«Det er, etter rådmannens vurdering, nå grunnlag for å redusere driftstilskuddet til 2 x 50 %. Den generelle budsjettsituasjonen tilsier at kommunen må redusere sine driftsutgifter og den generelle befolkningsnedgangen gir en naturlig nedgang i behovet for fysioterapitjenester etter henvisning fra lege.

Tiltaket vil redusere funksjonens kostnader med 213 000 kroner fra 2019 og fremover.»

Administrasjonen har ikke lyktes med å effektivere vedtaket da dette er juridisk bestridt av de privatpraktiserende fysioterapeutene samt at det mangler administrative ressurser i helse- og velferdssektoren. Administrasjonen skal arbeide med å dokumentere grunnlaget for vedtaket i mer detalj. Kommunestyret har utsatt iverksettelse av tiltaket med ett nytt år.

Barneverntjenesten

Bindal kommune har samarbeidsavtale med Brønnøy som er vertskommune for Barneverntjenesten Sør-Helgeland. Bindal kommune betaler et å konto beløp hver måned til Brønnøy kommune ut fra vedtatt budsjett. Regnskapstallene for 2020 viser et mindreforbruk på kr. 584 360,- i forhold til vedtatt budsjett. Årsaken er at barnevernstjenestens tiltak har blitt

betydelig rimeligere, og at tjenesten har lyktes med sin målsetning om å etablere tiltak i en tidligere fase.

Psykolog

Bindal kommune har inngått avtale med psykolog om kjøp av tjenester. Dette gjør at vi tilfredsstiller lovkravet fra 1.1.2020 om kommunal tilgang på psykologtjenester. Det ble i 2020 satt av kr. 200.000.- til formålet. Det ble benyttet kr. 119.260.-. Covid-19 har gjort det utfordrende å etablere nødvendige møtearenaer.

Helse- og omsorgsavdelingen

Økonomi/drift

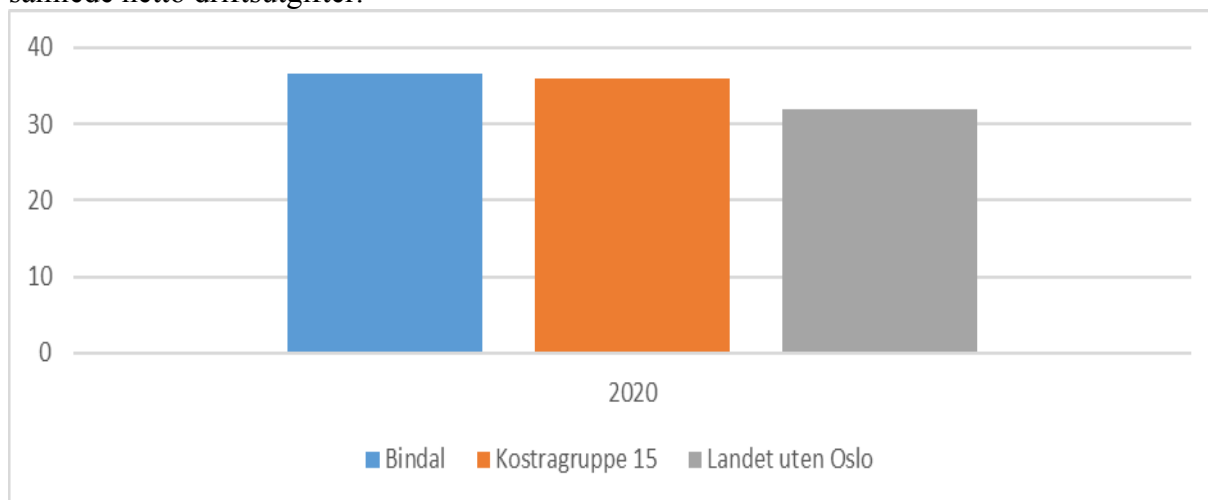
I 2020 er det totalt et mindreforbruk på institusjonstjenesten på kr. 97 399,- i forhold til det som var budsjettert på ansvar 1330. På institusjonen har det vært en ekstrautgift på husleie for kjøkkendrift på kr. 707 832,- som det ikke var tatt høyde for i budsjettet. Dette vil medføre at satsen for maksimalt vederlag pr. døgn vil påvirkes for 2022. Korttidsleie av bil er også en utgift som ikke var budsjettert og utgjorde en utgift på kr. 23 016,-. Dette har hovedsakelig vært dekt opp gjennom reduserte lønnsutgifter på grunn av vakante stillinger ved den reduserte driften på institusjonen under renoveringen.

På institusjonen har det vært økte utgifter i forhold til overtid, ekstra arbeid og vikar sykdom på grunn av høyere sykefravær enn beregnet og dette er dekt opp gjennom økte sykelønnsrefusjoner. Administrasjonen har hatt ekstrautgifter og overtid på grunn av vakanse i helse- og velferdssjefstillingen. Det har vært økte utgifter i forhold til service- og driftsavtaler og konsulenttjenester på kr. 116 192,-. I 2020 ble det ikke nødvendig å bruke vikarbyrå i forbindelse med ferieavviklingen da driften på institusjonen var redusert. Koronarelaterte utgifter utgjorde totalt kr. 439 576,-. Refusjon utgjorde kr. 355 280,- og det ble en merutgift på kr. 84 296,- gjennom året.

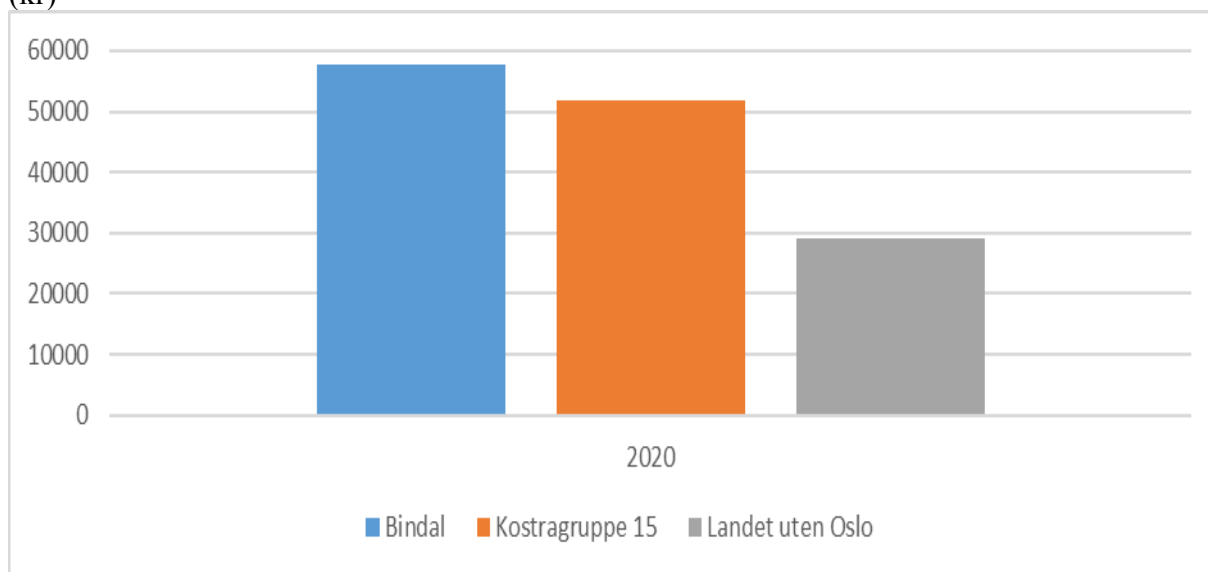
Ansvar 1320 hjemmetjenesten har et merforbruk på kr. 89 850,- i 2020. Namdal rehabilitering ga merutgifter på kr. 121 146,- og ble totalt kr. 586 146,-. Koronarelaterte utgifter utgjorde totalt kr. 991 353,-. Refusjon utgjorde kr. 674 136,- og det ble en merutgift på kr. 317 217,- gjennom året. Utgifter til lisenser og service-/driftsavtaler ga et merforbruk på kr. 188 778,-. Merutgifter på ekstrainnleie og overtid på administrasjon utgjorde totalt kr. 157 999,-. Dette må sees i sammenheng med vakanse i helse- og velferdsjefsstillingen samt etterslep på oppgaver og merarbeid på grunn av koronasituasjonen.

Det har samtidig vært reduserte lønns- og vikarutgifter i forhold til helsehjelp i hjemmet og botilbudet i boliger. Dagtilbudet har gitt refusjon foreldrepenge på kr. 105 638,- og har vært stengt i en periode på grunn av manglende vikar. Gjennom året har avdelingene hatt flere vakante stillinger, som har gitt reduserte lønnskostnader. Det kan nevnes psykiatrisk sykepleier, hjemmehjelp, ansatte under utdanning med permisjon uten lønn. Flere av disse har det ikke vært vikar-innleie på. Det er samtidig sikret at pasienter og brukere som har blitt omfattet av redusert tilbud, har mottatt bistand fra andre delområder i tjenesten slik at faglig forsvarlig drift har blitt ivaretatt. Reiseutgifter er også redusert på grunn av koronasituasjonen.

Nedenstående diagram viser netto driftsutgifter til omsorgstjenester i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter.

Nedenstående diagram viser utgifter til kommunale helse- og omsorgstjenester per innbygger (kr)

Koronasituasjonen har ført til utfordringer for både pasienter på sykehjemmet, beboere i bofellesskapene samt for ansatte i hele helse- og omsorgstjenesten. Smittevern, adgangskontroll, mindre fysisk sosialt samvær og mindre aktivitet på rommene, leiligheter og fellesstuer har vært hverdagen for mange siden mars 2020.

Besøkende har i stor utstrekning fått komme på besøk så lenge de har vært friske, holdt avstand, ivaretatt håndhygiene og fulgt de til enhver tid gjeldende nasjonale føringene. Aktiviteter har i perioden vært avlyst mens andre har vært gjennomført, men i litt andre former for å ivareta avstand og smittevernstiltak. Bindal kommune har sikret seg

smittevernutstyr for en periode på 8 måneder ut fra et stipulert forbruk. Møter har i stor grad blitt avvirket gjennom *Teams* eller *Join*.

Høsten 2020 flyttet Braathe (tidligere Itet) driften av Visma Profil til samme plattform som Visma Ressursstyring etter avtale med Bindal kommune. Dette ga engangsutgifter som vil spares inn i løpet av åtte måneder i forhold til reduserte driftsutgifter.

I forbindelse med byggeprosjektene på Bindalseidet leide Bindal kommune lokalene «Sentrumsbygg» og «Helsehuset» ut august 2020. Dette for å drifte tjenester og ha lokaler for hjemmetjenesten, dagsenter, eldresenter og til lagerplass av utstyr. Ordningen fungerte godt for avdelingen.

Kommunen har fått kr. 200 000,- i innovasjonstilskudd i forbindelse med innføringen og iverksettelse av «Helseplattformen». Det har ikke blitt bruk av disse midlene i 2020 da tidsplanen i prosjektet er forskjøvet på grunn av koronasituasjonen. Tilskuddet er godkjent overført til 2021 av Statsforvalteren og aktiviteten vil øke utover i 2021. Midlene må brukes i løpet av 2021 eller tilbakebetales til Statsforvalteren.

Bindal kommune har inngått innkjøpsavtale med Norengros Helseservice AS på medisinsk forbruksmaterieell med oppstart fra 01.01.2021. De støtter lagersystemet Aktiv forsyning (ascan).

Institusjonstjeneste

Institusjonstjenesten har to avdelinger. Pleieavdeling med avdelingsleder og avdeling med støttefunksjonene kjøkken og vaskeri med arbeidsleder.

Sykehjemmet har fra sommeren 2020 endring på drift i forbindelse med renovering av bygg A. Sykehjemmet driftes nå med 19 plasser på bygg C. 13 ordinære institusjonsplasser og tre leiligheter i bygg C som driftes som 6 institusjonsplasser hvor to og to har felles bad/WC. 14 plasser driftes som langtidsopphold og 5 plasser som korttidsopphold hvor en plass er beregnet til kommunalt akutt døgnopphold. Seks av langtidsplassene utgjør skjermet enhet for demente.

Av oppholdene i 2020 er 17,7 % korttidsopphold. Korttidsopphold utgjorde 1 124 døgn i 2020 fordelt på 54 korttidsopphold og 25 kommunalt akutte døgnopphold. Av korttidsoppholdene har 29 vært ordinære korttidsopphold, 6 rehabilitering, 16 utredning/behandling og 3 har vært avlastningsopphold.

Antall personer med langtidsopphold på sykehjem pr. 31.12:

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Tilgjengelige plasser til langtidsopphold og korttidsopphold	35	28	28	28	28	28	25	19
Antall personer med langtidsopphold	25	23	22	23	21	14	14	15
Døgn med langtidsopphold /år					7 767	5 915	5 548	5 210

Antall døgn med korttidsopphold på sykehjem:

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Totalt antall korttidsoppholdsdøgn	1 120	830	1 080	1 240	874	697	1 382	1 107
Uttrekk av kommunalt akutt døgnopphold (start 1.5.2014)	-	39	69	80	69	119	139	62
Dag-/nattopphold							89	
Dødsfall	28	15	18	15	19	12	13	16
Nye vedtak langtidsopphold	5	5	6	8	12	13	10	6
Avlastningsdøgn								17

Tallene viser en liten nedgang i behovet for både korttidsopphold og langtidsopphold. Dette samsvarer med framskrivningstallene for Bindal kommune. I 2020 har også dag- og nattopphold vært en tjeneste som har vært benyttet.

Pasienter som er innlagt på sykehjemmet nå mot tidligere, spesielt korttidspasienten, har omfattende hjelpebehov og de har mange ganger behov for behandling som koster mer. Dette i form av medisiner, medisinsk forbruksmateriell, engangsutstyr ol.

Pasienter som er innlagt på kommunalt akutt døgnopphold i 1-5 døgn har behov hvor det kreves intensiv observasjon og oppfølging.

Tilsyn

Fylkesmannen gjennomførte tilsyn med Bindal kommune og besøkte i den forbindelse Bindal sykehjem fra 21.09.2020 til 23.09.2020. I tilsynet undersøkte de om Bindal kommune gjennom systematisk styring og ledelse sørger for at beboerne ved sykehjemmet får gode og trygge tjenester som blir utført i samsvar med aktuelle lovkrav.

Under tilsynet hadde de fokus på grunnleggende behov, herunder:

- Ernæring
- Aktivitet, individuell og felles
- Demensoppfølging
- Medisinsk oppfølging
- Brukermedvirkning
- Dokumentasjon

På grunn covid-19-pandemien hadde tilsynet også fokus på smittevern i sykehjemmet. Tilsynet ble gjennomført som del av årets planlagte tilsyn initiert av Fylkesmannen.

Fylkesmannens konklusjon:

Bindal kommune sikrer ikke at sykehjemmets beboere får sine grunnleggende behov fulgt opp på en systematisk måte. Dette er brudd på: Helse- og omsorgstjenesteloven § 4-1, jf. helsetilsynsloven § 5

Tilsynet er gjennomført som en systemrevisjon. Dette innebærer at de i tilsynet har undersøkt om kommunen gjennom systematisk styring sikrer at beboerne får ivaretatt sine grunnleggende behov. Arbeidet med å korrigere funnene overfor pasientene er kommet i

gang, og det jobbes med å iverksette tiltak for å jobbe systematisk med ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgsavdelingen.

Bindal sykehjem har i 2020 fått nytt pasientvarslingsanlegg som er koblet opp på en midlertidig løsning frem til bygg A er ferdig restaurert. Driften ved Bindal sykehjem har under renoveringen begrenset areal hvor det er mangel på møterom, kontorer og fellesareal med plass til å holde avstand. Dette har vært ekstra utfordrende under koronasituasjonen. Møbler og utstyr som ikke er i bruk er lagret på Brukstomta og vil bli gjennomgått når nytt bygg står ferdig.

Ny samarbeidsavtale mellom Bindal kommune og Helse-Nord-Trøndelag HF er vedtatt i 2020 og gjeldende fra 1.1.2021.

Hjemmetjenesten

Hjemmetjenesten har 2 avdelinger, hjemmetjeneste og miljøtjenesten, med hver sin avdelingsleder. Avdelingene har hatt lavt fravær, men har etterslep på oppgaver og har planlagt innflytting i nye bygg.

Oversikt over antall tjenestemottakere siste 8 år pr. 31.12:

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Antall tjenestemottakere	82	84	79	83	89	106	94	96
Mottakere av helsetjenester i hjemmet	72	63	71	74	80	91	82	83
Mottakere av praktisk bistand	57	52	49	46	46	59	57	53
Kjøp av middag	19	17	16	15	19	22	19	17
Kjøp av fullkost	7	7	6	6	4	9	8	7
Samtale med psyk.spl	-	-	7	9	16	25	23	21
IP/Koordinator		30 (15 barn)	25 (11 barn)	25 (12 barn)	29 (9 barn)	32 (9 barn)	35 (9 barn)	36 (6 barn)
Dagtilbud	6	7	7	9	9	8	8	12
Oversikt over antall døgn benyttet pr. år:								
Namdal rehab	138	145	145	145	146	114	107	148
KAP i leilighet				14	21	57	22	17

Tallene er forholdsvis stabile. Det har skjedd en endring i mottakere av helsetjenester der det er behov for helsebistand med økt kompleksitet. Etter utskrivning fra sykehus er det mindre rehabiliteringstilbud fra spesialisthelsetjenesten, og Bindal kommune har større plikter i denne forbindelse. Behovet for koordinatorfunksjon og støttesamtaler hos voksne er økende.

Tjenestetilbud innen psykisk helse og rus ivaretas med ulike tjenestetilbud, alt etter hva den enkelte har behov for, men i hovedsak ytes dette av Miljøtjenesten. Stillingen som psykiatrisk sykepleier ble besatt fra 1.september 2020, og det gis støttesamtaler etter vedtak. Oppfølging av skoleungdom som avslutter videregående, eller av en eller annen grunn ikke starter opp på videregående, fortsetter. Etter at prosjektet med ungdomslosen ble avsluttet, har vi sett viktigheten av dette arbeidet og avdelingsleder i Miljøtjenesten ivaretar denne

oppgaven, og jobber tett opp mot Opplæringskontoret Sør-Helgeland, NAV og ungdom/familie. Det er for små tall i kommunen til at disse kan presenteres. Friskliv er fortsatt et tiltak i helsetjenesten, der det også er for små tall til at resultat kan presenteres.

Nedgangen i bruk av døgn på Namdal rehabilitering er forventet og er beskrevet i rehabiliteringsplanen «Sprek i hodet og spenst i beina». Tallet for 2020 er spesielt i og med at den kommunale egenandelen ble økt. Dette medførte at Bindal kommune fikk utvidet antall døgn fra 137 til 184, og det ble jobbet aktivt mot å benytte tilbudet siden vi samtidig driftet sykehjemsplassene redusert. Det er jobbet lite med de tverrfaglige rehabiliteringstjenestene i 2020. Det er ansatt ergoterapeut og fysioterapeut i tjenesten, og delområdene forebyggende hjemmebesøk, hverdagsrehabilitering og saksbehandler KE som beskrevet i planverket er på plass.

Forebyggende hjemmebesøk

Rundskriv I-2/2016 beskriver hvordan kommunene kan bruke forebyggende hjemmebesøk som del av sitt tjenestetilbud til eldre. Rundskrivet er en del av regjeringens satsning på å styrke de eldres ressurser, og å sikre dem gode og trygge helse- og omsorgstjenester. Forebyggende hjemmebesøk fremmer helse og mestring, og gir eldre mulighet til å leve et aktivt og selvstendig liv også når helsen blir redusert. Tiltaket kan bidra til at flere eldre kan leve lenger i egen bolig og oppleve større mestring i hverdagen.

Bindal kommune iverksatte forebyggende hjemmebesøk 11. november 2019.

Tilbudet er gitt via informasjonsskriv til 77 innbyggere mellom 75 og 78 år med begrenset eller ingen tjeneste fra kommunen fra tidligere. Tilbudet er frivillig. 17 personer takket ja. Årsaken til lav deltakelse kan være Covid-19 situasjonen, at aldersgruppen opplever seg «for sprek» til å motta besøk av helsetjenesten, eller at tilbudet ikke er godt nok kjent.

Noen resultat-tall:

12 av 17 opplever at de har en god helse.

17 av 17 opplever at de mestrer sin hverdag og får til å gjennomføre det de ønsker.

17 av 17 har fritidsaktiviteter/hobbyer eller deltar i organisert aktivitet (flere nevner at det har naturlig nok vært lite det siste året med tanke på Covid-19)

16/17 sier de er flinke til å spise frukt og grønt

16/17 har alle bruksrom på et plan

16/17 har trygge inngangsparti tilrettelagt med rekkverk (er ikke nødvendigvis trinnfri)

15/17 bruker PC/nettbrett i sammenheng med bl.a nettbank, nyheter og sosiale medier

16/17 bruker mobiltelefon og har den lett tilgjengelig

12/17 har tatt i bruk velferdsteknologi i hjemmet (Robotstøvsugere/plenklippere)

14/17 kjører bil

13/17 røyker ikke

Tilbudet om forebyggende hjemmebesøk er planlagt videreført i 2021 som en del av rehabiliteringsplanen «Sprek i hodet og spenst i beina». Det vil da være de som fyller 75 år i løpet av 2021 som får tilbudet.

Kreftsykepleier

Kreftsykepleier jobber uten vedtak og gir lavterskeltilbud, noe som innebærer tilstedeværelse faste dager og tilgjengelighet for de som trenger det. Kreftsykepleier gjennomfører i tillegg

støttesamtaler, veiledning til kolleger ved spesielle behov, og har samarbeid med kommunene i Ytre Namdal, samt palliativt team ved sykehuset Namsos. Hun har i tillegg en viktig kompetanse i forbindelse med hjemmedød, og er med på å gjøre dette mulig for de som ønsker dette. Det er for små tall i kommunen til at disse kan presenteres. I samarbeid med Bindal frivillighetsentral og Sanitetsforeningen har kreftsykepleier lagt til rette med treffpunkt for kreftrammede x 1 pr. mnd både på Terråk og Bindalseidet. På grunn av Covid-19 situasjonen har dette tilbudet vært aktivt bare i januar 2020.

Demenskoordinator

Demenskoordinator jobber uten vedtak og gir lavterskeltilbud, noe som innebærer at de er til stede til faste dager og er tilgjengelig for de som trenger det. Demens er en folkesykdom som vies oppmerksomhet også i media, og tallene er økende. Det er viktig å komme i gang med kartlegging og utredning i tidlig fase da det finnes ulike hjelpemidler og medikamenter som kan forsinke utviklingen. I løpet av 2020 er det utført 25 kognitive tester. Ifølge aldring og helse ([Demenskartet – Aldring og helse](#)) foreligger følgende framskrivningstall for Bindal;

	2020	2025	2030
Antall demente	42	52	57

Boliger

Siden 1.1.2017 er en leilighet benyttet til kommunal avlastning og en leilighet benyttet til kommunal akutte døgnopphold rus/psykiatri. Det er ingen venteliste for å få leilighet i bofelleskap.

Oversikt over antall boliger tilgjengelig og antall boliger i bruk siste 8 år pr. 31.12:

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Antall boliger tilgjengelig	36	36	36	37	35	35	28	42
Antall i bruk	33	31	32	30	24	24	24	26

Kravet til tilbud om kommunalt akutt døgnopphold rus/psykiatri og avlastning gjør at 2 boenheter er omdefinert til institusjon og benyttes til dette. Det er årsaken til at antall boliger har gått ned fra 37 til 35 i 2018. Nedgangen til 28 i 2019 er fratrukket 7 boliger på grunn av byggeprosjekt og endring av bofellesskapet for eldre på Bindalseidet. I 2020 er det tilkommet 4 boenheter i Parkveien og 7 boenheter i Ivarhaugveien samt 3 leiligheter i Coop-bygget på Terråk.

Kommunale biler

Oversikt over kjørte km på de 4 kommunale bilene i hjemmesykepleien:

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Km pr. år	61 778	73 072	69 545	84 245	105 276	99 176	87 130	80 295

Det var satt av kr. 1 750 000,- til innkjøp av 4 nye biler til hjemmesykepleien. Innkjøpsprosessen pågikk fra juni til november 2020, og Bindal kommune eier nå 4 stk

Mazda CX-30. De 4 bilene som avdelingen disponerte fra tidligere ble solgt som en del av innkjøpsprosessen. De nye bilene har 4-hjulsdrift og det har tatt hensyn til sittekomfort og miljø ved at det er hybrid. Ansatte tilbringer mye tid i bilen, og avdelingen hadde sykefravær relatert til de gamle bilenes muligheter for regulering.

Måloppnåelse i henhold til virksomhetsplan for 2020

Koordinerende Enhet (KE) som forvaltningsenhet i kommunen (KPS 6a)

Målet er at KE er etablert som mottaker av henvendelser fra brukere, interne og eksterne tjenesteutøvere. Tjenesteutøvere melder saker til KE iht Helse- og omsorgstjenestelovens § 7. Informasjonsbrosjyre er kjent og kontakt med oppfølgingstjenesten er etablert. Resultatindikator er antall henvendelser til KE.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Antall henvendelser	-	-	323	397	347	442	579	481
Antall enkeltvedtak	227	162	186	203	202	230	284	211

Koordinerende enhet (KE) er forvaltningsenheten som har ansvar for saksbehandling og leder hjemmetjenester og institusjon innehar denne funksjonen som utføres innenfor stillingene deres. Det er i tillegg ansatt 100 % stilling som saksbehandler i KE. Det planlagte arbeidet med å utarbeide brosjyre, tildelingskriterier i saksbehandlingen og innarbeide dynamiske vedtak ble ikke prioritert i 2020 på grunn av koronasituasjonen. I tillegg ligger systemansvaret for fagprogrammene hos KE.

Koordinerende enhet har mottatt 481 henvendelser i løpet av året. Av disse er det fattet 211 enkeltvedtak, fordelt på 92 personer. Det er gitt 3 avslag fordelt på 3 personer. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid er på 22 dager. Dette er for lang svartid, og Bindal kommune må ha som mål å forbedre saksbehandlingstiden. Det er i 2020 foretatt totalt 44 vedtak om egenbetaling i institusjon, hvorav 24 er etter- og sluttoppgjør i forhold til vederlagsbetaling for 2019. Det er dobbel kontroll på vedtakene.

Tildeling av ledsagerbevis og parkeringstillatelser for forflytningshemmede ble flyttet fra NAV til Koordinerende enhet 1.11.2019. KE-rutiner er ikke revidert iht endring i lovverk. Vedtak på tjenester som fysioterapi har ikke blitt prioritert.

Det har ikke vært avholdt månedlige møter mellom leder hjemmetjenester, leder institusjon og sykehjemslege vedr inntak Namdal rehabilitering, Bindal sykehjem og tildeling av bolig. Dette må opptas i 2021 iht plan. Andre fagpersoner deltar ved behov.

Koordinatorfunksjonen av 6 barn/unge ivaretas av helsesykepleier på helsestasjon. Koordinatorfunksjonen av 30 voksne ivaretas av vernepleiere og sykepleiere med koordinatoropplæring. Tallene viser at det er et økende antall voksne som har fått koordinator og IP. Dette samsvarer med tidligere registrerte behov gjennom kartlegging av Brukerplan fra 2015.

Rapportering for 2020 skjer gjennom IPLOS og standard Kostraskjema. Kommunalt pasient- og brukerregister (KPR) er integrert som en del av helseregisterloven. Dette ivaretas gjennom IPLOS. IPLOS rapporteres nå gjennom helsenett og Visma Link.

Meldingsutveksling

Meldingstrafikken:

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Antall meldinger	1794	3192	3871	4459	4814	4495

Meldinger følges opp av sykepleier på vakt i aktuell avdeling, og på natt av sykepleiere ved Bindal sykehjem. Meldinger til saksbehandlertjenesten følges opp fra kl 8 – 15.30 på ukedager av saksbehandler og ledere i helse- og omsorgstjenesten. Meldingstrafikken overvåkes av systemansvarlig i Profil og leder i hjemmetjenesten.

Dialog mellom økonomisystem og Visma profil (KPS 6a)

I 2020 har det ikke vært mulig å prioritere oppgaven med å få på plass dialog mellom systemene. Dette er en oppgave som må prioriteres neste år i henhold til tilbakemelding i tilsynet «Egenbetaling på institusjon» – 2018.

Brukermedvirkning ivaretas ved saksbehandling og tildeling av tjenester (KPS 6c)

Utarbeiding av prosedyrer i saksbehandling og tjenesteutføring.

Brukermedvirkning ivaretas ved saksbehandling og tildeling av tjenester.

Bindal kommune har hatt 3 klagesaker i 2020. Opprinnelig vedtak ble i alle tilfeller stadfestet av Fylkesmannen (nå Statsforvalteren). Arbeidet med å få på plass ferdige utarbeidede prosedyrer, har ikke blitt prioritert i 2020.

Mat

I 2020 har det vært servering av middag på ettermiddag, og det har vært servert varm lunsj.

Brukerundersøkelse er ikke gjennomført i etterkant og vil bli utført i 2021.

Hverdagsrehabilitering til hjemmeboende (KPS 6d)

Målet er å satse på hverdagsaktiviteter som treningsarena for å bygge styrke til å klare seg lenger i eget hjem og unngå lengre institusjonsopphold.

Hverdagsrehabilitering er omtalt i «*Omsorg 2020*», som er regjeringens plan for omsorgsfeltet 2015-2020. Denne omfatter prioriterte områder med viktige tiltak for å styrke blant annet kvalitet på tjenester, samt at den viderefører Meld. St. 26 (2014-2015) *Fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet*. Her fremheves den store og økende gruppen eldre med behov både for en forebyggende innsats og for en strukturert rehabiliteringsinnsats etter episoder med funksjonstap. Stortingsmeldingen beskriver videre at å innføre hverdagsrehabilitering som en del av tjenestetilbudet, vil gjøre kommunen i stand til å møte morgendagens utfordringer på en best mulig måte.

Alle som har behov for tjenesten hverdagsrehabilitering igangsettes med gjennomføring på 6 uker som standard. Individuelle vurderinger underveis. Gjennom siste år har funksjonsnivået i utgangspunktet vært lavt, og flere har gjennomgått gjentakende 6-ukers perioder. Gjennom

minst 12 ukers trening har 7 pasienter vedlikeholdt eller bedret funksjonsnivået slik at de har nådd sine subjektive mål. 2 pasienter har avsluttet tilbudet på grunn av helsetilstand. Dette er et felles samarbeid mellom hjemmetjenesten og fysioterapeut og ergoterapeut. Det arbeides gjennom tverrfaglige team. Resultatindikator måles gjennom effekt av egenopplevd utførelse og tilfredshet ved oppstart og avslutning av perioden.

Antall brukere	Ikke fullførte tiltak	Antall tiltaksperioder	Endringsscore utførelse	Endringsscore tilfredshet	Endringsscore SPPB
9	2	16	2	2	2

For å kartlegge og evaluere tiltak brukes verktøyene Canadian Occupational Performance Measure (COPM) og Short Physical Performance Battery (SPPB). Dette er verktøy som ofte benyttes i hverdagsrehabilitering.

Erfaring så langt er økt livskvalitet og mestring for brukeren. Forskning tilsier at en stigning på mer enn 2 er signifikant, og dette tyder på gode resultater hos oss i Bindal.

Dagaktivitet for hjemmeboende demente (KPS)

Ordningen er en lovfestet rett gjennom Helse- og omsorgstjenesteloven, og det fattes enkeltvedtak på tjenesten. Det er en ansatt i 40 % stilling som arbeider ute i hjemmene og bistår demente. Gjennom 2020 var det 9 personer som fikk vedtak og oppfølging gjennom ordningen. I tillegg er demenskoordinator i gang med utredningsarbeid, kartlegging og veiledning som må utføres. Tilbud har også blitt gitt gjennom støttekontakter og andre individuelle tilpasninger ut fra behov. Det er utarbeidet informasjonsbrosjyre med opplysning om demenskoordinators arbeid i Bindal.

Dagaktivitet til mennesker med nedsatt fysisk eller psykisk funksjonsevne er på Bindalseidet, og er videreført som før. Utgangspunkt er senteret på Bindalseidet, og det er ansatt en arbeidsleder med pedagogisk kompetanse i denne stillingen.

Ordningen er en lovfestet rett gjennom Helse- og omsorgstjenesteloven, det fattes enkeltvedtak på tjenesten og forutsettes dekket gjennom statens generelle overføringer til kommunene. Økonomien i dette må sees på lang sikt, og erfaring så langt er at demente kan bo lengre i eget hjem før de har behov for langtidsopphold på institusjon.

Innføre og iverksette vedtak på tjenesten fysioterapi (KPS)

Denne jobben er startet, men er ikke fullført. Den vil bli tatt sammen med jobbingen i forhold til tildelingskriterier og nivå på tjenestetilbud. Fysioterapeut er lokalisert i helse- og omsorgsavdelingene og er endel av helsetjenestene som tilbys befolkningen.

Samordning og samlokalisering av tjenestetilbud (KPS 6 e og f)

Målet er samordning og samlokalisering av tjenestetilbud slik at det framstår som godt koordinert. Bindal kommune utvikler seg i takt med samhandlingsreformen og folketallsutviklingen. Samordning og samlokalisering av tjenestetilbud er endret, slik at det framstår som godt koordinert. Resultatindikator er at små avdelinger er slått sammen til større avdelinger, samt at tjenestetilbudet er godt koordinert.

Organisering av tjenesten må ta hensyn til brukernes behov og en effektiv tjenesteproduksjon. Nytt planverk som «Strategisk helse- og omsorgsplan 2017 - 2030», «Boligplan 2018 – 2025, Bo godt i Bindal» og «Rehabiliteringsplan, Sprek i hodet og spenst i beina» er utarbeidet og

det er behov for å ta en ny gjennomgang av tjenestene og utarbeide en ny handlingsplan for å klare å møte de nye utfordringene i tjenesten.

Tildelingskriterier og nivå på tjenestetilbud er utarbeidet, og brukes aktivt i saksbehandlingen (KPS 6 f).

Denne jobben er startet og det vil bli en viktig jobb som må videreføres til 2021 med tanke på fremtidig drift og prioriteringer i kommunen. Denne oppgaven har blitt nedprioritert i 2020.

Velferdsteknologi i fokus – innhold i trygghetspakke er utarbeidet (KPS 6 g).

Bindal kommune deltar i prosjektet Velferdsteknologi i Namdalen (ViNA). Fokuset er iht «Omsorg 2020» og «Leve hele livet» å kunne mestre eget liv ved hjelp av velferdsteknologi som er en ny tjeneste i helse- og omsorgssektoren. Det er ikke tenkt at den skal erstatte varme hender, men skal gjøre den enkelte av oss i større stand til å mestre eget liv slik at man kan bo lengre hjemme i egen bolig. Gevinsten for den enkelte vil være å mestre eget liv lengre og i større grad, som vil være samfunnsøkonomisk i forhold til reduserte behov for helse- og omsorgstjenester.

Bindal kommune har inngått avtale med Telecom om anskaffelser av velferdsteknologi. I det videre må det jobbes med anskaffelse og iverksettelse av velferdsteknologi. Dette kommer inn i de ulike byggeprosjektene i helse- og omsorgsavdelingen. Fiberutbyggingen i kommunen er en forutsetning for å kunne lykkes i forhold til iverksettelse av velferdsteknologi.

Kvalitetssikre helse og omsorgstjenestene (KPS 7a)

Sentrale underpunkter på området er ledelse og kvalitetsforbedring, samt prosedyrer og rutiner i Compilo, brukerundersøkelser og Kostrarapporter som brukes aktivt i tjenesteutvikling. Resultatindikatorer er at avvikssystemet fungerer, målt kvalitet i tjenesteproduksjon samt brukertilfredshet.

Avvik

Institusjonen har totalt 46 registrerte avvik i 2020. 37 avvik er meldt i fagsystemet Profil og 9 avvik i fagsystemet Compilo.

I hjemmetjenesten er det 252 registrerte avvik i 2020. 230 avvik er meldt i fagsystemet Profil og 22 avvik i fagsystemet Compilo. Det er fortsatt de små avdelingene som er mindre flinke til å registrere avvik.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Totalt antall avvik hjemmetjeneste	127	207	176	189	165	185	154	252
Totalt antall avvik institusjon	113	85	123	125	99	109	89	46

Nedgangen fra 2016 til 2017 har sammenheng med beslutningen om ikke å registrere samme avvik i begge fagsystemene. I deler av 2020 har det ikke vært mulig å registrere HMS-avvik i Compilo men dette er nå korrigert.

Ledelse og kvalitet

Målet er å utvikle en god tjenestekvalitet gjennom å arbeide systematisk og kontinuerlig med forbedring og utvikling. I helse- og omsorgsavdelingen er det opprettet en kvalitetsgruppe som ivaretar enhetens behov for koordinering av kvalitetsarbeidet. I denne deltar ledere og verneombud i tillegg til ansatte fra ulike avdelinger. Denne gruppen har ikke hatt treffpunkt i 2020 og dette må igangsettes i 2021, jfr tilsyn i 2020.

Hjemmetjenesten har kommet med i det nasjonale satsingsområde med NOKLUS for å kvalitetssikre prøvetaking og laboratoriearbeid. Sykehjemmet er med fra tidligere. Bindal sykehjem er med i regjeringens handlingsplan mot antibiotikaresistens i prosjektet riktigere antibiotika bruk i sykehjemmene i kommunene (RASK). Sykehjemmet har gode resultater i forhold til landsbasis.

Bindal kommune er en helsefremmende arbeidsplass (KPS 7 b og c)

Utdanning/Kurs/Opplæring/Prosjekter

Helse og omsorg har egen plan for e-læring/internopplæring og fagdager som er utarbeidet for de ansatte. Det er ulik oppslutning i avdelingene i forhold til planen og det må jobbes videre for å integrere det blant de ansatte og øke oppslutningen. Planen er endel av kvalitetsforbedringsarbeidet i avdelingen.

Det er i samarbeid med hovedtillitsvalgte forhandlet fram en særavtale om opplæring og godtgjørelse til ansatte.

Avdelingen har flere ansatte som tar utdanning:

- 1 ansatte på sykehjemmet tar sykepleierutdanning
- 2 ansatt som lærling i faget helsefagarbeider
- 3 ansatte tar videreutdanning i rus og psykisk helsearbeid.
- 6 ledere tar helselederutdanning gjennom KS
- 1 sykepleier tar videreutdanning som helsesykepleier

Bindal kommune har fortsatt behov for ansatte i helse- og omsorgstjenestene med høgskoleutdanning, spesielt vernepleier og sykepleier. Bindal kommune har dispensasjon på drift fra Statsforvalteren (pga mangel på høgskoleutdannede). Viktig at ansatte fortsetter å ta høgskoleutdanning og videreutdanning. Rekruttering generelt ser vi er viktig, og ansatte uten helsefaglig utdanning er redusert gjennom flere år med målrettet jobbing med skolering. Når vi nå har lærlinger, ser Bindal kommune viktigheten av å rekruttere de inn i egen virksomhet. Kompetansetilskudd:

Kommunen fikk i 2020 tilsagn fra fylkesmannen (nå statsforvalteren) på kr. 115. 000,- for at ansatte skal kunne heve sin kompetanse. Midlene gjør det mulig å gi utdanningsstipend til ansatte som tar helseutdanning, og etter- og videreutdanning. Prosjektmidlene disponeres på prosjektkode 20801 og kr. 110.000,- ble brukt i 2020 og kr. 5 000,- er satt på fond. RKK har mottatt OU-midler og kompetansemidler samlet for kommunene på Sør-Helgeland for å være med på å organisere lederutdanningen som gjennomføres på Sør-Helgeland.

Lokale mål i forhold til sykefraværspersent er delvis nådd. Det er arbeidet med sykefraværsoppfølging for å få en god dialog med arbeidstaker og leder, der også tillitsvalgte har vært med og bidratt. Det å snakke sammen har vært til gunst for alle parter.

Utviklingsamtaler er gjennomført i de fleste avdelingene iht HMS plan.

Vold og trusler

Arbeid med å sikre ansatte mot fysisk og psykisk utagering pågår kontinuerlig. Det er fortsatt avvik på trusler/vold mot ansatte. Ingen av hendelsene er anmeldt i 2020.

Det er igangsatt tiltak på området «Hvordan håndtere aggresjon, trusler og vold på arbeidsplassen».

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Avvik vold/trusler	22	27	12	39	41	11	14	34

Fortsatt er vold og trusler et fokusområde som følges opp i hjemmetjenesten. Vi ser en stor nedgang i meldte avvik i 2018/2019. Det er viktig å gå etter i avdelinger at avvik føres korrekt i og med at nedgangen er vesentlig. Tall for 2020 viser at det har vært søkelys på arbeidet gjennom året.

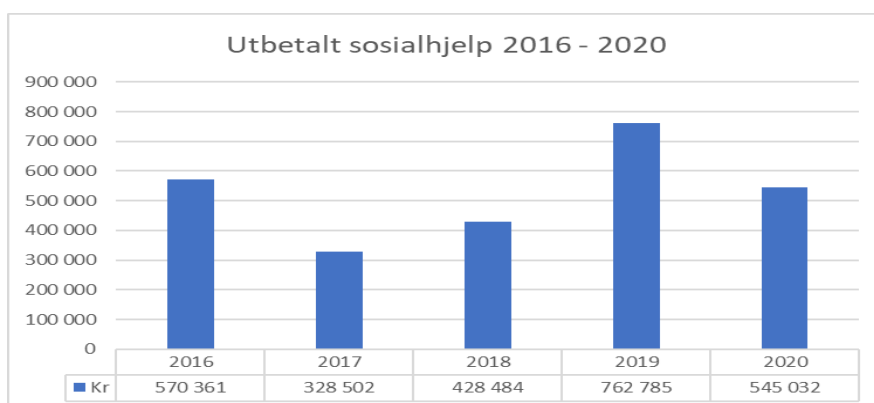
Habiliteringstjenesten har hatt flere treffpunkt med møter/undervisning til ansatte. I tillegg er det gjennomført e-læringskurs fra Veilederen og NHI. Kravet til videre oppfølging er initiert av Fylkesmannen og spesialisthelsetjenesten.

NAV

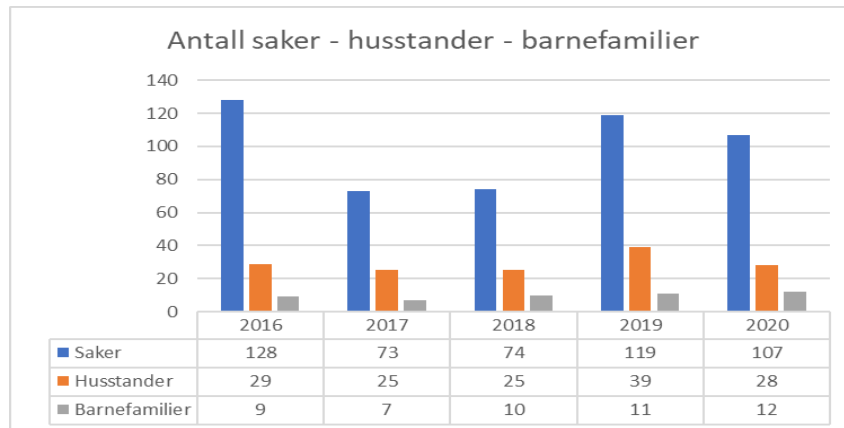
NAV-tjenestene i Bindal inngår fra 1.1.2020 i vertskommunesamarbeid med NAV Nærøysund, og drives som et partnerskap mellom kommune og stat. Overordnede styringsledd er NAV Trøndelag og kommunedirektør i Bindal kommune. NAV Nærøysund sitt kontor i Bindal har i 2020 hatt 2 personer ansatt, fordelt på 100 % kommunal og 50 % statlig stilling. Opplæring og kvalitetssikring av NAV-ansatte samkjøres både i regi av Statsforvalteren i Trøndelag og NAV Trøndelag/NAV Nærøysund.

Økonomisk stønad

I 2020 utbetalte NAV Nærøysund netto kr. 545 032,- i sosialhjelp til innbyggere i Bindal, mens det i 2019 ble utbetalt kr. 762 785,-. Utbetalingene varierer relativt kraftig over de siste fem år. Det er individuelle forhold knyttet til de enkelte husstandene som mottar sosiale ytelser som er årsaken til dette. NAV Nærøysund bruker statens veiledende norm ved utbetaling av økonomisk sosialhjelp. Loven gir anledning til bruk av skjønn, og dermed til å utbetale mer penger spesielt til barnefamiliene.

Figuren nedenfor viser antall saker, husstander og barnefamilier som har mottatt sosialhjelp de siste 5 år i Bindal. NAV hadde for året 2020 totalt 107 saker fordelt på 28 husstander som mottok sosiale ytelser, av dette har det vært 12 barnefamilier. Stønadene er i noen tilfeller og i perioder gitt som hovedinntektskilde, men også som supplement til annen inntekt.

Kvalifiseringsprogram (KVP) og kvalifiseringsstønad

Kvalifiseringsprogrammet er et tilbud om oppfølging og arbeidstrening. Målet med programmet er at du skal få den oppfølgingen du trenger for å komme i arbeid eller aktivitet. Programmet skal være tilsvarende fulltid. Dette er tilbud som vurderes for brukere som har levd på sosialhjelp over lengre tid, eller står i fare for å komme i en slik situasjon. Bindal kommune har hatt måltall på 2 brukere pr. år. Ved årsskiftet 2020/2021 har vi ingen brukere på KVP. Bindal kommune har utbetalt kr.169 881,- i KVP i 2020 (kr. 119 148,- i 2019).

Økonomisk råd og veiledning

Økonomisk råd og veiledning gjennomføres etter forespørsel men også på initiativ fra NAV. På nav.no finnes informasjon om telefon og chat der økonomiske spørsmål blir besvart av erfarne gjeldsrådgivere. NAV Nærøysund har ansatt gjeldsrådgiver som har god kompetanse til å bistå brukere i kompliserte saker.

Økonomisk forvaltning

Økonomisk forvaltning deles i frivillig og tvungen forvaltning av privat økonomi. NAV Nærøysund har ved årsskiftet 2020/2021 ingen på frivillig eller tvungen forvaltning i Bindal.

Økonomi:

Driftsutgifter totalt til NAV-kontoret i 2020 ble kr. 1 036 444,- (kr. 972 690,- i 2019), av dette er kr. 971 948,- vertskommunegodtgjørelse.

Husbankens støtteordninger

Bostøtte, startlån og tilskudd til tilpasning er fra 2020 ikke lengre en del av NAV-tjenestene i Bindal. I 2020 mottok 20 husstander bostøtte, av dette var 30 % barnefamilier.

Husbankens støtteordninger	2016	2017	2018	2019	2020
Antall husstander som fikk bostøtte i løpet av året	36	35	22	22	20
Startlån, antall saker	5	2	4	8	9
Utbetalt tilskudd til etablering / tilpasning	1	2	0	2	2

Husbanken har innført elektronisk søknad om startlån og elektronisk saksbehandlingsprogram. Det resulterte i flere søknader og flere avslag på grunn av at søkere ikke er i målgruppen. Kommunikasjon med søkere foregår elektronisk, men samtaler gjennomføres på forespørsel/etter behov. I 2020 ble 5 søknader om startlån utbetalt, en søker fikk finansieringsbevis og 3 søkere har fått avslag eller trukket søknaden. Søknader om bostøtte, startlån og tilskudd sendes hovedsakelig elektronisk gjennom Husbankens hjemmesider.

KAP. 5 - PLAN OG UTVIKLING

Administrasjonen ved plan- og utviklingssektoren utgjør 6.8 årsverk, men pga. permisjoner, sykemeldinger og salg av tjenester til Nærøysund kommune, har det reelle antall årsverk til disposisjon ligget på i gjennomsnitt 6,0 årsverk.

Det har i 2020 vært stor aktivitet innen diverse prosjekt, og spesielt på byggeprosjekt.

Av prosjekt som er ferdigstilt og under bygging:

- Avløspumpestasjon Nesset Terråk
- Omsorgsboliger Bindalseidet
- Bo- og aktivitetssenter Bindalseidet
- Bindal sykehjem og omsorgsboliger Terråk

Når det gjelder den daglige drift, samt løpende saksgang til politisk behandling, er behandlingstid og responstid generelt godt ivaretatt.

Ved uteseksjonen har det også i 2020 vært stabilt mannskap, og det har i tillegg til generelt vedlikehold vært nødvendig med egeninnsats i forbindelse med innflytting og ferdigstilling av byggeprosjekt.

Her kan nevnes:

- Egeninnsats i forbindelse med Omsorgsboliger Bindalseidet
- Egeninnsats i forbindelse med Bindalseidet Bo- og aktivitetssenter

Regnskapet for plan- og utviklingssektor inkl. brannsjefens område viser for 2020 et samlet mindreforbruk på kr. 1.943.000. Av dette hadde brannsjef mindreforbruk på kr. 201.000.-.

Mindreforbruket på brannsjefens område kan i hovedsak forklares slik:

Mindreforbruk lønn, arbeidsgiveravgift, og KLP	kr	63 500,-
Mindreforbruk kurs	kr	60 300,-
Mindreforbruk servicer/repasasjon og utstyr	kr	63 600,-

For plan- og utviklingssektoren var det i 2020 i hovedsak følgende faktorer som var årsak til mindreforbruk på kr. 1 742 000,-.

Endring i arbeidsgiveravgift	kr	159 000,-
Mindreforbruk lønn	kr	197 000,-
Mindreforbruk KLP	kr	72 300,-
Mindreforbruk energi	kr	357 000,-
Mindreforbruk vedlikehold kommunale boliger	kr	223 000,-*
Mindreforbruk vedlikehold generelt	kr	118 000,-
Merinntekt salg	kr	120 000,-
Merinntekt husleie	kr	125 000,-
Merinntekt konsesjonsavgift	kr	346 000,-

Ut over dette er det mindre avvik som viser både + og - ved flere funksjoner som ikke er listet opp her.

*Mindreforbruk vedlikehold kommunale boliger er overført fra investering til drift etter retningslinjer fra revisjon/lovverk. Beløpet reguleres inn på drift for bruk i 2021.

Måloppnåelse for 2020

Som beskrevet innledningsvis har kapasiteten ved plan- og utviklingssektoren blant de fast ansatte vært noe redusert også i 2020.

Det har også for 2020 vært redusert bemanning og med store pågående byggeprosjekter påvirkes kapasiteten/innsatsen på andre oppgaver som medfører at de målsettinger man setter seg ikke nås og etterslep forsterkes. Daglig drift blir i de fleste tilfeller oppfylt, og saksbehandlingstiden ved plan- og utviklingssektoren må betraktes som tilfredsstillende.

I h.h.t virksomhetsplan for 2020 var følgende politiske vedtatte prosjekt tatt med:

Prosjektene er ikke opplistet i prioritert rekkefølge.

- Kommuneplanens arealdel
- Forfilter Horsfjord vannverk
- Reguleringsplan Nessahaugen
- Avløspumpestasjon Nettet Terråk
- Reguleringsplan parkering Holm kirke
- Innkjøp oppmålingsutstyr
- Innkjøp inspeksjonsutstyr
- Nye membraner Terråk vannverk
- Renovering vannledning Terråk
- Ny inntaksledning Terråk vannverk
- Skilting veiadresser
- Vedlikehold kommunale boliger
- Reguleringsplan Parkveien Bindalseidet
- Skogbruksplan
- Omsorgsboliger Bindalseidet
- Videreføring boligprosjekt
- Utbygging Bindal sykehjem og omsorgsboliger
- Utredning spredt avløp
- Bo- og aktivitetssenter Bindalseidet

Av vedtatte oppgaver/prosjekt som ble gjennomført og ferdigstilt i 2020 kan nevnes:

- Reguleringsplan parkering Holm
- Forfilter Horsfjord vannverk
- Bo- og aktivitetssenter Bindalseidet
- Omsorgsboliger Bindalseidet
- Reguleringsplan Parkveien Bindalseidet
- Innkjøp oppmålingsutstyr
- Innkjøp inspeksjonsutstyr
- Avløspumpestasjon Nettet Terråk
- Skogbruksplan

Oppgaver/prosjekt som ikke er ferdigstilt i 2020:

- Skilting av veier
- Kommuneplanens arealdel
- Reguleringsplan Nessahaugen til boligformål

- Vedlikehold kommunale boliger
- Utredning spredt avløp
- Videreføring boligprosjekt
- Ny inntaksledning Terråk vannverk

Kommunal bygningsmasse

Det har i 2020 blitt utført generelt vedlikehold på kommunale boliger. Avsatte ekstraordinære midler til vedlikehold ble ikke benyttet pga kapasitetsproblemer og midlene overføres til 2021.

Utleieboliger/leiligheter:

Bygging av 4 omsorgsboliger på Bindalseidet ble ferdigstilt mars 2020. Bygget inneholder foruten 4 leiligheter, lokaler for utleie som også skal benyttes av Bindalseidet pensjonistforening som hadde sine lokaler i tidligere bofellesskap som ble revet.

Bindalseidet bo- og aktivitetssenter

Bindalseidet bo- og aktivitetssenter ble igangsatt juli 2019 og ferdigstilt september 2020. Bygget inneholder nye kontorlokaler for hjemmesykepleie, hjemmehjelp og dagsenter. I tillegg til samlokalisert bo- og aktivitetstilbud for ressurskrevende brukere

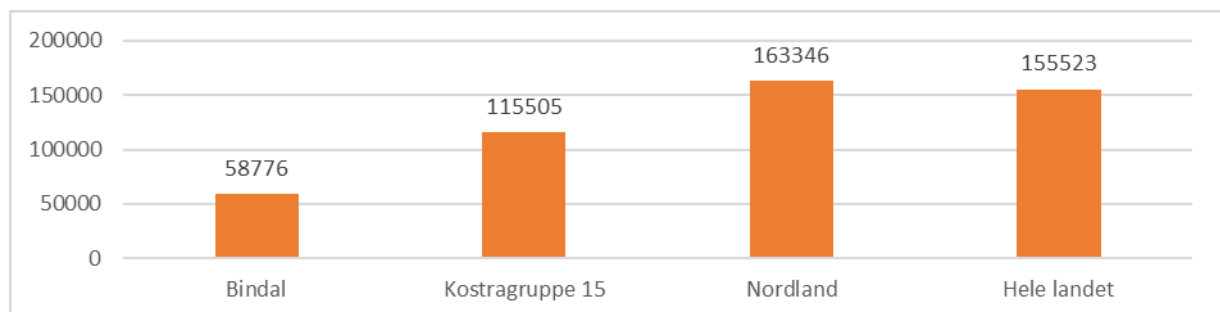
Terråk skole og idrettshall

Terråk skole og idrettshall ble tatt i bruk til skolestart 2019, og har nå vært i drift i 1,5 år. Det har vært en del innkjøringsproblemer på tekniske anlegg, men dette er nå i orden. Bygget anses å fungere etter forutsetningene og det er spesielt energiforbruket som er merkbart redusert.

Kommunale veier

I 2020 er det utført generelt vedlikehold av kommunale veier. Utover dette fikk Bindal kommune sysselsettingsmidler på kr. 650 000,- til bygg- og anleggstiltak som følge av koronasituasjonen. Disse midlene ble benyttet til reasfaltering av veier på Bindalseidet, samt opprustning av kommunal vei på Vikestad

Kostratall for drift og vedlikehold av kommunale veier pr. km vei (2020)

u

Som det framgår av ovenstående tall fra Kostra, ligger Bindal kommune langt under i driftskostnader på kommunale veier både i forhold til sammenlignbare kommuner i kostragruppe 15 og i forhold til landsgjennomsnittet og snittet i Nordland.

Kommunale kaier

Kommunale kaier i Bindal ble overtatt av Nord-Trøndelag Havn Rørvik IKS fra 1.1.2020.

Renovasjon

MNA driver pr. i dag all renovasjonshåndtering i Bindal. Ordningen med mobil innsamling av avfall er videreført på Terråk og Bindalseidet. Horsfjord var også knyttet til ordningen, men ble tatt ut. Det jobbes for å få gjeninnført ordningen i dette området.

Utstyr og maskiner

Det er i 2020 innkjøpt nytt brøyteskjær, og ny veiskrape for traktor, utover dette ble det også innkjøpt nytt inspeksjonsutstyr for avløpsledninger. Maskinparken består i dag av traktor, lastebil og 4 tjenestebiler, samt en minigraver som deles med Bindal sokn.

Det jobbes kontinuerlig for å holde maskin- og bilparken i tilfredsstillende stand. I 2020 ble det brukt kr. 181 000,- på reparasjoner, dette er en liten nedgang fra 2019, men fortsatt urovekkende høyt og viser viktigheten og nødvendigheten av å ha en fornuftig utskiftingssyklus. Eldste kjøretøy i dag er lastebilen som er fra 2002. Vedtatt innkjøp av traktor i 2020 ble i investeringsplan flyttet til 2021. Renovering av uteseksjonens fasiliteter er vedtatt i budsjett for 2021, og blir en etterlengtet trivselsøkning for de ansatte, samt at arbeidstilsynets krav vil bli ivaretatt.

Brannvern, feiing og tilsyn

Brannvesenet har i 2020 hatt totalt 21 utrykninger (antallet i 2019 var 22). Disse fordeler seg slik:

Unødig kontroll av melding	2
Helseoppdrag	14
Trafikkulykke	3
Brann i personbil	1
Brann i bygning	1

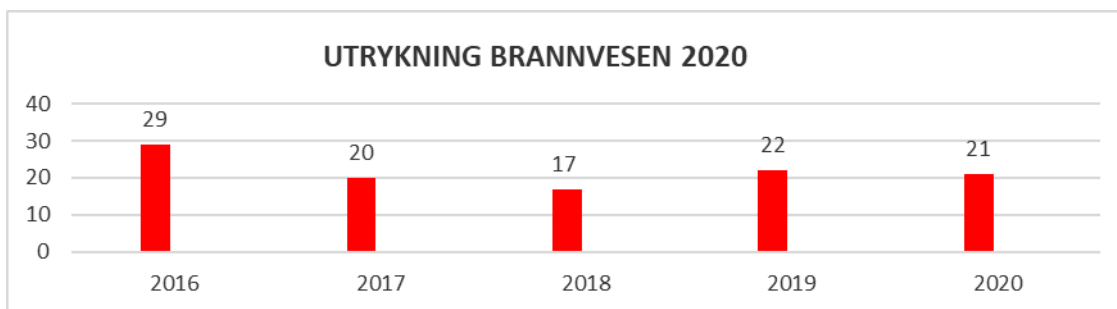
Som det framgår av statistikken, er antall utrykninger ca. på samme nivå fra 2019 til 2020. Hovedmengden av utrykninger er helseoppdrag hvor de fleste er knyttet til førstehjelpsgruppen på Bindalseidet. I 2020 hadde Bindalseidet 12 av 14 utrykninger knyttet til denne type oppdrag.

I 2020 var det 1 utrykning definert som brann i bygning i Bindal. Sommeren var også varierende med hensyn til regn, slik at man unngikk skog- og lyngbranner.

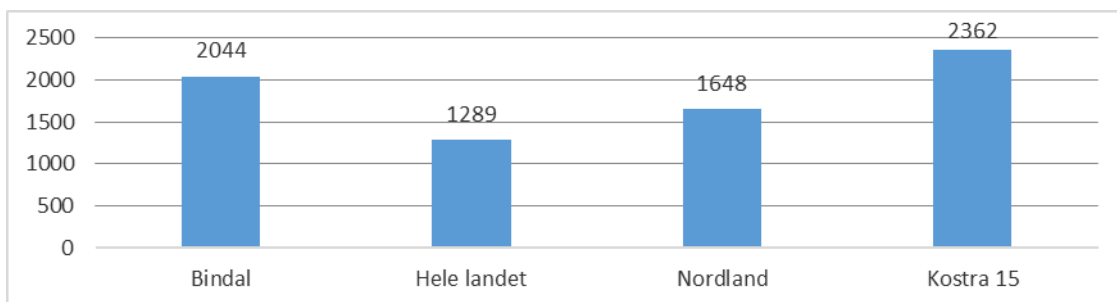
Bindal brannvesen har hatt en god utvikling på utstyrssiden og mye gammelt utstyr er skiftet ut i de senere år. Neste utskifting som står for tur, er brannbilen på Bindalseidet som nå er 23 år. Denne er vedtatt i økonomiplan for utskifting i 2022.

Utfordringen for Bindal brannvesen er fremdeles rekruttering, men vi har siste år hatt stabil styrke. Utfordringen er at mange av brannmannskapene arbeider utenfor kommunen og ikke er tilgjengelig i den grad som hadde vært ønskelig.

Samarbeidet med Nærøysund kommune i forbindelse med feiing og tilsyn går sin gang og fungerer meget bra og vil videreføres. Det ble feiet 457 piper og foretatt 180 boligtilsyn i 2020.

Tall fra Kostra for drift av brannvesen i kr. pr. innbygger (2020)

Plan- og byggesaker

Byggesaker:

I 2020 ble det behandlet 15 søknader om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel og 1 søknad om dispensasjon fra reguleringsplan. Alle søknadene ble innvilget av formannskapet. To saker ble påklaget av Statsforvalter og fylkeskommunen. En sak er avgjort og det endte med at formannskapets vedtak ble opphevet. I løpet av 2020 ble det behandlet 7 byggesøknader med ansvarsrett og 24 byggesøknader uten krav om ansvarsrett. Disse omfatter blant annet en bolig, fritidsboliger, tilbygg og ombygging av fritidsbolig/bolig, rivningsarbeider, bobilcamping, og renovering av pipe. To rammetillatelser ble gitt i 2020, der begge er fulgt opp med igangsettingstillatelse i samme år.

Plansaker:

I 2020 ble 2 reguleringsplaner vedtatt godkjent. En privat reguleringsplan (Peacepainting Center) og en kommunal reguleringsplan (Parkveien). Det ble avholdt et oppstartmøte for en privat reguleringsplan (Brevika).

Næring

Næringsplan er innarbeidet som en del av kommuneplanens samfunnsdel. Kommuneplanens samfunnsdel 2014 – 2024 er vedtatt av Bindal kommunestyre den 09.10.2014 sak 100/14. Det er utarbeidet nye vedtekter for næringsfondet vedtatt i Bindal kommunestyre den 22.10.2015 sak 90/15.

Bindal kommune har omstillingsstatus, og det er Bindal Utvikling AS som har ansvar for å gjennomføre omstillingsprogrammet. Omstillingsprosjektet skal gå over 6+1 år (2015-2021). Det er gitt aksept for at siste år av omstillingsprogrammet kan fordeles over to år, 2020 og 2021. I forbindelse med utfasingen av omstillingsprogrammet i løpet av 2021 er det i planstrategien lagt opp til at kommunen skal ha en ny verdiskapingsplan/næringsplan klar for politisk behandling i 2022.

Styret i Bindal Utvikling 2020:

Styrets leder: Marit Dille
 Styrets nestleder: Frode Næsvold
 Styremedlem: Bjørn Gillund
 Styremedlem: Jim Ove Aarmo
 Styremedlem: Audhild Bang Rande

Brukstomta Næringspark AS er et heleid kommunalt eiendomsselskap som eier og drifter fabrikkkanlegget til gamle Bindalsbruket.

Styret i Brukstomta Næringspark 2020:

Styrets leder: Frode Næsvold
 Nestleder: Marit Dille
 Styremedlem: Bjørn Gillund
 Styremedlem: Jim Ove Aarmo
 Styremedlem: Audhild Bang Rande

Tiltaksprisen 2020 gikk til Malin Holm Gangstø og Carl Simeon Gangstø.

Det ble i 2020 behandlet flere nærings saker, og totalt ble det gitt tilsagn over næringsfondet til diverse næringsformål (FUNKSJON 32552) med til sammen kr. 1 109 331,-.

SPESIFIKASJON AV BRUK DIV. NÆRINGSFORMÅL (FUNKSJON 32552)

Kontingent	NFKK	kr	25 000
Årlig avgift	Helgeland Reiseliv	kr	121 090
Årlig avgift	Trollfjell geopark	kr	41 666
Årlig avgift	Trollfjell friluftsråd	kr	31 575
Årlig avgift	Kystriksveien	kr	45 000
Kommunal andel	Skogprosjekt Namdal	kr	15 000
		kr	<u>279 331</u>
Støtte konseputv.	Peacepainting Center AS	kr	75 000
Kystlandbruket	Kystlandbruket	kr	75 000
Etebl. Bindal Båtsenter	Foreningen Faragut	kr	80 000
Renovering butikklokale	Bartnes Eftf.AS	kr	100 000
Utvidelse av småbåthavn	Langstranda panorama AS	kr	70 000
Forprosjekt bergverksdrift	Bindal Pukk og Grus AS	kr	300 000
Prosjektfase 2	Peacepainting Center AS	kr	130 000
		kr	<u>830 000</u>
Sum		kr	<u>1 109 331</u>

Klima og miljø

Miljø- og klimaarbeidet sorterer inn under kommuneplanens samfunnsdel 2014 – 2024. Gjennom 2020 har det i samarbeid med Sør-Helgelandskommunene vært arbeidet for å fornye energi- og klimaplanene for kommende periode. Arbeidet har blitt hemmet av Covid-19

pandemien, men en revidert klima- og miljøplan kommer forhåpentligvis opp til godkjenning i løpet av 2021/22.

Fokus i 2020 på samfunnsområdet klima og miljø, og som er ledd i det mer langsiktige perspektivet er særlig:

Stasjonær forbrenning - Fossil fyringsolje som varmekilde er under utfasing både i privat og kommunal sektor i samsvar med forbudet som trådte i kraft fra 2020. Bindal kommune har i betydelig grad fokusert på energiøkonomisering ved prosjekter for nybygg (skole, idrettshall, bo og aktivitetssenter og sykehjem). Stasjonær forbrenning vil om få år kunne være fullstendig basert på fornybare, klimanøytrale energikilder.

Avfallshåndtering/slambehandling - Midtre Namdal Avfallsselskap IKS (MNA) har gode konsepter for avfallshåndtering som er i stadig utvikling. Det vises til selskapets nettside; www.mna.no.

Havneavfallsplan 2020-2023 ble godkjent av fylkesmannen/statsforvalteren i mai 2020.

Jordbruk - I jordbruk og matproduksjon skjer både klimagassutslipp og klimagassbinding gjennom karbonkretsløpet. Det arbeides derfor kontinuerlig med veiledning for god agronomi.

Arealplanlegging - God arealplanlegging er av de langsiktig viktigste tiltak som grunnlag for å utvikle klima- og miljøvennlige samfunn. Det arbeides kontinuerlig for å sikre at nye, større utbyggingsområder for bolig og næring lokaliseres og utvikles med et godt miljøperspektiv, og dette arbeidet er utviklet videre gjennom 2020.

Fornybar energiproduksjon – Bindal har relativt liten produksjon av fornybar energi i form av bioenergi på gårdsanlegg og i private hjem (vedfyring i rentbrennende ovner mv), men derimot en betydelig vannkraftproduksjon. To nye mindre vannkraftprosjekt har vært under utbygging i 2020, og forventes ferdigstilt i løpet av 2021/22. Energiproduksjon fullt ut basert på klima og miljøvennlige og fornybare energikilder er langt frem i tid. Bindal har veldig gode produksjonsforhold for vindkraft, men det er for tiden ingen prosjekter under planlegging.

Karbonbinding i skog, bygg og trekonstruksjoner - Skogen spiller en helt avgjørende rolle i karbonforvaltningen, og langsiktig karbonbinding for å hindre klimagassutslipp til atmosfæren er viktig i klimaarbeidet. Markedene modnes etter hvert for bruk av massivtre som vil kunne være et vesentlig bidrag i klimaarbeidet. Dette påvirker imidlertid ikke primærskogbruket og skogforvaltningen i større grad på kortere sikt.

Forsøpling - Bindal kommune har i 2020 hatt søkelys på forsøpling, og flere tilfeller av mindre forsøplingssaker har i dialog med grunneierne blitt løst på en enkel og grei måte. Kommunen har imidlertid også flere steder hatt utfordringer med mer omfattende forsøpling og forurensing som det har vist seg vanskelig å få permanente løsninger på, både juridisk, politisk og praktisk, men en større forurensnings sak ble politianmeldt sommeren 2020. Dette vil også bidra til å avklare mulighetsrommet kommunen som forurensningsmyndighet i forsøplingssaker har i henhold til lover og forskrifter.

Landbruk

Jordbruk

Siste år har vært stabilt med tanke på antall registrerte bruk. Jordbruksareal i drift 2020 (som det søkes produksjonstilskudd på) ligger på samme nivå som sist år, på ca. 10 500 daa. Leiejordandel i prosent det søkes tilskudd til er på vel 65 %. Den store andelen skyldes i hovedsak at samdriftene er jordleiere. De aller fleste har skriftlige leieavtaler. I 2020 søkte 35 bruksenheter om produksjonstilskudd. Dette utbetales i februar 2021.

Melkeleveranse

En melkekvote ble solgt i 2020. Kvoten ble solgt i forbindelse med salg av eiendommen som tilleggsareal. Eiendom med kvoten ble solgt til nabo. I 2020 var det ikke anledning til å kjøpe statlig kvote. Staten ønsket å redusere melkeleveransen. Målet for myndighetene har vært å kjøpe opp 40 mill. liter kumelk-kvote. Av dette er 35 mill. kvoteliter kjøpt opp av staten. For kvotekjøp har statens tilbud ligget mellom kr. 10 og kr. 15,50 pr. liter på landsbasis, mens for Nordland var prisen kr. 12,50 per liter.

Total disponibel kvote for kumelk for 2020 var 2 783 397 liter noe som er 263960 liter mer enn for 2019. Leveransen for 2020 viser 2 387 018 liter som er 54632 liter mindre levert enn for 2019. Ved inngangen av 2020 var det 10 foretak med melkeproduksjon fordelt på 23 aktive kvoter. Av disse leier 9 eiendommer bort hele kvoten og 2 leier bort deler av kvoten sin. Det er 2 samdrifter i kommunen som består av 5 medlemmer.

Lån/tilskudd fra Innovasjon Norge:

Det er innvilget en søknad om tilskudd ved generasjonsskifte dette året. Tilskuddsbeløp kr. 670 000.

Drenering av jordbruksjord:

Bindal fikk tildelt en pott på kr. 120 000. Målet er å øke kvaliteten på tidligere grøftet jord som er dårlig drenert. 6 søknader ble innvilget med et samlet tilskuddsbeløp på kr. 120 000. Kr. 66 490 er utbetalt for gjennomførte prosjekt.

Smil:

For 2020 fikk Bindal kommune en ordinær tildeling på kr. 100 000. Det forelå 3 søknader på SMIL-midler som ble innvilget med kr. 85 290. Inndratte midler fra utgått arbeidsfrist er på kr. 37 740.

Veterinærvakt:

Det er vaksamarbeid mellom Bindal og Sømna. Landbrukskontoret i Sømna har ansvaret for administrasjon av vaktområdet Bindal og Sømna slik at gårdbrukerne har tilgang til klinisk veterinærvakt hele døgnet. Bindal og Sømna vaktområde har tilgang på stabile og kvalifiserte veterinærer. Det er 3 personer som har delt vaktene mellom seg. Bindal kommune er lovpålagt etter dyrehelsepersonelloven å sørge for tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell, samt ansvar for å organisere en klinisk veterinærvakt utenom ordinær arbeidstid.

Tiltak i beiteområde:

Oppføring av sperregjerde utbetalt med kr. 34 600.

Radioaktivitet

Det er 12 besetninger med sau. Pga. Covid-19 var det en begrenset overvåkning av radioaktivitet på levende dyr.

Avlingsskade:

Det forelå 3 søknader om erstatning av avlingsskade 2020. Totalt utbetalt kr. 528 540.

Økologisk landbruk:

Stortinget har vedtatt målsetting for økologisk landbruk i Norge. Pr. i dag er det ingen bruk i Bindal kommune som er registrert i Debio.

Saksbehandling jord- og konsesjonslov:

I løpet av 2020 ble det totalt behandlet 22 saker etter disse lovene. Tabell viser den videre fordelingen.

Antall saker behandlet i politisk:	11
Antall saker behandlet i h.h.t. delegasjon	11

Administrativt behandlet:

10 delingssaker

1 omdisponeringssak

Politisk behandlet:

6 konsesjonssaker (derav 1 sak vedr. boplikt)

5 delingssaker

Det er behandlet 21 egenerklæringer om konsesjonsfrihet ved erverv av landbrukseiendom eller deler av landbrukseiendom hvor det har vært utført hjemmelsoverganger.

Det er for 2020 ikke behandlet noen søknader om refusjon av utgifter ved leie av avløser ved sykdom og svangerskap/fødsel.

I 2020 forelå det 8 søknader om miljøtilskudd i Nordland og en søknad om organisert beitebruk. Dette utbetales på 2021.

Utbetalte tilskudd i 2020:

Produksjonstilskudd/avløsning, ferie- og fritid	kr	12 754 382
Refusjon av avløsning ved sykdom	kr	0
Miljøtilskudd i Nordland	kr	275 842
Organisert beitebruk	kr	24 460
SMIL	kr	140 142
Grøfting	kr	66 490
Beitetilskudd tiltak i beiteområde	kr	34 600
Erstatning avlingsskade	kr	528 540
Totalt statlige midler	kr	13 824 456

Kystlandbruket:

Prosjektet Kystlandbruket er en satsing for å bidra til mer robuste, tidsriktige og solide bruk i regionen. Prosjektet har som hovedmål å bygge opp en vilje til å satse innenfor jordbruket i

distriktet. Prosjektet skal ha en varighet på 3 år. Prosjektet har pga. pandemien stått stille siste året.

Det ble inngått et landbruksfaglig samarbeid mellom Bindal, Nærøysund og Leka i forbindelse med Covid-19. I tillegg ble det inngått beredskapsavtale for landbruksforvaltningen på Sør-Helgeland i forbindelse med utbrudd av Covid-19. Bindal kommune har ikke pr. dato hatt bruk for slik hjelp fra de andre kommunene.

Landbrukskontoret har godt samarbeid med andre myndigheter som statsforvalterens landbruk- og reindriftsavdeling, miljøavdelingen, reinbeitedistriktet, fylkeskommunen, Innovasjon Norge, mattilsynet m.fl. samt de andre kommunene på Sør-Helgeland samt Nærøysund.

Skogbruk og utmarksforvaltning

Avvirkning:

Avvirkningen av skog i år 2020 er i den landsomfattende virkesdatabasen registrert til 2046 m³ til en førstehåndsverdi på ca. 0,7 mill.kr. Dette er en reduksjon på over 2000 m³ fra 2019. I tillegg er det skjønsmessig avvirket ca. 1200 m³ lauvskog / tømmer til eget bruk og som «ved» for salg med en førstehåndsverdi på vel 0,35 mill. kroner – Totalt 1,0 mill. Vinteren 2020 var det lite snø og ingen tele i første del, men etter hvert ble det mye snø og sein vinter/vår, men generelt svært liten aktivitet i skogen.

Utvikling i virkespris fra år 2010:

År	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Gjennomsn.pr.is. kr/m ³ :	326	335	330	260	285	304	278	303	352	388	352

Egenaktiviteten i det lokale skogbruket er stadig synkende. Mesteparten av avvirkningen skjer helmekanisert. Behovet for bygging av skogsveier er fortsatt stort, men veibygging i Bindal er kostbart og til tross for den statlige tilskudd- og skogfondsordningen er interessen for veibygging noe varierende fra år til år.

Muligheten for sjølevering er i teorien opprettholdt, men det er i praksis ikke egnet transportutstyr tilgjengelig til dette pr. i dag. Det er ikke registrert levert virke til sjø i 2020. Transporttilskudd i forbindelse med sjølevering i Nordland er nå på samme nivå som for Trøndelag. Fra 2020 ble vei- og driftsmidler/tilskudd overført til kommunene.

Skogkultur:

Det ble satt ut 29190 planter i 2020 på et areal - 173 daa. Dette er en nedgang på ca. 37000 planter fra året før. I 2020 ble det gitt 60 % tilskudd til all type ungsogpleie gjennom NMSK-midlene for Bindal kommune.

Ungskogpleiearealet er fortsatt svært lavt. Dette skyldes flere faktorer, men hovedårsaken er ny skogbruksplan for Bindal (ferdigstilt i 2019), og for de fleste var dette en stor kostnad med et stort innhogg i skogfondssaldoene. En annen utfordring hva angår planting og ungsogpleie generelt er å få tak i kvalifiserte folk. Klimafeltene som ble etablert i 2017 skal følges opp i 5 år, og noe gjenstår for at man har lykkes 100 prosent.

Veibyggning:

Aktiviteten med hensyn til bygging av skogsveier/ traktorveier har også vært lav i 2020, og endel veier ligger inne med tilsagn, men enkelte skogeiere avstår fra å realisere prosjektene,

og det er fortsatt et betydelig behov for opprustning av gamle veianlegg, samt noen nye prosjekter.

Vekstforhold, frøsetting og skader på skogen:

Som et ledd i et landsomfattende overvåkingsprogram ble det satt ut barkbillefeller i Bindal i både 2019 og 2020. Den årlige rapporteringen til skogfrøverket på Hamar gjøres nå av skogbrukets kursinstitutt. Bindal har hittil vært forskånet fra økt billeangrep.

Utmarksforvaltning og biologisk mangfold:

Bindal har store utmarksressurser og en variert natur. Dette er av stor betydning for befolkningens fritid og trivsel. Det får også stadig større betydning i næringsmessig sammenheng. Elgen er den ressursen som hittil har hatt størst næringsmessig betydning. Fra 2019 er alle jaktarealene nå organisert som storviltområder og med driftsplanbasert forvaltning. Viser til statistikk på siste side.

Jegereksamen:

Kommunen har ansvar for at det finnes et tilbud for dem som ønsker å avlegge jegereksamen.

Fra og med 2009 ble det innført nettbasert jegereksamen

I 2020 ble det uteksaminert 16 jegere i Bindal kommune.

Rådgiving og informasjon:

Det ble arrangert 1 skogdag i Bindal 2020 med liten deltakelse. Dette skyldes Covid-19 som har preget året.

Utfordringer framover:

Et 3-årig skogpådrieverprosjekt hadde sin oppstart i 2014, og ble avsluttet i 2016. Det ble aksept for en ny prosjektperiode 2017 – 2019 hvorpå Bindal deltok, samt at fylkeskommunen bidro med midler. For perioden 2020 – 2022 er det kommet positive signaler om en videreføring av skogprosjektet, der Bindal kommune vil være delaktig i 2021 og deler av 2022.

Lokal videreføring og verdiskaping:

Det ble utarbeidet nye tiltaksstrategier for skog- og klima 2019 – 2022.

Ny skogbruksplanlegging m/MIS-registrering med oppstart i 2017 ble ferdigstilt høsten 2019. Oppslutningen i Bindal var med sine 97 skogeiendommer og et taksert produktivt skogareal på 91259 dekar. Dette skulle følges opp i 2020 med kursing av de skogeierne som deltok, men er satt på vent pga. pandemien.

Statistikk – år 2020 - skogbruk:

Skogkulturarbeider	Rydding/ ungskogpl.	Mark- beredning	Grøfting		Planting/ supleringsplant.	
	da	da	meter	da	antall	Da.
Planting					29190	173
Etterarbeid	83					
Sum skogkulturarbeider	83				29190	173

Vegbygging / Statstilskudd 2019.

Veianlegg godkjent	Kostnad	Tilskudd
Langliveien ferdigstilt i 2020.	Kr 300 000	Kr 50 000
Ungskogpleie mm.	Kostnad	Tilskudd

Planting	Kr 186 496	Kr 130 547
Regulering/rydding	Kr 33 000	Kr 19 800
Vanskelig terreng		Kr 25 000
Sum totalt	Kr 219 496	Kr 175 347

2 andre veianlegg i Bindal har fått tilsagn om midler og bør igangsettes/ferdigstilles innen 2021.

AVVIRKET FOR SALG I BINDAL 1/1 - 31/12 -2019

Barskog industrivirke (Innmålt)	2 046 m ³	Bruttoverdi - kr.	720 326
Lauv/Bar til ved, og skur: skjønn	1 200 m ³	Bruttoverdi - kr.	350 000
Sum avvirkning og bruttoverdi	3 246 m ³	Bruttoverdi - kr.	1 070 326

Statistikk – år 2020 – Hjortevilt:

Jakt	Tildelt	Felt						Sum
		Hanndyr			Hunndyr			
		Kalv	1 ½ år	Eldre	Kalv	1 ½ år	Eldre	
*Elgjakt	317	28	56	50	27	46	47	254
**Elg- Vassbygda		1	5	4	1	2	4	17
Hjort	15	1		2	1		2	6
Rådyrjakt, inkl.Austra		2		19	8		3	32

Rådyrjakt: Tallene i siste rubrikk er inkl. Austra (Nærøy og Leka/Gutvik). som utgjør 6 dyr.

* Arealer som forvaltes av Bindal. **Elg skutt i Bindals område av Brønnøy i rubrikk 2.

** De fleste av storviltområdene forvalter også rådyr og har fri tildeling, men sannsynligvis en underrapportering.

Vannverk

Terråk vannverk

Renseanlegget produserte 111 000 m³ renvann til forbruk i 2020. Det er ca. 12 000 m² mer enn i 2019. Utskifting av dårlige kummer/armaturer i knutepunkter vil etter hvert gjøre det lettere å påvise lekkasjene. Kapasiteten på resemembranene er noe redusert. Det har i 2020 vært utført en hovedvask av membranfiltrene.

Horsfjord vannverk

Renseanlegget på Horsfjord produserte 42 000 m³ renvann i 2020. Det er noe mindre enn i 2019. I 2020 har det blitt byttet membranfilter og forfilter på rensanlegget.

Åbygda vannverk

Det ble produsert 40 200 m³ renvann i 2020. Det er noe mer enn i 2019. Økningen skyldes mest sannsynlig lekkasjer. I 2020 har det blitt byttet membranfilter i rensanlegget.

Holm vannverk

Bakteriologisk er vannet tilfredsstillende, men pH er tidvis litt for lav i forhold til drikkevannsforskriften.

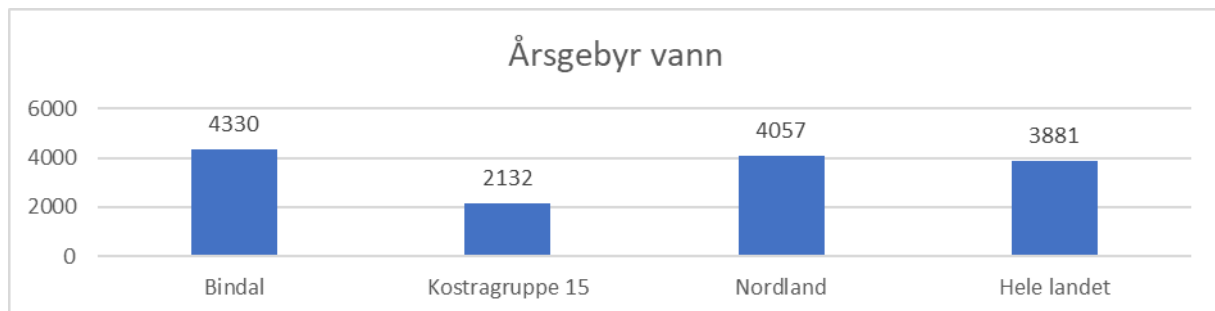
Gaupen vannverk

Det ble produsert ca. 3 000 m³ renvann. Vannkvaliteten er utmerket.

Røytvoll kommunale vannverk

Vannet, som leveres fra Bindalseidet vannverk, har tilfredsstillende bakteriologisk kvalitet, men litt lav pH.

Kostratall 2020, som viser årsgebyr for vann for bolig på 120 m²

Avløp

Kommunen har mottatt 10 søknader om utslippstillatelse i 2020, mot 4 i 2019. Av disse omhandlet 6 søknader nytt utslipp og 4 rehabilitering/endring av eksisterende utslipp.

Slam

Fra 01.01.2020 overtok Midtre Namdal Avfallsselskap (MNA) ansvar for slamminnsamling i Bindal. Dette etter en omfattende anbudsrunde der alle medlemskommunene tilknyttet MNA deltok.

Etter første driftsår og ny entreprenør ser det ut til at slamminnsamlingen fungerer meget bra, tatt i betraktning at entreprenør er ny og har behov for en innkjøringsperiode for å fungere best mulig.

Kart og oppmåling

Det ble i 2020 gjennomført 23 kart- og oppmålingsforretninger med hjemmel i matrikkelloven, mot 24 i 2019 og 24 i 2018. Av disse var det 16 delingssaker, resterende andre kart- og oppmålingsforretninger.

I tillegg ble det utført 5 andre målejobber.

I forbindelse med innkjøp av nytt oppmålingsutstyr har det blitt inngått en spleisavtale med Bindal kraftlag, der Bindal kraftlag eier 50 % av oppmålingsutstyret. Dette for å få bedre utnyttelse av utstyret som vil gi en økonomisk bedre drift.

Renhold

Renhold er en stor og viktig enhet i plan- og utviklingssektoren, noe som har vist seg ekstra synlig i 2020.

Renholdsåret 2020 ble mye annerledes enn det var forutsatt. I mars ble det innført strenge rutiner for renhold som følge av Covid-19.

Med ekstra søkelys på renhold og smitteforebygging har det vært hektiske dager for renholdspersonale.

Renholdsyrket er belastende, noe som medfører høyt sykefravær. Dette medfører behov for vikarer som i perioder er utfordrende å skaffe. Det jobbes kontinuerlig med å forbedre arbeidsforholdene med h.h.t. brukervennlig utstyr og bedre arbeidsteknikk.

Nye bygg er tatt i bruk og med fokus på overflater og utstyr er dette med på å gjøre hverdagen lettere for renholderne.

Målsettinger for 2021

Det er også for 2021 utarbeidet virksomhetsplan (prosjektplan) for plan- og utviklingssektoren. Dette er et viktig verktøy for å måle den kapasitet avdelingen har for de prosjektene som både ferdigstilles i 2021 og som videreføres. Dette for å få en bedre tidsmessig struktur på de forskjellige oppgavene.

Virksomhetsplanen for 2021 viser fremdeles stor aktivitet spesielt på byggeprosjekt og planoppgaver. Dette har sin årsak i utbygging av sykehjem og omsorgsboliger på Terråk. Dette prosjektet skal ferdigstilles september 2021. For 2021 ligger det inne investeringer på til sammen 49 millioner kroner eks. mva., hvorav Bindal sykehjem og omsorgsboliger står for ca. 40 millioner. For å klare administrering og oppfølging av prosjekter med slikt omfang og kompleksitet er det innleid byggeleder for utbygging av Bindal sykehjem og omsorgsboliger.

Plan- og utviklingssektoren hadde fram til oktober i 2020, 60 % utleie av skog og viltkompetanse til Nærøysund kommune. For 2021 vil det avgis 50 % prosjektstilling til skogprosjekt i Namdal, hvor Bindal kommune er med.

Virksomhetsplan for 2021 viser at aktiviteten, spesielt på byggeprosjekt fremdeles er høy, dette vil avta når Bindal sykehjem og omsorgsboliger blir ferdigstilt høsten 2021. Det er imidlertid flere mindre prosjekt som står for tur, hvor Bindal kommune har som intensjon å administrere og gjennomføre i egenregi med noe innleie. Dette gjelder carporter Bindalseidet bo- og aktivitetssenter, fasiliteter uteavdeling, vedlikehold boliger, samt bygningsmessige arbeider knyttet til skifte av ventilasjon Bindalseidet skole.

Virksomhetsplanen for 2021

Av planlagte tiltak og aktiviteter for 2021 kan nevnes:

- Kommuneplanens arealdel
- Reguleringsplan Nessahaugen
- Skilting veiadresser
- Vedlikehold kommunale boliger
- Forlengelse inntaksledning Terråk vannverk
- Renovering fasiliteter uteavdeling
- Carporter til Bo- og aktivitetssenter Bindalseidet
- Slutføring av utbygging sykehjem og omsorgsboliger
- Oppgradering belysning rådhuset.
- Byggeplan og anbudsgrunnlag trafikkområde Bindalseidet skole og barnehage.
- Innkjøp av traktor
- Nytt ventilasjonsanlegg Bindalseidet skole
- Kartlegging av spredt avløp

Som oversikten over aktiviteter/prosjekter viser, er det mye som både skal slutføres og igangsettes. Utfordringene vil derfor i 2021 ikke bli mindre krevende. Når det gjelder den generelle tjenesteytingen er det en utfordring å kombinere dette med mange pågående prosjekt, men med de tilbakemeldinger vi får mener vi at det aller meste blir ivaretatt på en tilfredsstillende måte.

Saksfremlegg

Utv.saksnr.	Utvalg	Møtedato
	Bindal kommunestyre	17.06.2021
7/21	Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne og eldre	15.06.2021

Revisjon av kommunal boligplan 2018 - 2025, angående eierskap av frittliggende eneboliger

Vedlegg:

- 1 Boligplan 2018 - 2025 - Bindal kommune

Kommunedirektørens innstilling

Det foretas salg av følgende frittliggende eneboliger og kjedete boliger:

1. Stokkvikveien 12 (2 boenheter)
2. Møllerøya 30 A
3. Møllerøya 30 B
4. Myrveien 3
5. Åsaunveien 2 (4 boenheter)

Saksopplysninger

Kommunestyret i Bindal vedtok i sak 146/17 boligplan for 2018 – 2025.

Det har nå gått 3,5 år siden planen ble vedtatt og endringer i forutsetninger viser at det er behov for revidering.

Dette gjelder nedtrapping av kommunens eierskap av frittliggende boliger.

I planen er det listet opp følgende frittliggende og kjedete boliger for nedtrapping av eierskap:

- Fjordveien 2, 2 boenheter
Disse boenhetene er lokalisert i tilknytning til Plan- og utviklingssektorens uteavdeling og vurderes som lite egnet for salg. Dette er boenheter som egner seg for kortvarig utleie og for leietakere uten barn, da adkomst til boenhetene går gjennom anleggsareal. Det har vist seg at denne type leiligheter har vært viktig for arbeidsforhold både til privat og kommunalt behov.
- Stokkvikveien 11, 2 boenheter

Årsaken til at denne boligen ble tatt med i boligplan over boliger som ønskes solgt, var at man så mulighet til at flyktningefamilier kunne få en relativt rimelig inngangsbillett til å kunne kjøpe og eie egen bolig. Dette har vist seg å være vanskelig og er foreløpig ikke aktuelt.

- Stokkvikveien 12, 2 boenheter.
Denne boligen leies nå ut til entreprenør i forbindelse med bygging av sykehjem og vil være ledig på markedet fra ca 1.oktober 2021. Det anses fornuftig at denne boligen fortsatt står som salgsaktuell.
- Stokkvikveien 14, 2 boenheter
Denne boligen er solgt.
- Sjøveien 1
Denne boligen er solgt
- Gullveien 2 A og B
Begge disse leilighetene er populære på leiemarkedet og gir et godt tilbud til arbeidstakere som ønsker et leieforhold framfor eieforhold. Anbefales tatt ut av objektlisten over salg.
- Myrveien 3
Boligen vurderes videreført som salgsaktuell
- Gamle Gårdsvei 17
Denne boligen bebos i dag av en flyktningfamilie og argumentet for å ikke selge denne i denne omgang er den samme som for Stokkvikveien 11.
- Møllerøya 30 A og B
Disse boenhetene vurderes som videreført som salgsaktuell.
- Plahteveien 2
Denne boligen ble i kst.sak 31/21 vedtatt definert som bolig for kommunedirektør.

I tillegg til ovennevnte boenheter har kommunen fått ledige lokaler i Åsaunveien 2 på Bindalseidet. Åsaunveien 2 består av 4 leiligheter samt fellesareal og ble tidligere benyttet som bolig for leietakere som nå har flyttet til Bindalseidet bo- og aktivitetssenter. Bygget er pr. i dag utleid, og det foreligger forespørsler om kommunen er interessert i salg.

Vurdering

I forbindelse med utarbeidelse av boligplan for 2018 – 2025 ble det konkludert med at kommunen skulle redusere antall utleieboliger og med bakgrunn i dette ble det satt opp en liste over salgsobjekt.

I ettertid viser det seg at forutsetningene er annerledes, og kommunedirektøren mener at kommunen ikke bør selge alle boligene.

Utleieetterspørselen de siste 2 år har vist at det nærmest forutsettes at kommunen har botilbud til arbeidssøkende, både for egne og private arbeidstakere. Dette er i hovedsak arbeidstakere som er nye i arbeidslivet og ikke har tanke om kjøp. Eneboliger er mer aktuelle for salg, da dette som regel er arbeidstakere som går inn i ny fase i livet og ønsker og eie.

Når det gjelder Åsaunveien 2 på Bindalseidet ble denne ledig når det nye bo- og aktivitetssenteret stod ferdig høsten 2020. Dette var et ledd i samlokaliseringsprosessen, og når kommunen ikke har noe konkret behov for den ledige boligmassen anses det riktig at den legges ut for salg. Det må også nevnes at kommunen har blitt kontaktet for salg av denne boligen.

KOMMUNEDIREKTØREN I BINDAL KOMMUNE, Terråk, 18.05.2021

Knut Toresen
kommunedirektør

Kjell Andersen
plan- og utviklingssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Figur 1 Astrid Nilssen og Kristian Myrvang er stolte byggherrer for et av Bindals sist oppførte hus

Bo godt i Bindal

BOLIGPLAN 2018 - 2025

Fagplan for boligutvikling og boligsosiale tiltak i Bindal kommune

Innhold

Innledning	1
Nåsituasjonen	5
Økonomi	12
Fortetting av nedre Terråk og Bindalseidet	14
Kommunen skal eie færre boliger	18
Kommunens boligsosiale tilbud	24
Samlokalisering av ressurskrevende brukere	29
Bolig for aldring i Bindal	32
Kilder	41

Hvordan vi bor er avgjørende for hvordan vi lever. Helse, utdanning, god og trygg oppvekst, deltakelse i arbeidslivet og privat økonomi er alle faktorer som blir betydelig påvirket av hvordan vi bor. Derfor må boligplanen se helhetlig på boligutviklingen i Bindal.

Innledning

Mandat

Bindal kommunestyre vedtok et mandat for rådmannen i sitt møte 22. juni 2017. Mandatet ga rådmannen adgang til å sette sammen en prosjektgruppe for å utarbeide en boligsosial handlingsplan. Prosjektgruppen har, i løpet av sitt arbeid, funnet det nødvendig å utvide omfanget av mandatet til også å inkludere en generell boligpolitikk. Årsaken er at omfanget av de tiltak som foreslås som en del av den boligsosiale handlingsplanen er omfattende og verdien av tiltakene vil helt klart styrkes av å bli satt i sammenheng med den generelle boligutviklingen i Bindal.

Det opprinnelige mandatet vedtatt av kommunestyret 22. juni 2017 var som følger:

«Overordnet målsetning

Den overordnede målsetningen er å lage en samlet plan for kommunens arbeid for at unge og vanskeligstilte skal kunne etablere seg og bli boende i en bolig. Prosjektet eies av Bindal kommunestyre.

***Prosjektleder** for arbeidet utnevnes av rådmannen. Prosjektlederen har ansvaret for gjennomføringen av prosjektet. Prosjektleder leder prosjektgruppa og rapporterer jevnlig om fremdrift til styringsgruppa.*

***Prosjektgruppa** utnevnes av rådmann og består av administrativt ansatte, tillitsvalgte og ekstern kompetanse ved behov.*

Prosjektgruppa skal:

- 1. Gi en beskrivelse og vurdering av generelle befolknings- og boforhold i kommunen.*
- 2. Utarbeide en oversikt over behovet for ulike typer boliger og andre boligtiltak til vanskeligstilte grupper på boligmarkedet.*
- 3. Kartlegge den kommunale boligmassen, og vurdere utnyttelsen av denne.*
- 4. Vurdere generell utbygging og arealutnyttelse i kommunen.*
- 5. Gjennomgå og vurdere kommunens bruk av låne- og tilskuddsordninger.*
- 6. Gjennomgå og vurdere kommunens organisering av det boligsosiale arbeidet.*
- 7. Lage en samlet plan for framskaffelse av boliger, og behov for bo-oppfølging til vanskeligstilte på boligmarkedet.*

Dette medfører blant annet å:

- *vurdere muligheter for ombygging, kjøp, salg og endret disponering av den kommunale boligmassen, og foreslå eventuelle nybygg.*
- *legge til grunn et langtidsperspektiv, tilrettelegge planen for rullering og plassere ansvar for oppfølging av planen.*
- *vurdere utarbeidelsen av planen i sammenheng med andre kommunale planer som pleie- og omsorgsplan og økonomiplan.*

Prosjektgruppa kan også gå inn på:

- *vurdere hvilke tiltak som kommunen kan iverksette for å stimulere til utbedring av private og kommunale boliger for å høyne boligstandarden og tilrettelegge for hjemmebasert omsorg, blant annet ved bo-oppfølging.*
- *vurdere tilgjengelighet til og i boligmassen i kommunen, og tiltak som bedrer tilgjengeligheten.*
- *vurdere hvilken rolle kommunen bør ha i utvikling av gode bomiljøer, og utarbeide til bomiljøtiltak.*
- *vurdere tiltak som bidrar til at estetiske hensyn ivaretas ved utbygging i kommunen.*

Tidsperspektiv og politisk behandling

Rådmannen legger fram forslag til plan for politisk behandling den 14. desember 2017. Planen skal til høring hos Rådet for eldre og folk med nedsatt funksjonsevne og Pensjonistforbundet og eventuell høringsuttalelse skal foreligge til den politiske behandlingen i kommunestyrets møte den 14. desember.

Mandatet ble fulgt opp ved nedsettelsen av følgende prosjektgruppe:

Arne Bangstad, helse- og velferdssjef (prosjektleder)

Kjell Andersen, plan- og utviklingssjef

Åshild D. Gillund, flyktningskonsulent

Heidi Pedersen, leder institusjon

Anita S. Lund, leder hjemmetjenesten

Lena Fuglstad, leder NAV Bindal

Simone Plahte, leder Rådet for personer med nedsatt funksjonsevne og eldre

Gruppen har hatt 4 møter i løpet av perioden. I tillegg har leder av gruppen hatt en rekke møter med enkeltmedlemmer for å kartlegge boligsituasjonen og med 2 ansatte som har

gjennomført en egen kartlegging av fremtidige boligbehov for innbyggere født mellom 1945 og 1950. Denne kartleggingen er inkludert og presentert fortløpende i planen.

Planen er ikke blitt sendt til høring slik det er beskrevet i mandatet. Årsaken er at interessegruppene som er nevnt i mandatet fra 22. juni har blitt inkludert i selve prosjektgruppen.

Omfang

Bindal kommune har i liten grad hatt en aktiv boligpolitikk de seneste årtier og opplever relativt lite boligbygging. Å bygge og bo er selvsagt en privat oppgave, men en aktiv boligpolitikk fra kommunens side kan likevel øke sannsynligheten for fornyelse av den private boligmassen i kommunen. Planen vil introdusere en målsetning om å selge en del av den nåværende boligmassen, fortette bebyggelsen i sentrum av Terråk og Bindalseidet og bygge flere omsorgsleiligheter. Det er sannsynlig at disse tiltakene vil øke antallet boliger for salg og variere boformer ved eksempelvis å regulere tomter og oppmuntre private utbyggere til å bygge leiligheter.

Planen har derfor 2 ulike temaer; et generelt boligtema som omhandler den generelle boligutviklingen og målsetninger for kommunen og et spesifikt boligsosial tema som omhandler særskilte tiltak for utsatte grupper. I en liten kommune som Bindal er det imidlertid ikke mulig å holde de to delene adskilt fordi de har stor gjensidig innflytelse på hverandre. Dette er en lærdom kommunen har tilegnet seg etter bosetting av over 30 flykninger de siste par år. Flykninger er nettopp en gruppe med særskilte behov hvor kommunen aktivt må gjøre tiltak for å sikre bolig. Samtidig opplevde kommunen at disse tiltakene hadde stor effekt på den generelle boligsituasjonen i Bindal og spesielt på Terråk.

Samtidig har prosjektgruppen blitt oppfordret av de resultater som sammenlignbare kommuner har oppnådd ved å nettopp sette boligsosiale tiltak i sammenheng og utvikle disse sammen med en målsetting for den generelle boligutviklingen i kommunen. Til sist har deltakelsen på Husbankens konferanse i oktober 2017 gitt god innsikt i hvilke effekter som kan oppnås ved en helhetlig boligpolitikk.

Denne planen vil sette mål for kommunens boligpolitikk og introdusere en rekke tiltak for å nå disse målene. Flere av tiltakene vil innebære bygging av boliger, men boligpolitikk er langt mer enn boligbygging i seg selv. Hvorfor vi bygger og hvordan vi bygger er viktige valg som vil gi kommunen en identitet for lang tid fremover. Det er denne planens intensjon å gi klare svar på nettopp disse spørsmålene.

Boligplanen bygger på flere ulike kilder som Husbankens veiledere (www.husbanken.no) og Norsk Institutt for By- og Regionforskning (NIBR) sin rapport om «Boligpreferanser i distriktene»¹. I tillegg har kommunen gjort sin egen kartlegging av behovet til dagens beboere av kommunalt eide boliger. I tillegg har vi gjennomført en spørreundersøkelse blant et utvalg av innbyggere i kommunen født mellom 1945 og 1950 for å få et bilde av fremtidige ønsker og behov for kommunale botilbud.

Kommunen har også gjort bruk av historiske data, en analyse av dagens leieforhold og kommunens vedlikeholdsplan for kommunale bygningsmasse.

¹ Funnene i denne rapporten er i stor grad overførbare til Bindal kommune. NIBR har brukt 4 distriktskommuner; Nord-Aurdal, Eid, Alstahaug og Skjervøy. Kommunene avviker litt i størrelse fra Bindal, men har ellers de samme karakteristika som Bindal: «*Det er hovedsakelig eneboliger som dominerer i våre casekommuner, og boligmassen er i stor grad eldre. Det finnes få privateide leiligheter i de fire kommunene. Felles for kommunene er også at det er begrenset tilgang på leieboliger og at særlig leieprisene er høye. Generelt viser våre casestudier at kommunene de siste årene har hatt lite fokus på boligspørsmål. Dette kommer fram både i kommunenes plandokumenter og i samtaler med de ansvarlige for boligutviklingen i kommunene. Boligutvikling i casene dreier seg først og fremst om å opparbeide tomter og legge til rette for eneboligbygging i randsonene.*»

*Det beste tiltaket
Bindal kommune kan
gjøre for å sikre
innbyggernes helse
er å sørge for at vi
bor godt – hele livet!*

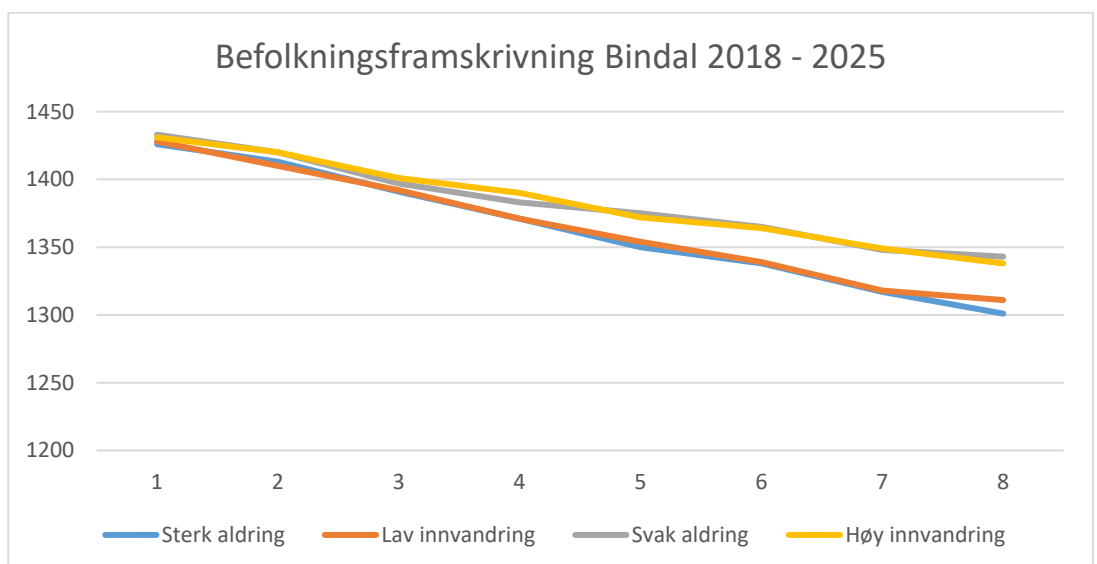
Nåsituasjonen

Kommunen har, i sin omstillingsplan 2017 – 2020, satt to klare mål for kommunen som også vil ligge til grunn for denne planen så langt som mulig. Målene er:

1500 innbyggere i 2020

550 arbeidsplasser i 2020

Det er imidlertid grunn til å tro at det første målet er svært utfordrende å nå. Bindal kommune har en befolknings sammensetning som ikke gjør befolkningsvekst mulig i noen av de ulike framtidsscenarioer som SSB inkluderer i sine befolkningsframskrivninger²:

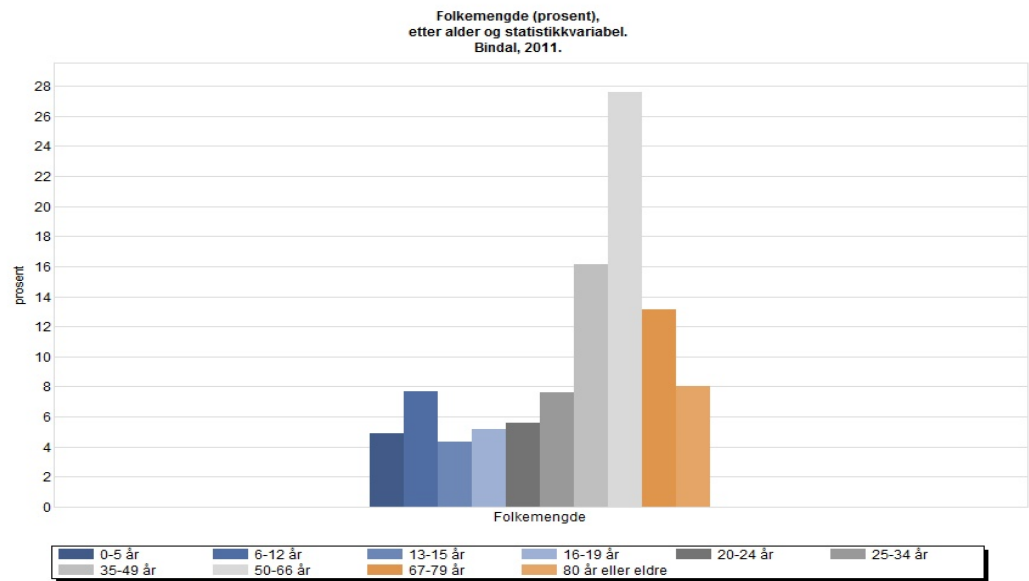

Figur 2 Befolkningsframskrivninger fra SSB med 4 scenarier: sterk aldring (LHML), lav nettoinnvandring (MMML), svak aldring (HLMH) og høy nettoinnvandring (MMM)

Figuren viser at selv optimistiske scenarier hvor Bindal opplever høy nettoinnvandring likevel vil føre til en betydelig nedgang i folketallet. Det er liten grunn til at vi skal oppleve slik

² SSBs utgangspunkt for 2018 er lavere enn det reelle tallet. Det sist kjente folketallet fra Bindal i 2017 er 1472. Framskrivningen fra SSB er deres beste estimat og de reelle tall er ventet å avvike noe. Det er imidlertid ingen grunn til å betvile tendensen i framskrivningen fra SSB – spesielt når det høyere folketallet i 2017 skyldes bosetting av flyktninger på et nivå som ikke vil fortsette.

innvandring siden kommunen ikke er anmodet om å bosette flyktninger i 2018 og det er liten grunn til å tro at slik anmodning kommer i 2019. Det er heller ikke noen grunn til å tro at tilbakeflytting av tidligere innbyggere vil skje i større volum i de neste år. Årsaken til at selv optimistiske scenarier gir befolkningsnedgang ligger i den opprinnelige befolkningssammensetningen:

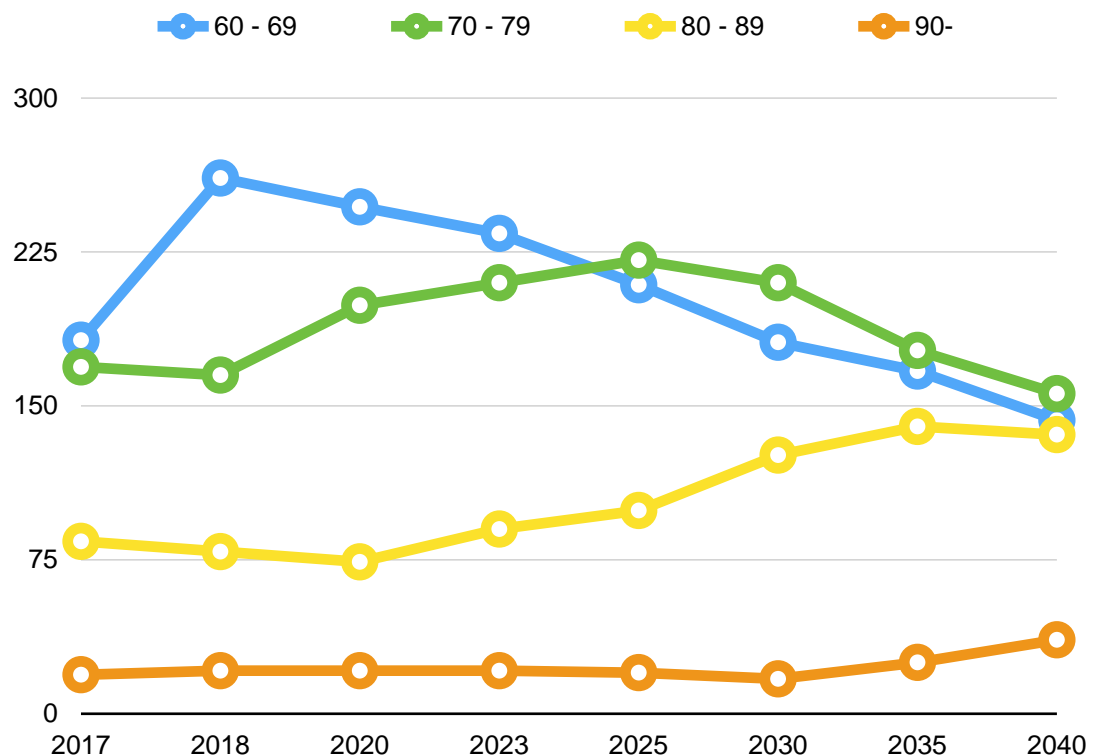

Figur 3 2011 var det siste år med folketelling fra SSB og slik var aldersfordelingen da.

Figuren viser at nær 50% av befolkningen er 50 år og eldre. Allerede i 2011 var 21 % av befolkningen alderspensjonister og denne andelen har økt og vil fortsette å øke fordi 27,5 % av befolkningen er i aldersgruppen 50 – 66 år. Selv høy nettoinnvandring vil derfor kun redusere nedgangen i folketall fordi en tilsvarende andel av befolkningen vil samtidig falle fra når andelen eldre er så høy.

Eldrebølgen kommer i 2023

Bindal kommune vil oppleve en økning av antallet innbyggere i alderen 80-89 år på nær 100 % tiden fra 2020 til 2035 når vi legger til grunn SSBs LLML-alternativ. Denne baserer seg på lav vekst i fruktbarhet, levealder, innenlandsk flytting og innvandring.

Figur 4 Befolningsframskriving Bindal fram mot 2040 fordelt på de eldste aldersgruppene. Kilde: Kommunehelse statistikkbank/ SSB

Det er denne utviklingen som ligger til grunn for at planen inkluderer en rekke tiltak for å forberede boligbehovene til den aldrende befolkning i Bindal.

Boligplanen og omstillingsplan 2017 – 2020

Uavhengig av målene i omstillingsplanen, er det en rekke tiltak i omstillingsplanen som er relevant for boligplanen. Det er i første rekke omstillingsplanens innsatsområde C hvor de 2 planene har gjensidig påvirkning. Innsatsområdet er beskrevet slik i planen:

Innsatsområde C:

Vekstkraft og attraktivitet – drivkraft for innovasjonsløftet

Resultatmål for vekstkraft og attraktivitet for omstillingsperioden.

** Bindal kommune har 1500 innbyggere i 2020*

Strategi 1. Rekruttering for fremtiden gjennom å gi ungdommen i Bindal og de som er utflyttet nettverk og å se egne framtidsmuligheter.

Strategi 2. Bygge attraktivitet gjennom implementering og utvikling av Heilhornets rike som fellesmerkevare for synlighet og stolthet. I samarbeid med kommunen og virksomheter synliggjøre Bindal som en attraktiv kommune å bo, jobbe og drive næringsvirksomhet i.

Bakgrunn

Med dette området ønsker omstillingsstyret å bygge vekstkraft for noen spesielt viktige grupper for fremtidens bo- og blilyst som er; ungdom 14 – 17 år og unge voksne som er utflyttet. For å beholde innbyggerne og næringslivet samt å tiltrekke oss tilflyttere og nye aktører, må Bindal vise frem hvem vi er og hva vi står for, hva er vårt felles etternavn? Det vi er stolt av må vi synliggjøre, på en relevant og attraktiv måte, sammen. I forbindelse med forstudien SMB-utvikling kom det fram at hos dagens virksomheter pr. 2016 ligger 5-10 stillinger hvis man hadde hatt den rette søkermassen. Hvis man søker på en stilling, og ønsker å bo et sted over lang tid, avhenger av hvor attraktivt det stedet oppleves.

Mål og tiltak

På bakgrunnen av befolkningsframskrivingen, den aldrende befolkning og målene i omstillingsplanen, har boligplanen følgende mål

Å utvikle et botilbud som forbereder aldringen av Bindals befolkning

Øke tilbakeflytting til Bindal

Dimensjonere de boligsosiale tilbud til forventet behov

Utvikle tettstedene Terråk og Bindalseidet til vitale sentrum med urbane kvaliteter

Redusere kommunens totale boligmasse og følgelig vedlikeholdskostnader

Samlokalisere kommunens helsetjenester

Boligplanen vil konkretisere hvordan målene skal nås gjennom disse tiltakene³:

1. Fortetting som et helhetlig prinsipp for nedre Terråk og Bindalseidet sentrum - utbyggere skal som hovedregel oppføre leilighetsbygg
2. Nedtrapping av kommunens eierskap av frittliggende eneboliger – boligene selges gradvis og oppgraderes av kjøper etter veiledning om finansiering fra kommunen. Boligene selges primært til personer med arbeidskontrakt i kommunen eller tilsvarende fast tilknytning med boligformål.
3. Kommunen skal utarbeide en helhetlig strategi for å aktivt legge til rette for tilbakeflytting til kommunen i samarbeid med Bindal Utvikling AS
4. Utbedring av Bindal sykehjem og plassering av alle helsetilbud i dette bygget; legekontor, helsestasjon, koordinerende enhet (KE), fysioterapi og ambulansetjeneste
5. Bygging av minst 8 nye omsorgsboliger på Terråk og minst 4 nye på Bindalseidet i umiddelbar nærhet til butikk/post
6. Fortsette å bruke kommunalt eide boliger som et midlertidig virkemiddel for å tiltrekke arbeidskraft som ikke er etablert i kommunen (tilbakeflytting)
7. Gi en samlet oversikt over boligmarkedet på kommunens hjemmeside
8. Samarbeide med privatpersoner som sitter på «tomme barndomshjem»

³ En rekke av disse tiltakene er også anbefalt i NIBR-rapporten 2014:1 «Boligpreferanser i distriktene»

9. Etablere boligsosialt tilbud i det gamle Coop-bygget og Gamle Gårdsvei 21 - 27 med målsetting om at leieforhold ikke skal vare mer enn 3 år før overgang til eid bolig eller privat leie
10. Aktiv bruk av utbedringstilskudd fra NAV for å legge til rette for at eldre innbyggere kan bo i egen bolig så lenge som mulig
11. Aktiv bruk av boveiledning for å sikre at utsatte grupper klarer å etablere eierskap til egen bolig innen 2-3 år etter oppstart av kommunalt leieforhold
12. Aktiv bruk av Husbankens låne- og tilskuddsordninger
13. Botilbud til særlig ressurskrevende brukere på Bindalseidet på tomten hvor omsorgsboliger for eldre nå er plassert (det såkalte bofelleskapet)

Noen av tiltakene listet ovenfor er allerede vedtatt i kommunens strategiske helse- og omsorgsplan. De er likevel inkludert i boligplanen for å sette disse tiltakene i sammenheng med de øvrige tiltak. Kommunen er også i ferd med å bygge/restaurere nye leiligheter i det gamle Coop-bygget og har allerede mottatt tilskudd fra Husbanken for to av totalt fire leiligheter i dette bygget. I tillegg har kommunen søkt om tilskudd for å etablere en fjerde leilighet. En av leilighetene var allerede etablert og ikke berettiget til tilskudd.

Planen har som siktemål at flest mulige tiltak skal kvalifisere til investeringstilskudd fra Husbanken. Regjeringen har, som beskrevet i «Rom for Omsorg», vedtatt å endre tilskuddene slik at det fra 2021 utelukkende gis tilskudd til prosjekter som gir **netto** tilvekst av heldøgns omsorgsplasser. Med netto tilvekst menes det at det **totale** antallet heldøgns omsorgsplasser i kommunen skal øke, og at kommuner som mottar tilskudd ikke samtidig kan avvikle gamle plasser i takt med at nye, tilskuddsfinansierte plasser tas i bruk.

Denne nye ordningen vil gradvis fases inn allerede fra i år og frem til 2020. Regjeringen har derfor endret tilsagnsrammen til Husbanken i år til at 20 % forbeholdes plasser som gir netto tilvekst. Tilsvarende vil henholdsvis 40 %, 60 % og 80 % av tilsagnsrammen forbeholdes plasser som gir netto tilvekst i 2018, 2019 og 2020.

Denne endringen setter Bindal kommune under betydelig press for å få utbedret eksisterende plasser i tide for å kvalifisere til tilskudd fra Husbanken. All prosjektering og finansiering av eksisterende plasser bør i realiteten være ferdigstilt innen utgangen av 2018 for å kunne være sikret finansiering i rimelig grad ettersom kun 40 % av tilskuddsrammen fra Husbanken vil være tilgjengelig i 2019.

Planen vil derfor prioritere alle tiltak som utbedrer eksisterende plasser, men det er viktig å understreke at kommunen også trenger å bygge ut nye heldøgns omsorgsplasser for å møte et fremtidig behov basert på framskrivning av antall eldre i kommunen i perioden 2025 – 2035.

S. 11

Det samlede investeringsbehovet for kommunen vil derfor, uavhengig av hvilke tiltak som blir valgt, være betydelig.

Det er økonomi til å gjennomføre tiltakene, men de får størst effekt når de blir satt i sammenheng.

Økonomi

Planen vil ikke konkretisere de økonomiske konsekvenser av hvert enkelt potensielt tiltak nettopp fordi tiltakene ikke er konkretisert ennå. Administrasjonen vil fortløpende fremme saker til Bindal kommunestyre når konkrete tiltak er identifisert samt fortløpende legge dem inn i kommunens budsjett, økonomi- og investeringsplaner.

Administrasjonen har presentert **estimater** i økonomiplanen for 2018 – 2021 for en rekke av tiltakene:

Tiltak	Totalt låneopptak	Renter og avdrag 2019	Renter og avdrag 2020	Renter og avdrag 2021
Samlokalisering	6 601 000	100 378	420 048	413 790
Utbedring av sykehjemmet	21 160 000		295 938	1 321 039
Boliger Bindalseidet	4 394 800		274 713	270 622
Boliger Terråk	8 801 600		553 129	544 891
Sum	40 957 400	100 378	1 543 828	2 550 342

I tillegg har kommunestyret, i budsjett og økonomiplanen for 2017 – 2020, avsatt 10 millioner kroner for å bygge 6 boenheter i 2017 og ytterligere 8, 75 millioner i henholdsvis 2018 og 2020. Tiltaket er tatt ut av budsjett og økonomiplanen for 2018 -2021 og denne planen vil presentere årsakene til at investeringstiltaket nå er fjernet.

Den opprinnelige bevilgningen på 10 mill fra 2017 er imidlertid videreført i planen for 2018 og fremdriften for tiltaket er beskrevet slik i budsjett- og økonomiplan for 2018 – 2021:

«Prosjektet med bygging av boenheter er kommet godt i gang. Kommunen kjøpte tidligere COOPbygg på Terråk som er planlagt med 4 utleieenheter. 1 eksisterende leilighet er fullrenovert og utvidet og tatt i bruk. Leilighet 2 og 3 er tildelt tilskudd fra Husbanken med tilsammen kr 1 627 000 som utgjør 37% av kostnadene for disse leilighetene. Leilighetene

skal være ferdigstilt innen 01.03.2018. For leilighet nr. 4 vil det søkes tilskudd i 2018 (søknadsfrist 15.02.2018). For de resterende 2 leiligheter er det ikke bestemt realiseringsform. Det kan være aktuelt å kjøpe disse av ekstern utbygger.»

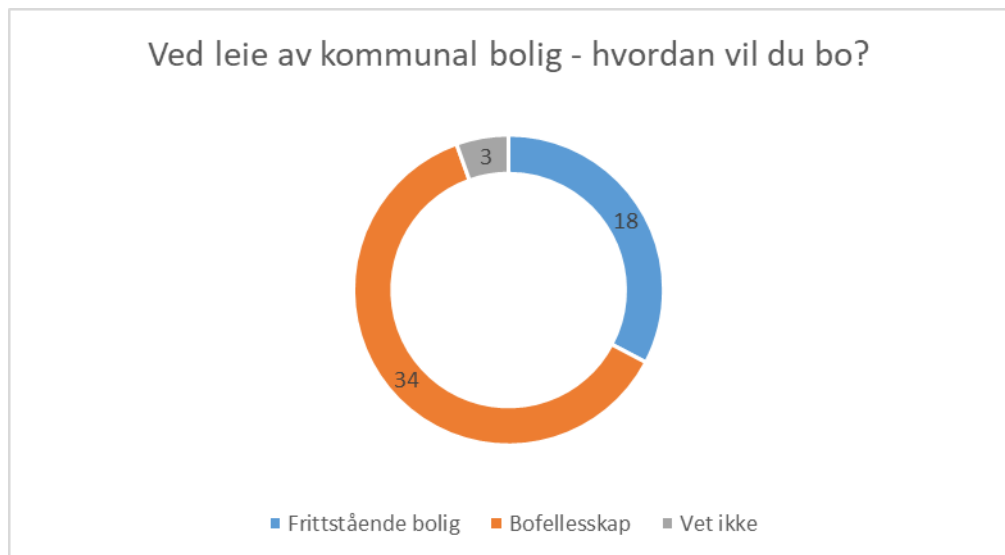
På denne bakgrunn er de tiltak og tilknyttede estimat som er presentert i planen fullt ut finansiert og en del av kommunens budsjett- og økonomiplan 2018 - 2021. Det understrekes at det hefter relativ stor usikkerhet ved estimatene. Noen av de tiltak som er lansert i planen vil også innebære inntekter fra salg av eksisterende bygningsmasse. Budsjett- og økonomiplanen har ikke inkludert slike inntekter nå fordi det hefter stor usikkerhet knyttet til når enhetene kan bli solgt og til hvilken pris.

Terråk og Bindalseidet må få noen urbane kvaliteter og revitaliseres. Flere må bo i sentrum – også i Bindal!

Fortetting av nedre Terråk og Bindalseidet

Fortetting og tilbud av leiligheter skal være det helhetlige prinsipp i kommunens to sentrum

NIBR-rapporten «Boligpreferanser i distriktene» og kommunens egen undersøkelse av innbyggere født mellom 1945 og 1950 gir begge støtte for at det bør bygges mer i umiddelbar nærhet til sentrale tjenester som post og butikk samt kulturelle tilbud. Samtidig ønsker flere, spesielt eldre, å bo tettere på andre for å kunne dyrke sosiale samvær - slik svarte respondentene i kommunens undersøkelse:

Figur 5 Resultat av undersøkelse av boligpreferanser for innbyggere født mellom 1945 og 1950.

Det klare flertallet av respondentene svarte «bofelleskap» når de ble spurt om hvordan kommunen skulle organisere et botilbud til dem når de ble eldre.

NIBR-rapporten oppsummerte sine funn for denne aldersgruppen slik:

«Ser vi på de som er 60 + generasjonen, finner vi et annet bilde. Flere ønsker å flytte til leilighet nærmere sentrum. Her har det skjedd en mentalitetsendring som i stor grad kan relateres til deres livsstil. Livsstilen handler om noe mer enn å "bli eldre" og å legge til rette for alderdommen. Generelt har denne gruppen gjennomgående bedre helse og er i bedre form sammenlignet med samme aldersgruppe tidligere. Dette betyr at de kan bruke penger på seg selv, på reiser og på å dyrke fritidsinteresser. For de fleste i våre casekommuner handler boligpreferansene om å kunne flytte nærmere de service- og kulturtilbudene som

stedet har og bruke dem aktivt, og bli mindre bundet opp av stell og vedlikehold av hus og hage. Tiden skal frigjøres til å nyte.»

Det er samtidig en rekke eksempler fra media⁴ på at eldre trives i slike bofellesskap under forutsetning av at plasseringen er tilstrekkelig sentral og at kombinasjonen av fellesarealer og private leiligheter er attraktivt. Den generasjonen av eldre som vil være de fremtidige beboerne av slike fellesskap bor nå i eneboliger med høy standard på bad og kjøkken og er erfarne brukere av tjenester som restaurant, kafe og andre kulturtilbud.

Kommunens kartlegging av dagens brukere av kommunale boliger i Gamle Gårdsvei på Terråk og bofellesskapene på Bindalseidet og Terråk uttrykker nettopp at avstanden til sentrale tjenester er for lang og at nivået på fellesskapstjenestene er noe mangelfulle. Samtidig er beboerne relativt godt fornøyd med kvaliteten på boligen de bor i, men misfornøyd med utsikt og de umiddelbare omgivelsene.

Tettstedsutvikling av Terråk sentrum

Bindal kommune har muligheter for å skaffe seg adgang til tomter som er lokalisert i umiddelbar nærhet til post og butikk og som har en størrelse og beliggenhet som tillater oppføring av leilighetsbygg. Oppføring av slike bygg vil fortette og vitalisere sentrumsfunksjonen til Terråk og Bindalseidet ved å bosette flere personer i umiddelbar nærhet.

Samtidig har kommunen et pågående prosjekt i forhold til tettstedsutvikling på Terråk. Prosjektet blir ytterligere aktualisert ved å tilføre flere innbyggere til sentrum som brukere av park/rekreasjonsområdet. Prosjektet ble beskrevet slik i en søknad til Nordland fylkeskommune:

«Utformingen av området skal være slik at området er attraktivt for alle uansett alder og funksjonsevne Dette innebærer innbydende sitteplasser, lekeplasser for barn, aktivitetsområder for ungdom, scene, gangveier og god belysning som kan sikre helårsbruk.»

⁴ Se blant annet Aftenposten 25. november 2012:
<https://www.aftenposten.no/norge/i/6jlE8/Eldre-stortrives-i-bokollektiv>

Prosjektet fikk innvilget et tilskudd på kr 1 500 000 fra Nordland fylkeskommune 27. juni 2017 og fylkeskommunens delfinansiering utgjør ca 40,3% av godkjent bevilgningsgrunnlag som er kr 3 724 002.

Manglende finansiering for nyoppføring

For å oppnå en helhetlig utvikling at Terråk og Bindalseidet ønsker kommunen at også private utbyggere følger samme prinsipp om fortetting. Det vil ikke være heldig å utvikle Terråk og Bindalseidet som sentrum for en høy konsentrasjon av boliger hvor det bor eldre, men det er samtidig en kjensgjerning at Bindal kommunes befolkning generelt blir eldre. Det er samtidig grunn til å tro at sentrumsnære leiligheter vil være attraktive for andre grupper av befolkningen og kommunen har allerede et antall innbyggere som bor i mindre boenheter og leiligheter både på Terråk og Bindalseidet. Flere av disse bor i enheter⁵ som det ikke er mulig å kjøpe og mangler således gode alternativer til et fortsatt leieforhold. Planens neste kapittel demonstrerer at det, for mange, vil være problematisk å oppnå finansiering til å oppføre nye boliger på Terråk og Bindalseidet samtidig som det ikke er mange brukte, innflyttingsklare boliger på markedet. Leiligheter vil være et attraktivt alternativ for denne gruppen og tilføre eiendomsmarkedet i Bindal en ny dynamikk. Kommunen vil samarbeide med private aktører/tilbydere om oppføring av slike bygg og vurdere ulike finansielle instrumenter for å realisere utbygging i tråd med behovet. En tilvisingsavtale⁶ kan være aktuelt hvis behovet er størst for utleieleiligheter. Hvis det er størst etterspørsel etter selveide leiligheter kan Husbankens grunnlån⁷ være mer aktuelt.

Et mer helhetlig, visuelt uttrykk

Husbankens ulike finansielle instrumenter vil uansett sette krav til byggets utforming og kvalitet. Dette er krav som er i tråd med boligplanens ønsker. Terråk bærer preg av en noe

⁵ Typisk sokkelleiligheter i privateide eneboliger

⁶ Et mulig instrument er Husbankens tilvisingsavtale. Dette er en avtale mellom utleier og kommunen hvor kommunen har tilvisingsrett til alle boliger i prosjektet hvor Husbanken har innvilget grunnlån. Kommunen vil til enhver tid kun kunne tilvise til en andel av boligene i prosjektet. Boligene skal tilvises til boligsøkere med behov for hjelp fra kommunen for å finne egnet bolig. Kommunen henviser sine boligsøkere til boligene, men leieavtalen inngås mellom utleier og boligsøkeren. Grunnlånet kan utgjøre 85% av finansieringsbehovet.

⁷ Grunnlån skal bidra til å fremme viktige boligkvaliteter som miljø og universell utforming i ny og eksisterende bebyggelse, fremskaffe boliger til vanskeligstilte og husstander i etableringsfasen, og sikre nødvendig boligforsyning i distriktene. Lånet skal bidra til å oppnå boligpolitiske målsettinger som ellers ikke vil bli oppnådd.

tilfeldig utvikling og sentrums estetiske kvaliteter vil nyte godt av et mer helhetlig visuelt uttrykk. Nyoppførte bygg, både ordinære leilighetsbygg og omsorgsleiligheter, bør derfor følge de samme prinsipper for utforming. Det vil derfor være et krav for byggetillatelse at utbygger har valgt et slikt uttrykk i samsvar med andre utbygginger og har orientert seg hos kommunen om retningslinjer for visuell profil for fortetting av Terråk og Bindalseidet. Det er ikke formålstjenlig å detaljere slike retningslinjer i boligplanen, men en sentral føring er vektlegging av lokale byggeskikker og materialbruk.

Lite tilbud til aleneboere

Bindal kommune har en relativt stabil andel av aleneboere. I 2017 er det 259 aleneboere i Bindal mot 270 i 2014.⁸ Dette er ikke en ensartet gruppe, men det er likevel grunn til å tro at sentrale leiligheter vil være et attraktivt botilbud for flere av disse. Flere av disse er nå leietakere i kommunen eller privat og bør ha mulighet til å finansiere et kjøp av en leilighet, men i mindre grad eneboliger. I årene 2016 og 2017 var det utelukkende solgt eneboliger i Bindal kommune.

Kommunen vil derfor legge til grunn en hovedregel om at utbygging av boliger på nedre Terråk og sentrale Bindalseidet skjer i form av leilighetsbygg. Søknader om oppføring av andre typer bygg må dokumentere at muligheten for leilighetsbygg har vært undersøkt og legge frem argumentasjon for at slikt bygg eventuelt ikke omsøkes.

I tillegg vil ledige tomtearealer i sentrum av de to tettstedene blir regulert for denne type bygg. Når det gjelder tomtearealer som kommunen selv disponerer vil vi aktivt planlegge oppføring av slike bygg for de ulike behovene. Oppføringen vil skje i regi av kommunen for noen bygg (omsorgsleiligheter) mens det for andre bygg vil søkes samarbeid med private utbyggere (leiligheter som selges til private).

Samtidig er det viktig at kommunen selv, gjennom sine kjøp og/eller utbygging følger opp prinsippet om fortetting for de innbyggere som har boligsosiale behov; eldre med omsorgsbehov, flyktninger og andre sosialt utsatte grupper. Kommunen har allerede fulgt dette prinsippet når det gamle Coop-bygget blir konvertert til et leilighetsbygg og vil følge prinsippet ved fremtidig oppføring av omsorgsleiligheter og/eller kjøp av leiligheter til andre grupper.

⁸ Kilde: SSB.no – Familie og husholdninger

Kommunen må selv bidra til å «løse opp» i boligmarkedet i Bindal og spesielt på Terråk for å sikre et botilbud for tilbakeflyttere

Kommunen skal eie færre boliger

Nedtrapping av kommunens eierskap av frittliggende eneboliger

Bindal kommune eier i dag en rekke frittliggende eneboliger og kjedete boliger:

- Fjordveien 2, 2 boenheter
- Stokkvikveien 11, 2 boenheter
- Stokkvikveien 12, 2 boenheter
- Stokkvikveien 14, 2 boenheter
- Sjøveien 1
- Gullveien 2 A
- Gullveien 2 B
- Myrveien 3
- Gamle Gårdsvei 17
- Møllerøya 30 A
- Møllerøya 30 B
- Plahteveien 2

Disse boligene er i dag alle utleid og har 16 leietakere fordelt på 2 grupper; flyktninger og kommunalt ansatte.

Bosetting av ansatte

Kommunens øvrige leiligheter og eneboliger leies ut til kommunalt ansatte. Disse har en gjennomsnittlig botid på over 3 år, men det er store individuelle variasjoner i botid. Kommunen har kartlagt botilbudets effekt på rekruttering og denne synes noe uklar. Det er et lite utvalg personer som er rekruttert som arbeidskraft til kommunen uten forutgående tilknytning/bosted de seneste årene, men det er lite som tyder på at adgang til å leie kommunal bolig var avgjørende for rekruttering for denne gruppen i sin helhet. Det er likevel eksempler på at slik adgang er avgjørende og kommunen bør derfor sikre at et boligtilbud eksisterer slik det er beskrevet i neste avsnitt. De seneste tre år har det blitt ansatt en håndfull mennesker i kommunen som ikke hadde bolig på søknadstidspunktet. Meget få av disse leier i dag kommunal bolig, men har ordnet seg bolig på andre måter. Selv om utvalget av personer og ansettelse er lite er dette forholdet en indikasjon på at boligproblematikken ved rekruttering av personer uten bosted i kommunen lar seg gjøre ved bruk av det private markedet. Det er vanskelig å gi prognoser over fremtidig behov for bolig

for å muliggjøre rekruttering av personer, men det er liten grunn til å tro at dette behovet vil øke utover dagens behov.

Boligplanen har tidligere gjort rede for at selv scenarier med høy innvandring ikke vil øke folketallet på sikt fordi kommunen samtidig vil oppleve høy mortalitet på grunn av mange av innbyggerne over 80 år. Boligplanen vil derfor legge til grunn at kommunen i stor grad kan søke løsninger på det private markedet for å gi nylig rekrutterte ansatte et midlertidig botilbud. Kommunen vil oppleve at en økende mengde av dens egne arbeidstakere vil oppnå pensjonsalder og må derfor forvente å øke frekvensen av rekruttering for å erstatte disse. Basert på en framskriving av befolkningstall for de aktuelle aldersgruppene (se figur 4) er det først i 2024 at aldersgruppene 60-69 og 70-79 krysser hverandre. Kommunen vil da oppleve at det er flere eldre over 70 enn under 70 og mange av dagens arbeidstakere vil da være pensjonert. Dette er en forenklet analyse og det må tas forbehold om at en del av dagens 60-62 åringene vil pensjonere seg tidligere enn i alderen 67 – 70. Samtidig vet man at en del arbeidstakere ønsker å arbeide helt opp til de fyller 70.

Bolig for korttidsopphold

For å sikre at kommunen likevel har et tilgjengelig botilbud til enhver tid, vil planen anbefale at en av boenhetene i Gamle Gårdsvei 21 – 27 forbeholdes ansatte for kortere opphold. Kommunen har, ved flere anledninger, opplevd at det er nødvendig med akutte boligtilbud ved bemanningsvansker. Eksempelvis er det sannsynlig at helse- og velferdssektoren må benytte seg av vikarer som vil trenge et boligtilbud og da vil det være praktisk at denne boenheten er i umiddelbar tilknytning til det utbedrete sykehjemmet. Det vil også være ønskelig å etablere et midlertidig botilbud til pårørende til pasienter på langtidsopphold – spesielt hvis den respektive pasient er i en terminal fase. Kommunen ønsker å utrede administrasjonen av et slikt botilbud ytterligere, men har som mål å etablere en slik bolig for en leieperiode på minimum 1 uke.

Manglende dynamikk i eiendomsmarkedet på Terråk

Kommunens portefølje av eneboliger/kjedete boliger ligger i det alt vesentligste på Terråk. Den utførte kartleggingen av boligbehov har også gjort noen enkelte undersøkelser av vilje og evne til å finansiere bygging av eneboliger på Terråk på bakgrunn av at det ikke er oppført noen nye slike boliger siden 2006 på tross av tilgjengelige tomter. Igjen er utvalget meget begrenset, men kommunen er kjent med at familier med vilje til å bosette seg på Terråk ikke har kunnet gjennomføre slike planer. Det er flere mulige årsaker:

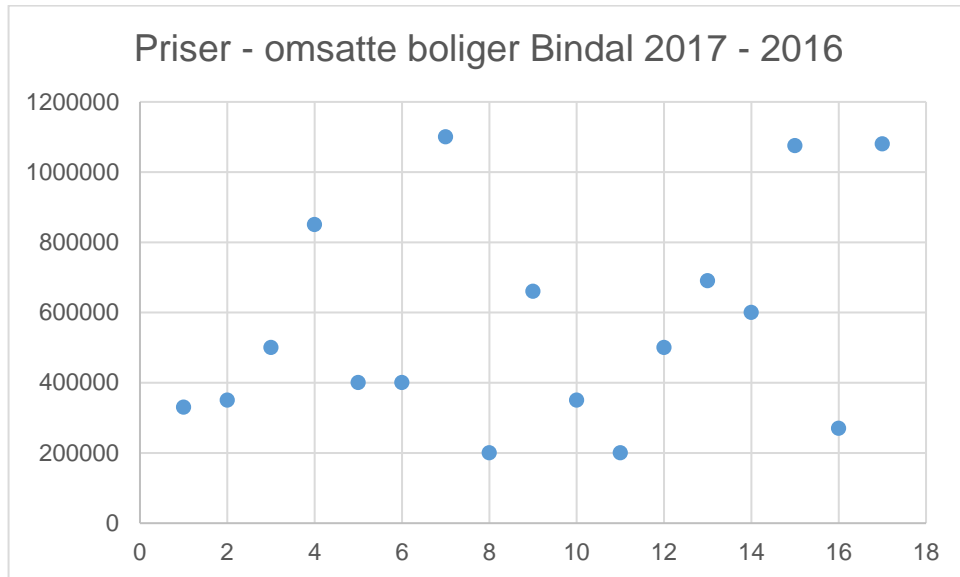
- Manglende finansiering for oppføring av nye boliger

Vi har fått bekreftet fra Sparebanken Midt-Norge at postnumrene 7980 og 7982 vil «falle dårlig ut» ved bruk av deres interne verktøy for å sjekke omsetningsverdi for de aktuelle områdene. I praksis betyr dette at omsetningsvolum (antallet boliger solgt) og omsetningsverdi (hva boligene er solgt for) i sum har så lav verdi at banken generelt ikke vil innvilge lån for nye hus på disse adressene. Kommunen har ikke fått tilsvarende bekreftelse fra andre banker, men har funnet bevis for at større, landsdekkende banker generelt ikke gir lån til nye boliger i Bindal⁹. Vi har funnet eksempler på at mindre banker med regional tilknytning gir slike lån i begrenset omfang. Selv om slike eksempler finnes i kommunen, har det likevel ikke ført til noen oppføring av nye eneboliger på Terråk og Bindalseidet siden hhv 2006 og 2005.

- Manglende kvalitet på tilgjengelige boliger

En kartlegging av omsatte boliger på de to aktuelle postnumrene viser at det er omsatt 17 boliger i hittil i 2017 og i 2016. Av disse er det kun 3 som har oppnådd en pris på over 1 million og hele 11 som er omsatt for 0,5 million eller lavere. Det er rimelig å anta at den lave salgsprisen er et resultat av boligenes tilstand og beliggenhet. Kjøpere må regne med relativt høye kostnader for å oppgradere boligene til dagens standarder og at det vil ta tid for at innflytting kan skje.

⁹ NIBR-rapporten 2014:1 «Boligpreferanser i distriktene», side 46-47, diskuterer den samme type utfordring: «*Finansiering av nye boliger kan representere en risiko for private banker. Informanter påpeker at for eksempel den lokale banken i Skjervøy stiller høyere krav til egenkapital ved søknad om lån til ny bolig enn i Tromsø.*»

Samlet sett har tilflyttere/tilbakeflyttere få muligheter; de får ikke lån til å oppføre nye boliger og det er i stor grad kun oppussingsobjekter tilgjengelig på markedet. Det er grunn til å anta at det lettere vil kunne oppnås finansiering for å kjøpe en brukt bolig enn for å oppføre en ny. De senest oppførte boliger i kommunen har hatt en total kostnad på over 2 millioner mens den dyreste kjøpte boligen har en kostnad på 1,1 million.

I denne situasjonen kan det fremstå paradoksalt at kommunen besitter 12 eiendommer som alle har et potensiale for å selges til denne gruppen. Et annet moment er at den samlede eiendomsmassen er for omfattende til at kommunen kan drive det fortløpende vedlikehold som kreves for å opprettholde boligens standard. Av de 15 listede boenhetene ovenfor, er det kun 5 som oppnår status som «Grønn – god stand» i kommunens egen vedlikeholdsplan (se vedlegg). Merk at dette er en byggt teknisk vurdering som ikke tar hensyn til visuelt uttrykk, arealutnyttelse og uteareal. Det vil kreve en betydelig økning av kommunens vedlikeholdsutgifter å oppgradere boligene fortløpende. Et siste moment er at flere av dagens leietakere, både kommunalt ansatte og flyktninger har uttalt at de vil vurdere å kjøpe boligen skulle de få en mulighet til det.

Tilbud til tilbakeflyttere

Omstillingsplanen har kartlagt et potensiale for sysselsetting for tilbakeflyttere¹⁰ og det er derfor naturlig at boligplanen inkluderer tilbud til disse. Boligpreferansene for denne gruppen er gjort rede for i NIBR-rapporten «Boligpreferanser i distriktene» og gir en klar indikasjon på at de ovennevnte boenhetene vil være attraktiv for denne gruppen. Rapporten har funnet data som indikerer «sterke preferanser for enebolig» for denne gruppen samt «nærhet til skole og barnehage». Det klare flertall av de boenheter som er nevnt ovenfor har nettopp disse kvalitetene. Både Bindalseidet og Terråk har sentrumsnære boligfelt med eneboliger som alle har gangavstand til skole og barnehage. På Terråk vil påbygging av barnehage og oppføring av et helt nytt skolebygg (planlagt ferdigstilt primo 2019) gi ytterligere kvaliteter til disse boligfeltene.

Fortløpende salg av boliger

På denne bakgrunn anbefaler denne boligplanen at kommunen selger de ovennevnte boligene fortløpende etter hvert som nåværende leietakere flytter ut og/eller fremmer et ønske om å kjøpe boligen innen 2021. Boligene skal selges til høystbydende, men nåværende leietakere gis fortrinnsrett ved likelydende bud. Hvis kommunen fremdeles eier boliger som er listet ovenfor etter 2021 skal leieavtalen sies opp og boligen legges ut for salg på markedet. Det er et vilkår for alle boliger at kjøper skal ha arbeidskontrakt med en virksomhet med tilhold i kommunen eller tilsvarende tilknytning¹¹. På denne måten sikrer kommunen at de først og fremst blir gjort tilgjengelig for tilbakeflyttere som nevnt i forrige avsnitt og unngår at boligene blir disponert som fritidseiendom.

I tillegg vil planen beskrive den vedtatte samlokaliseringen av ressurskrevende brukere. Samlokaliseringen vil ventelig frigjøre bygningsmasse over tid, men det er opp til brukerne selv når og hvis de vil flytte fra sine nåværende adresser. Det er kommunens målsetning å bygge mer attraktive botilbud til disse brukerne enn i dag og vi har derfor et berettiget håp om at de nåværende botilbud vil bli fraflyttet og kan selges. Disse salgene vil foregå på samme måte som beskrevet over med krav om tilknytning til kommunen.

¹⁰ I forbindelse med forstudien SMB-utvikling kom det fram at hos dagens virksomheter pr. 2016 ligger 5-10 stillinger hvis man hadde hatt den rette søkermassen.

¹¹ En tilsvarende tilknytning kan for eksempel være eierskap av virksomhet og/eller etablering av ny virksomhet i kommunen.

Finansiering av utbedring

Det fremgår av kommunens vedlikeholdsplan at flere av boenhetene trenger betydelig oppgradering. Planen har tidligere diskutert at det kan være vanskelig å oppnå finansiering for å oppføre nybygg og det er derfor grunn til å tro at finansiering av oppgradering også kan være vanskelig. Kommunen skal derfor aktivt oppfordre kjøpere til å gjøre bruk av Husbankens grunnlån¹². Dette lånet er også tilgjengelig for kommunen og er en mulighet som kommunen skal vurdere hvis den opplever at de ovennevnte boenhetene er vanskelig å få solgt uten oppgradering eller at oppgradering utgjør en mulighet for betydelig profitt.

¹² «Veileder for Husbankens grunnlån» pkt 3.4 sier følgende: «I distrikter der det er vanskelig å få finansiering fra private banker pga lav panteverdi, kan Husbanken unntaksvis gi lån til kjøp og oppgradering av brukt selveid bolig. Ved kjøp av brukt bolig, kan det kun ytes lån når boligen som kjøpes samtidig skal oppgraderes.» Det er viktig å merke seg at aktuelle bygg skal tilføres vesentlige kvaliteter som redusert bruk av energi og/eller universell utforming. Det er grunn til å tro at en oppgradering av de aktuelle eneboligene vil kunne oppnå slike kvaliteter med et mulig unntak av Myrveien 3.

Kommunen vil kunne gi et godt boligsosialt tilbud i det gamle Coop-bygget og i Gamle Gårdsvei

Kommunens boligsosiale tilbud

Bosetting av flyktninger

Bindal kommune bosatte 17 flyktninger i 2016 og 5 flyktninger i 2017 mens Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDI) anmodet kommunen om klart høyere bosettingstall (20 i 2016 og 15 i 2017). Mye av bakgrunnen for at faktisk bosetting ble lavere enn hva IMDI anmodet var en vedvarende mangel på tilfredsstillende boliger. Behovet for bosetting skapte en dramatisk økning av etterspørsel etter leie av bolig, både i kommunalt og privat eie. Det var og er akutt mangel på relevante boliger, men denne mangelen er forbigående av tre årsaker:

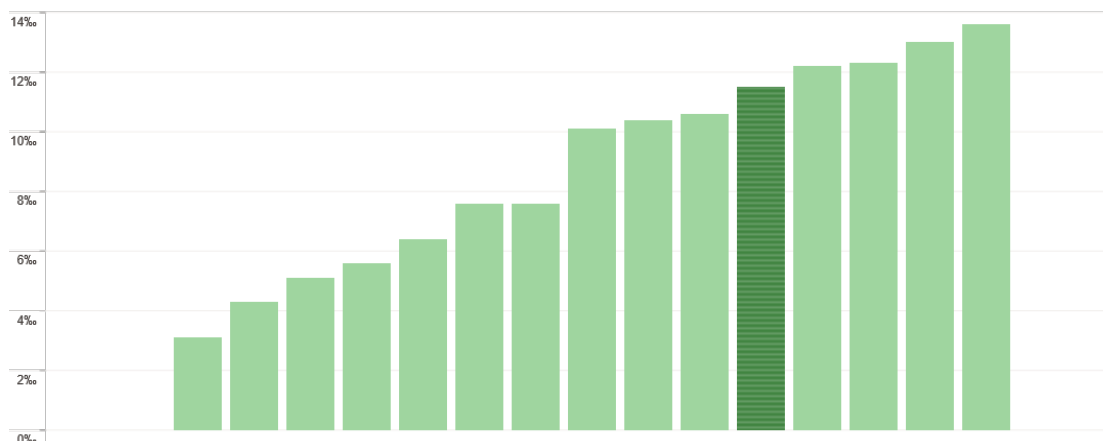
1. IMDI har ikke anmodet Bindal om å bosette noen flyktninger i 2018. I tillegg er det, gitt at dagens lave ankomst av flyktninger til Norge fortsetter, liten grunn til å tro at kommunen får en slik anmodning i 2019.
2. Flere av flyktingene ventes å starte videregående opplæring etter endt introduksjonsprogram i Bindal kommune. Programmet varer i 2 år og vi kan vente at flere boliger vil bli ledige ved studie/skolestart høsten 2018.
3. Leilighetene i det gamle Coop-bygget vil bli ferdigstilt. Kommunen har søkt og mottatt midler fra Husbanken til å bygge 2 leiligheter i bygget. Disse leilighetene er ventet ferdigstilt innen utgang av april 2018. I tillegg har kommunen nylig søkt om tilskudd for å bygge en tredje leilighet. En eksisterende leilighet i bygget har blitt pusset opp og er allerede bebodd. I sum vil ferdigstillingen av 3, muligvis 4, leiligheter utgjøre en betydelig endring av boligbehovet i 2018 for denne gruppen.

Kommunen har likevel fremdeles et akutt behov for å endre bosted for en større familie som i skrivende stund leier privat. Dette illustrerer at kommunen fremdeles vil ha et behov for større boenheter, men i mindre grad enn i dag¹³. Det illustrerer også at å leie privat ikke er

¹³ Boligplanen argumenterer for at kommunen skal selge hus som i dag leies ut, blant annet til denne gruppen. Disse familiene vil kunne kvalifisere til Startlån hos Husbanken og finansiere kjøp og utbedring av disse boligene. Dette er en løsning som vil være klart å foretrekke fremfor langvarige leieforhold. Kommunen vil derfor aktivt sikre tilstrekkelig adgang til Startlån for denne gruppen.

et godt, varig botilbud for denne gruppen og flyktingetjenesten har derfor en uttrykt målsetning om å bosette i kommunale boliger så langt det lar seg gjøre.

Figuren nedenfor viser at Bindal har hatt en relativ høy andel av bosetting av flyktninger i forhold til et utvalg av sammenlignbare kommuner. En slik høy andel sammen med få, egnede boliger i sentrum forklarer den ekstraordinært høye etterspørselen etter boliger fra flyktingetjenestens side de siste 18 måneder.

Figuren viser andel bosatte personer per innbygger (promille) med bosetting avgrenset til Bosatte siste år per innbygger i 2016 i Bindal, Aremark, Follidal, Vang, Rollag, Nissedal, Fyresdal, Hyllestad, Halså, Lierne, Grane, Dønna, Evenes, Flakstad, Ibestad og Tranøy. Kilde: IMDi, sist målt: 01.01.2016

Figur 6 Den mørkegrønne søylen representerer Bindal

Coop-bygget

Planen har tidligere omtalt leilighetene i Coop-bygget som er under oppføring med tilskudd fra Husbanken. Dette tilskuddet er gitt under forutsetning av at leilighetene leies ut med et boligsosialt formål til utsatte grupper. Kommunen har i dag ingen andre brukere for disse enn flyktninger og planen har tidligere omtalt at det er liten grunn til å tro at kommunen vil motta flere flyktninger i overskuelig framtid. Kommunen har historisk hatt begrenset behov for kommunale utleieboliger til utsatte grupper, men det utelukkes ikke at dette behovet kan øke i tiden fremover.

Coop-byggets totalt 4 leiligheter ventes å være utleid til flyktninger og andre med boligsosiale behov i planperioden. Planens forslag om å selge andre, frittliggende eneboliger kan innebære at flyktninger som i dag leier i disse byggene fortløpende vil få tilbud om å flytte til Coop-bygget. En slik flytting vil utgjøre en betydelig heving av bokvaliteten fordi

leilighetene er helt nye og klart mer sentralt plassert på Terråk enn boenhetene hvor de i dag bor.

Boligplanen legger til grunn at det gamle Coop-bygget i hovedsak vil utgjøre kommunens tilbud for bosetting av flyktninger og andre sosialt utsatte grupper. Bygget ligger i Terråk sentrum og beboerne er ikke avhengig av bil for å bruke de mest sentrale av kommunens tjenester samt butikk og post. Bygget vil ha 4 boenheter til slutt og innebærer således en viss konsentrasjon av innbyggere med behov for boligsosiale tjenester. Dette er en ulempe, men den veies i stor grad opp av byggets sentrale beliggenhet og nabolagets øvrige kvaliteter. Bygget vil inngå i et aktivt og variert nabolag som legger godt til rette for integrering i kommunens øvrige befolkning

Coop-bygget vil, etter ferdigstilt ombygging, ha ca 400m² disponibelt til fellesarealer. Disse arealene var planlagt til disposisjon for flyktingetjenesten, men er ikke lengre nødvendig som følge av redusert bosetting av flyktninger de neste år.

Gamle Gårdsvei 21 - 27

Kommunen har tidligere, uten tilsvarende tilskudd, bygget fem boenheter i Gamle Gårdsvei 21 – 27. Disse boligene er i dag karakterisert som «trygdeboliger», men boligene kan ikke regnes som omsorgsboliger i den betydning som legges til grunn av Husbanken og andre faginstanser. Likevel er boligene i dag disponert av Koordinerende Enhet (KE) og leieforhold innvilges etter søknad til KE. En av boenhetene disponeres av flyktingetjenesten i dag. Dette er et unntak som illustrerer den ekstraordinære situasjonen som er oppstått etter kommunen startet å bosette flyktninger.

KEs disponering av disse boenhetene bør fases ut etter hvert som KE får andre boliger til disposisjon. Boenhetene i Gamle Gårdsvei oppfyller ikke kravene til universell utforming. De er ikke utstyrt med noen form for velferdsteknologi og det vil koste uforholdsmessig mye å utstyre disse med denne type teknologi. I tillegg er tre av boenhetene relativt nylig oppusset. Gamle Gårdsvei 21 – 27 har også en beliggenhet som fraviker prinsippet om fortetting som beskrevet tidligere i planen. Dette er også reflektert i kartleggingen av beboernes tilfredshet. De uttrykker generelt tilfredshet med boenhetenes kvalitet, men er mindre fornøyd med beliggenheten. De mener det er for langt til post/butikk og andre tilbud og de er avhengig av å bli skysset for å nyttiggjøre seg slike tilbud. De er fornøyd med den umiddelbare tilgjengeligheten til sykehjemmet og drar dit for å spille bingo en gang i uken, men har ellers lite nytte av denne tilgjengeligheten. De uttrykker også generell misnøye med omgivelsene og klager over begrenset utsikt ned mot Stillelva.

Boligplanen vil, på denne bakgrunn, endre bruken av boenhetene i Gamle Gårdsvei til generelle boligsosiale forhold. Fire av boenhetene oppnår status «Gul» eller «Rød» i kommunens vedlikeholdsplan og bør oppgraderes så raskt som mulig. Dette bør finansieres ved salg av andre kommunalt eide boliger nevnt i det foregående kapittel. Dette salget kan også finansiere en generell oppgradering av området for å heve kvalitet på utsikt og omgivelser.

Disse boenhetene har ingen vilkår for bruk fra andre instanser. De vil derfor unntaksvis også kunne utgjøre et tilbud for ansatte som rekrutteres til Bindal kommune uten bolig i Bindal. Planen foreslår at en av enhetene reserveres som et slikt tilbud som beskrevet på side 19.

Mål for den boligsosiale politikken

Det finnes flere undersøkelser som viser at personer med boligsosiale behov best hjelpes ut av en slik situasjon ved å etablere eierskap til egen bolig. Dette er også en målsetting for Bindal kommune. Subsidiært bør personer med boligsosiale behov leie privat på ordinære vilkår i markedet. Det er mål for Bindal kommune at personer med boligsosiale behov skal kunne etablere slike boforhold senest tre år etter inngått leieforhold med kommunen. For å kunne oppnå dette må kommunen etablere følgende forutsetninger:

- Aktiv bruk av boveiledning

NAV og flyktningetjenesten skal starte veiledning med et slikt formål så tidlig som mulig. Kommunen skal bruke startlån og tilskudd aktivt for å muliggjøre privat eie/leie – spesielt ovenfor familier med barn. Det verste alternativet vil alltid være et langvarig kommunalt leieforhold og kommunen skal således bruke relativt mye ressurser i en tidlig fase. Erfaring fra andre kommuner viser at slik ressursbruk vil være klart mer lønnsomt enn en lengre leieforhold kommunalt som i lengden vil muliggjøre en livsstil som vil påføre kommunen andre og mye høyere kostnader.

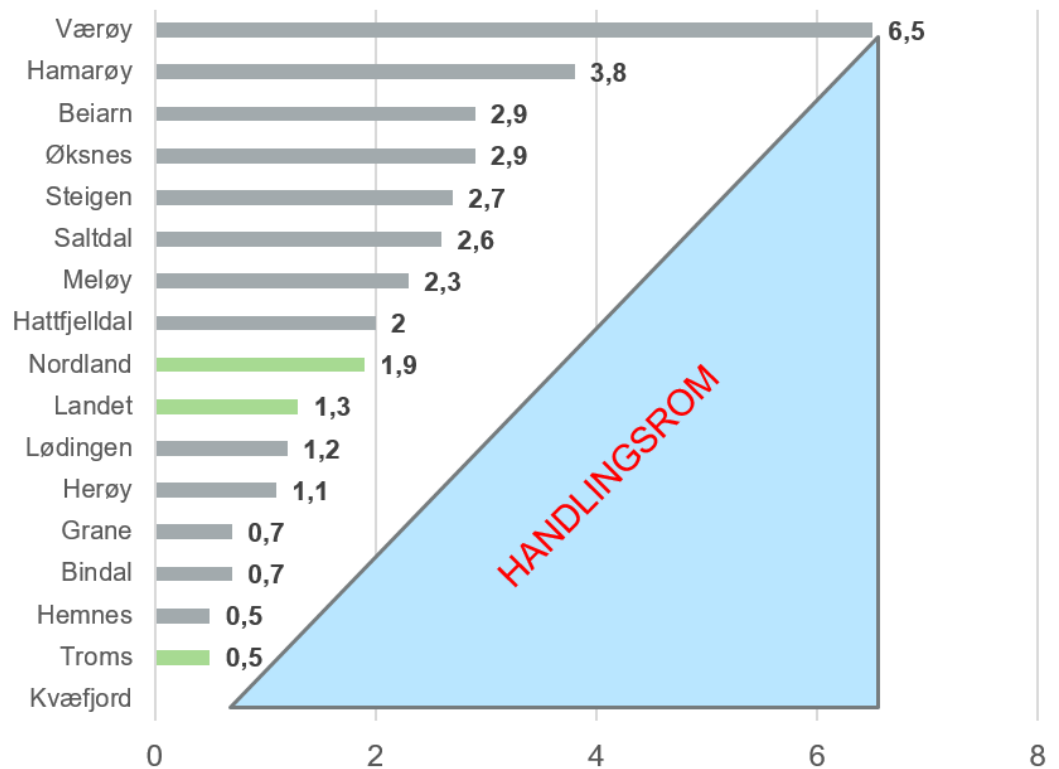
Samtidig er det viktig å understreke at leie av bolig vil være riktig og relevant for utsatte grupper. Et leieforhold vil kunne stabilisere bosituasjonen, øke kompetansen på å bo og organisere eget liv og gi mulighet for å avklare sysselsetting og/eller eventuelle ytelser fra NAV.

- Et dynamisk eiendomsmarked

Som tidligere beskrevet er det viktig at kommunen sørger for at det faktisk finnes tilgjengelige alternativer for denne gruppen. Tiltaket med fortetting som beskrevet i et tidligere kapittel er et viktig virkemiddel i så måte fordi leiligheter vil være rimeligere enn eneboliger og i flere tilfeller et mer relevant botilbud til denne gruppen. Det er naturlig å

tenke seg at et eiendomsmarked med flere muligheter, inkludert leiligheter, vil skape nødvendig dynamikk og valgmuligheter som gjør det mulig for gruppen å eie/leie privat bolig.

Kommunen vil gjøre aktiv bruk av muligheter for Startlån for å skape mer dynamikk i boligmarkedet og definere utsatte grupper slik at de, i så stor grad som mulig, sammenfaller med boligbehovet. Statistikk fra Husbanken indikerer at kommunen har et relativt stor handlingsrom i så måte:

Figur 7 Husbankens statistikk over antall startlån pr 1000 innbyggere i 2017

En slik samlokalisering er allerede vedtatt av kommunestyret og det gjenstår å realisere tiltaket.

Samlokalisering av ressurskrevende brukere

Kommunestyrets tidligere vedtak

Kommunestyret har tidligere behandlet et forslag til en samlokalisering av omsorgsboliger i et møte 11. desember 2014 og fattet følgende vedtak:

En framtidig samlokalisering av omsorgsboliger besluttes med grunnlag i et administrativt forprosjekt. Avsatte midler i økonomiplanen, kr 6 millioner, tas ut. Et evt. låneopptak skal baseres på forprosjektets innhold og politisk behandling.

Et administrativt forprosjekt har siden blitt utført og prosjektgruppens rapport ble ferdigstilt 22. mars 2016¹⁴. Forprosjektet konkluderte slik:

Det anses som nødvendig og helt avgjørende å ivareta gruppen med psykisk utviklingshemmede og deres pårørende før beslutninger fattes. Gode prosesser gir de beste resultater for alle parter.

Koordinerende Enhet har kunnskap om hvordan tjenestebehovene til psykisk utviklingshemmede forventes å utvikle seg fram i tid. Fram til 2025 forventes det være et behov i miljøtjenesten for tilrettelegging av 6 boenheter med bemanningsbase og 1 trenings-/gjennomgangsløp.

Det er behov for å bygge nytt eller tilpasse eksisterende bolig. Det er vesentlig å tenke langsiktig for å ivareta nye brukere. Enkeltvedtak og faglige risikovurderinger gjør at det ikke er mulig pr. i dag å flytte enkelte av brukerne. Det er derfor nødvendig å opprettholde drift i flere bygg.

Brukere i egne boliger vil bli ivaretatt ved at miljøtjenesten fortsatt lokaliseres på Bindalseidet.

Ved å samle miljøtjenesten gis de ansatte et større fagmiljø, og samtidig ivaretas riktig størrelsesorden for å sikre forsvarlige bo- og arbeidsvilkår.

Prosjektrapport – «Samlokalisering av boligmasse for heldøgnsbemannede boliger»

¹⁴ Rapporten er unntatt offentlighet fordi offentliggjøring muliggjør identifisering av enkeltbrukere.

Forprosjektets konklusjon vedrørende flytting av brukere gjør at slik samlokalisering umiddelbart ikke vil bidra til planens målsetting om å stabilisere driftsbudsjettet på dagens nivå. Endringene i Husbankens tilskuddsordning samt behovet for å kunne tilby slike plasser i tråd med nye normer og standarder gjør det likevel hensiktsmessig å gå videre med planer om samlokalisering. Miljøtjenesten har i dag brukere på 4 ulike adresser. På kort sikt vil en slik samlokalisering redusere antall adresser til 3, men potensialet er 1 fremtidig adresse på lengre sikt.

Samtidig vurderer denne planen det som ikke noe reelt alternativ å fortsette drift på 4 adresser på lengre sikt. Selv om en samlokalisering ikke utløser noen stor besparelse på kort sikt, vil et alternativ hvor kommunen fortsetter som nå innebære det motsatte; økte utgifter etter hvert som behovet for vedlikehold og oppgradering av boligmassen på de 4 adressene vil øke. Samtidig innebærer en samlokalisering i et bygg etter dagens standarder en klar oppgradering av tilbudet til brukerne samt bedre mulighet til å beholde og tiltrekke relevant kompetanse. På denne bakgrunn anbefaler planen at de nåværende boligene blir solgt når mulig.

Ombygging av eksisterende bofelleskap

Kommunen har bygget et bofelleskap på Bindalseidet med 7 leiligheter. I dag står 5 av disse tomme, men historisk belegg over de siste 5 årene har vært 66 %. En kartlegging av brukere viser at byggets plassering ikke er optimal og at adressen mangler den sentrale plassering som er nødvendig for å aktivisere eldre beboere. Kommunen ønsker derfor å bygge nye omsorgsleiligheter mer sentralt på Bindalseidet (se eget kapittel).

Boligplanen anbefaler at dette bygget bygges om til å utgjøre et bo- og aktivitetstilbud til kommunens særlig ressurskrevende brukere. Bygget må bygges om for å følge Husbankens anbefalinger om selvstendige boenheter, fjerne «korridorpreget», muliggjøre velferdsteknologi og heve byggets generelle kvaliteter. I tillegg skal det bygges et eget aktivitetssenter som vil ha muligheter for et langt mer variert tilbud enn det nåværende. De aktuelle tilbudene vil utvikles i samråd med eventuelle beboerne, men skal kunne inkludere tre- og metallverksted og muligheter for å utøve ulike håndverk.

Bofelleskapet er i dag tilknyttet en større sal som er bygget på dugnad av Bindalseidet Pensjonistforening. Kommunen vil kontakte foreningen for å avklare mulige løsninger for bruken av dette bygget eller kompensierende løsninger i tilknytning til nye omsorgsleiligheter. I den forbindelse har foreningen fått følgende uttalelse:

Ang. «Fagplan for utvikling og boligosiale tiltak i Bindal kommune».

Bindalseidet pensjonistforening er kjent med at siste møte i prosjektgruppa for fagplanen skal avholdes torsdag 30. november.

Foreningen har fått tilgang til planen og har følgende bemerkninger:

Bindalseidet pensjonistforening vil be om at den nye planen tar hensyn til vår bruk av storsalen ved Senteret. Foreningen har lagt ned 290 dagsverk for å få bygd sal, inngangsparti og garderobe. Alt er gjort på dugnad, fra første spadestikk til ferdigstilling. Vi har en gjensidig leiekontrakt med kommunen (1988), og vi trenger en stor sal også i framtiden.

Dersom det er aktuelt å bygge en ny sal, kan den godt tilknyttes de nye omsorgsboligene.

I eksisterende sal kan vi dekk til 60 personer ved større arrangement.

Foreningen ser fram til å bli tatt med i planleggingsarbeidet.

For Bindalseidet pensjonistforening

Solbjørg Sagmo, leder

Foreningen vil bli invitert til å delta i prosjektgruppen for bygging av omsorgsleiligheter på Bindalseidet slik at de kan sikre at fellesarealer og aktivitetstilbud vil være i tråd med deres behov. Foreningen vil være en sentral del av det frivillige tilbudet for beboerne og eldre på Bindalseidet generelt og det vil være naturlig at samlingspunktet for deres aktiviteter er i det nye bygget for omsorgsleiligheter.

En satsning på omsorgsboliger er nøkkelen til å kunne levere gode helse- og omsorgstjenester i fremtiden uten at driftsbudsjettet for sektoren øker.

Bolig for aldring i Bindal

Omsorgsboliger dekker ulike behov

Begrepet «omsorgsbolig» kan dekke så mangt og en slik bolig kan ivareta behovet til en rekke ulike brukere. Bindal kommune har i dag en rekke ulike typer slike boliger til nettopp ulike behov.

I Bindal kommune er det Koordinerende Enhet (KE) som tildeler både hjemmetjenester og adgang til å leie kommunal omsorgsbolig.

Omsorgsbolig er ikke en lovregulert boform som sykehjem og aldershjem. Det er juridisk å betrakte som beboerens private hjem. Beboerne får i hovedsak tildelt hjemmetjenester etter en individuell vurdering, på samme vis som andre hjemmeboende.

Mange kommuner tilbyr også omsorgsboliger til personer med store hjelpebehov, bl.a. til personer med demens. I slike tilfeller er det personale til stede hele døgnet.

Beboere i omsorgsboliger betaler husleie og får bostøtte etter vanlige regler. De betaler for kost, medisiner, helsetjenester mv som andre hjemmeboende. Kommunenes adgang til å kreve egenbetaling for tjenester i hjemmet er regulert i en forskrift. Betalingsmodeller og satser for hjemmetjenester varierer fra kommune til kommune. Det er ikke betaling for hjemmesykepleie.

En omsorgsbolig gir større muligheter for et selvstendig liv, - også økonomisk, enn en plass på sykehjem.

Det er også kommunen som avgjør hvem som får tilbud om omsorgsbolig. Det kan eksistere flere eierformer, men kommunale utleieboliger er det vanligste. Beboeren er beskyttet av husleieloven.

Omsorgsbolig er ikke knyttet til alder

Det har lenge vært en nasjonal trend at brukere i alle aldre flyttes fra institusjon til egen bolig. Denne utviklingen er et resultat av statlige reformer og endringer i oppgavefordelingen mellom spesialisthelsetjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Det er liten grunn til å tro at denne utviklingen vil bli endret i nærmeste fremtid. Det er klare politiske signaler fra Stortinget og andre politiske arenaer om å styrke det desentraliserte helsetilbudet i kommunene samtidig som spesialisthelsetjenesten sentraliseres ytterligere.

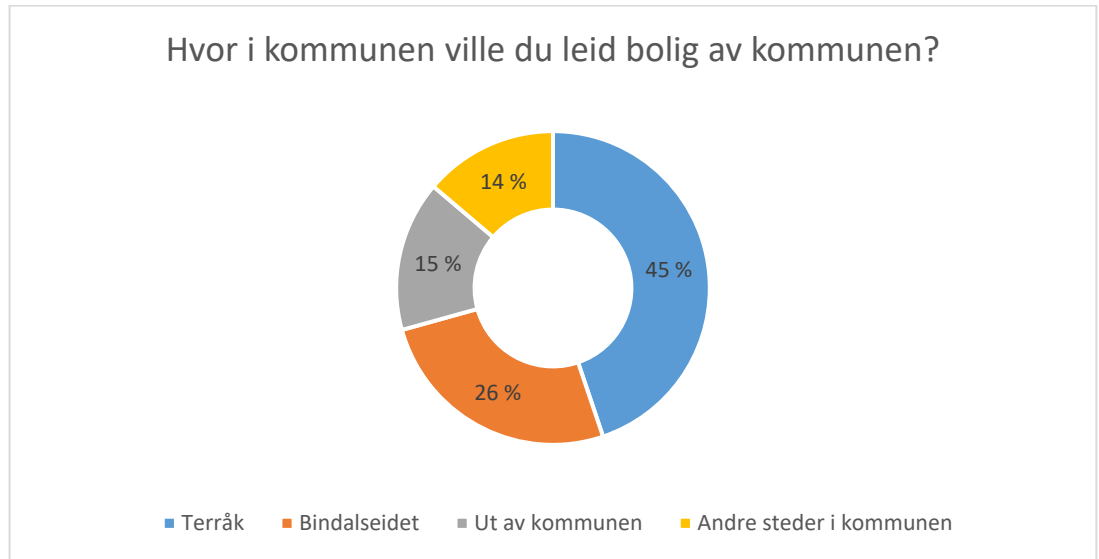
Bindal kommune må derfor forvente å ivareta brukere i alle aldre med høyt omsorgsnivå. På nasjonalt nivå utgjør brukergrupper under 67 år en vesentlig del av brukerne med behov for heldøgns omsorg.

Over en tredel av beboerne i dagens omsorgsboliger er under 67 år. Av disse har halvparten en utviklingshemning mens den andre halvpart enten har psykiske og sosiale problemer eller langvarig funksjonsnedsettelse på grunn av somatiske sykdommer, ofte av nevrologisk karakter. I de boligene som benyttes til beboere med behov for heldøgns tjenestetilbud er over halvparten under 67 år (Brevik 2010).

«Rom for Omsorg, Helse- og omsorgsdepartementet 2016

Kartlegging av boligpreferanser for innbyggere født mellom 1945 og 1950

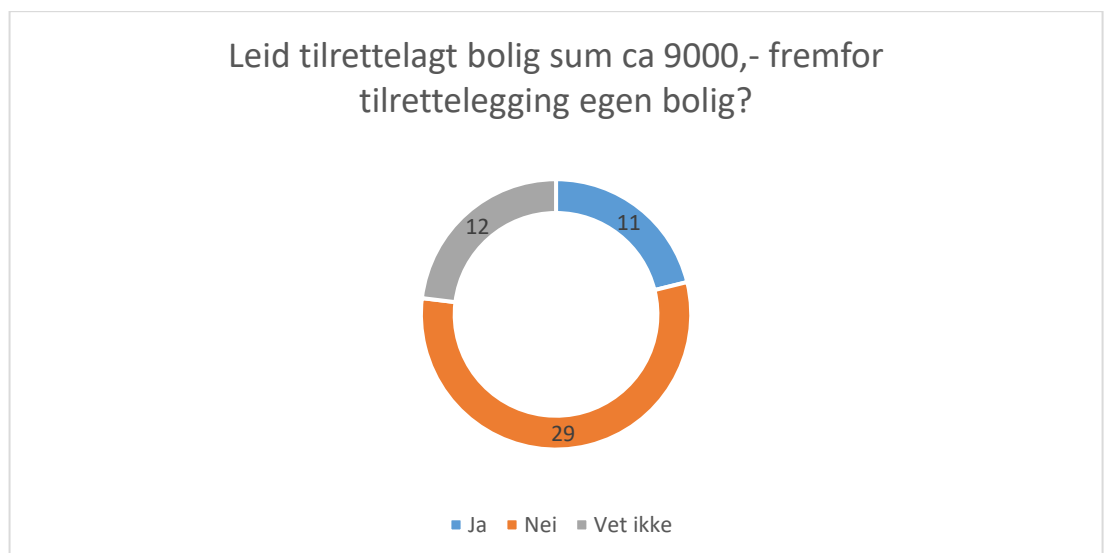
Boligplanen ønsker å estimere behovet for omsorgsboliger i fremtiden og boligpreferansene til den store etterkrigs generasjonen i kommunen. Derfor gjennomførte kommunen en kartlegging av disse preferansene i en spørreundersøkelse i oktober 2017. Undersøkelsen tok utgangspunkt i manntallet fra sist Stortingsvalg og fant 123 innbyggere født mellom 1945 og 1950 i kommunen. 70 av dem bor på postnummer 7980 Terråk og 53 bor på postnummer 7982 Bindalseidet. Av disse ble 29 intervjuet på 7980 og 25 på 7982 – i sum 54. 54 av totalt 123 utgjør 44 % og er et representativt utvalg av kommunens innbyggere i denne aldersgruppen. Av respondentene var 24 kvinner og 30 menn. Undersøkelsen danner, sammen med historiske data, grunnlaget for anbefalingene for bygging av omsorgsboliger. Prinsippet om fortetting er allerede gjort rede for og forklarer **hvor** boligplanen ønsker å plassere boligene. Planen vil, i det følgende, gjøre rede for **antallet** boliger som bør bygges.

Figur 8 Figuren viser fordelingen av interesse for å leie omsorgsbolig av kommunen. Nær dobbelt så mange vil leie på Terråk enn på Bindalseidet

Minst 4 nye omsorgsboliger på Bindalseidet

Undersøkelsen viser at personer bosatt på 7982 Bindalseidet i meget stor grad ønsker å bo hjemme så lenge som mulig. Respondentene fikk spørsmål om, hvis det var tilgjengelig bolig, om de da ville flyttet til slik bolig i dag. Ingen av respondentene på 7982 svarte ja. Samtidig svarte en overveldende andel av respondentene nei på spørsmål om de ville leid tilrettelagt bolig fremfor å tilrettelegge egen bolig:

Figur 9 Respondentene på 7982 er, i overveldende grad, i nei-kategorien på dette spørsmålet

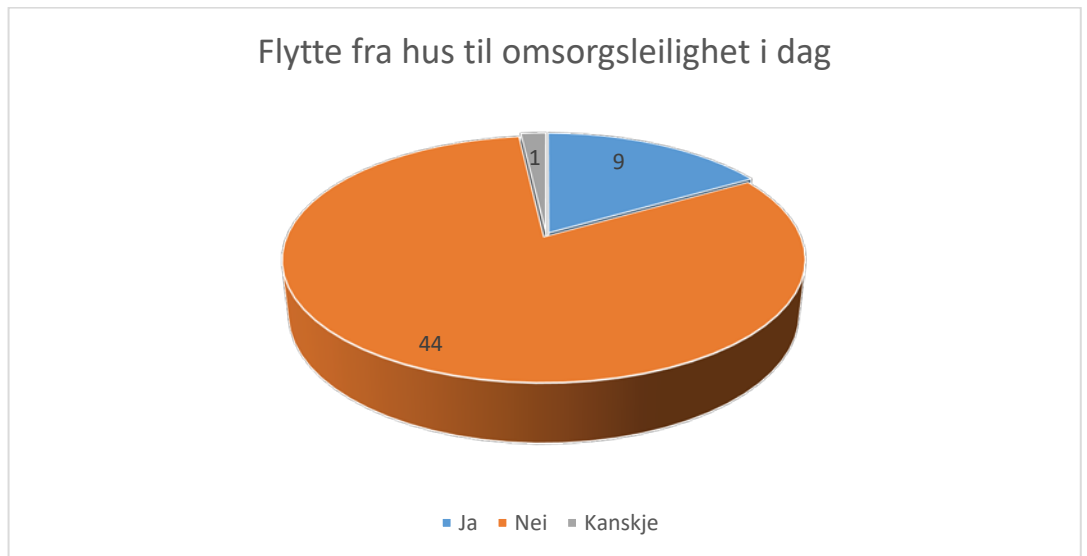
Historisk sett er det også slik at innbyggere på 7982 i liten grad gjør bruk av langtidsopphold på sykehjemmet og i stor grad dør i egen bolig eller i bofelleskapet på Bindalseidet¹⁵. Dette er nok i stor grad motivert av forholdsvis lang avstand til sykehjemmet på Terråk og verdien av nærhet til pårørende og lokalsamfunn.

Det har ikke lyktes kommunen å framskrive veksten av eldre fordelt på de to postdistriktene i kommunen, men det er grunn til å tro at denne veksten er relativt lik begge steder. Det kan derfor forventes en klar økning av innbyggere over 80 år på Bindalseidet og på det grunnlag burde kommunen bygge flere omsorgsboliger enn dagens 7. Den relativt lave bruken av de eksisterende plassene, den høye motivasjonen for å tilrettelegge egen bolig og det uforløste potensialet ved å ta i bruk velferdsteknologi gjør likevel at boligplanen anbefaler at det bygges minst 4 nye omsorgsboliger på Bindalseidet. Kommunen har mulighet til å disponere tomt i umiddelbar tilknytning til post/butikk, barnehage og skole på Bindalseidet. Kommunen bør bygge ut tilbudet så fort som mulig for å muliggjøre at det eksisterende bofelleskapet kan benyttes til å samlokalisere særlig ressurskrevende brukere (se eget kapittel). I tillegg må kommunen planlegge bygget slik at det enkelt kan bygges ut hvis behovet for slike boliger øker. Boligplanens anbefaling på 4 enheter er i realiteten en reduksjon i tilbudet i en situasjon hvor det er et potensiale for at etterspørselen etter slik bolig kan øke. Det er derfor helt klart et konservativt anslag, men det er heller ikke heldig å bygge ut et for omfattende tilbud enn nødvendig. En senere påbygging av omsorgsboliger vil representere en netto tilvekst i kommunen og være berettiget til tilskudd fra Husbanken også etter 2021.

Minst 8 nye omsorgsboliger på Terråk

Undersøkelsen, i motsetning til 7982, viser en umiddelbar interesse for å flytte til omsorgsbolig allerede i dag på 7980 Terråk:

¹⁵ Gjennomsnittlig belegg på bofelleskapet er 66% over de siste fem år – målt fra 1.1. 2012

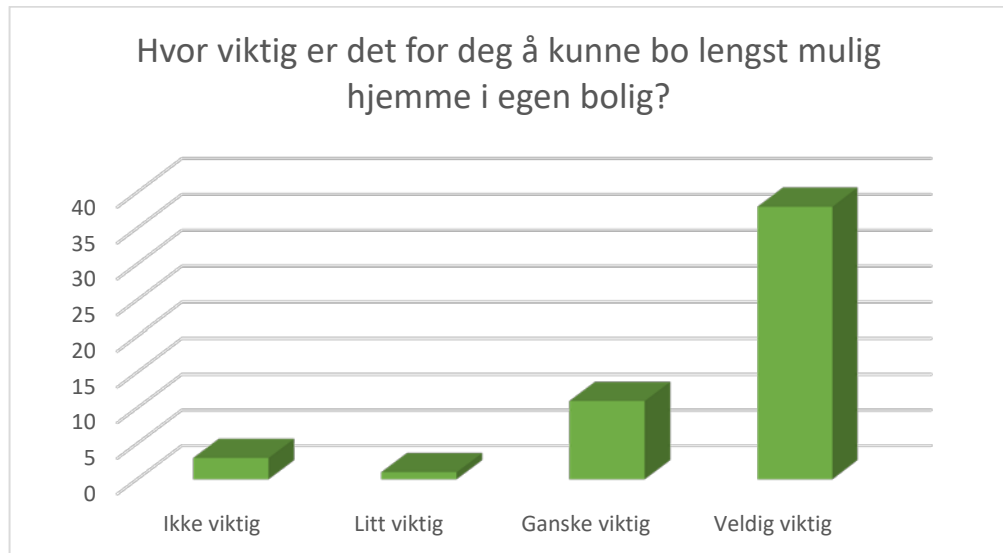
Figur 10 Samtlige 9 som svarer på dette spørsmålet bor i dag på 7980

Dette funnet i undersøkelsen gir god grunn til å tro at interessen for å bo i slik bolig er større på Terråk enn på Bindalseidet. I tillegg har bofelleskapene tilknyttet sykehjemmet et vesentlig høyere belegg enn på Bindalseidet¹⁶. Samtidig vil boligplanens anbefaling om endret bruk av Gamle Gårdsvei 21 – 27 gjøre at noe av tilbudet av slike botilbud vil reduseres på Terråk. Det er også et stort potensiale for bedre tilrettelegging av egne boliger på Terråk og større bruk av velferdsteknologi. Samlet gir dette en konservativ anbefaling på minst 8 nye omsorgsboliger på Terråk. Samtidig anbefaler planen at 5 slike boliger i Gamle Gårdsvei blir brukt til andre formål og netto tilvekst av omsorgsboliger på Terråk blir derfor 3.

Kommunen har mulighet til å disponere tomt i umiddelbar tilknytning til post/butikk, museum, nytt parkareale og rådhus på Terråk. I tillegg må kommunen planlegge bygget slik at det er enkelt kan bygges ut hvis behovet for slike boliger øker på Terråk.

¹⁶ Bofelleskap B på Terråk har 92% belegg over de siste fem år. Dette er nest øverste nivået i omsorgstrappen, før sykehjemmet. Her er der fullkost, alarmer og personell. Bofelleskap C på Terråk har 90% belegg over de siste fem år. Beboere her har et høyere funksjonsnivå enn på B.

Mer tilrettelegging av egen bolig

Figur 11 Det klare flertall av de spurte svarer at det er veldig viktig for dem å bo hjemme så lenge som mulig

Undersøkelsen viser at det er viktig for de spurte å bo hjemme så lenge som mulig. Kommunen gjør i dag lite bruk¹⁷ av mulighetene for å yte tilskudd til utbedringer av eget hjem for å gjøre det mulig å bo hjemme så lenge som mulig. Denne bruken bør helt klart økes. Det er Husbanken som yter tilskuddet og privatpersoner kan søke på eget skjema – også elektronisk. Det er kommunen ved NAV Bindal som behandler søknaden. Husbanken informerer slik om ordningen på sine hjemmesider:

«Tilpasning av bolig

Har du behov for å tilpasse boligen din? Da kan du søke om finansiering til små eller store ombygginger og tilpasninger.

Å tilpasse en bolig innebærer å gjøre den egnet slik at du kan fortsette å bo i den, selv om du har nedsatt funksjonsevne. Tilpasningen må være hensiktsmessig og behovet for tilskudd blir vurdert i sin helhet ut fra husstandens økonomiske situasjon på sikt.

¹⁷ NAV Bindal har mottatt og innvilget 3 søknader til slik utbedring i 2017.

Fremtidens brukere har vært brukere av ny teknologi hele sitt voksne liv – da er det ingen grunn til at bruken av slik teknologi skal stoppe når brukeren flytter til en omsorgsbolig.

Det finnes både låne- og tilskuddsordninger som kan gjøre det mulig å finansiere tilpasning av boligen din. Kommunens saksbehandler vil kunne hjelpe til med å finne fram til de muligheter som finnes for deg.

Hvem kan få tilskudd til tilpasning?

- *husstander eller enkeltpersoner som har behov for tilpasning av boligen*
 - *barnefamilier har høy prioritet*
- *eldre som ønsker å utføre forebyggende tilpasningstiltak*

Hva kan det gis tilskudd til?

- *både enkle tiltak for å bedre tilkomsten til boligen og til større ombygginger for å tilrettelegge boligen*
 - *både leid og eid bolig»*

Velferdsteknologi styrker brukernes egne evner til omsorg

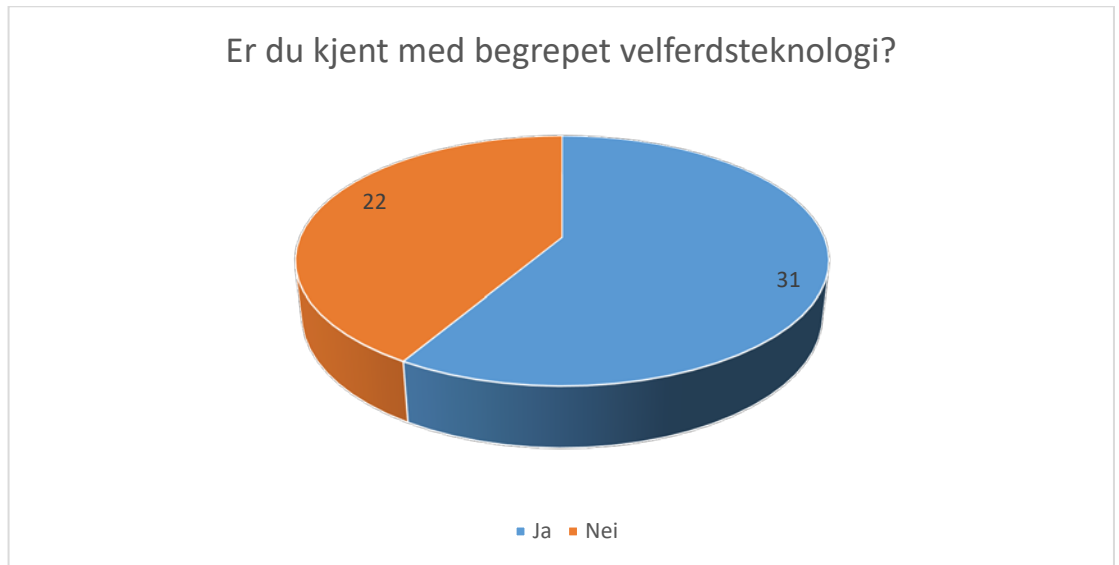
Med velferdsteknologi menes først og fremst teknologisk assistanse som bidrar til økt trygghet, sikkerhet, sosial deltakelse, mobilitet og fysisk og kulturell aktivitet, og styrker den enkeltes evne til å klare seg selv i hverdagen til tross for sykdom og sosial, psykisk eller fysisk nedsatt funksjonsevne. Velferdsteknologi kan også fungere som teknologisk støtte til pårørende og ellers bidra til å forbedre tilgjengelighet, ressursutnyttelse og kvalitet på tjenestetilbudet. Velferdsteknologiske løsninger kan i mange tilfeller forebygge behov for tjenester eller innleggelse i institusjon.

NOU 2011:11 Innovasjon i Omsorg

Velferdsteknologi er et vidt begrep som dekker «egne dingser» som eksempelvis trygghetsalarmer og GPS til teknologi som er integrert i en bolig slik som fallsensorer og takheiser.

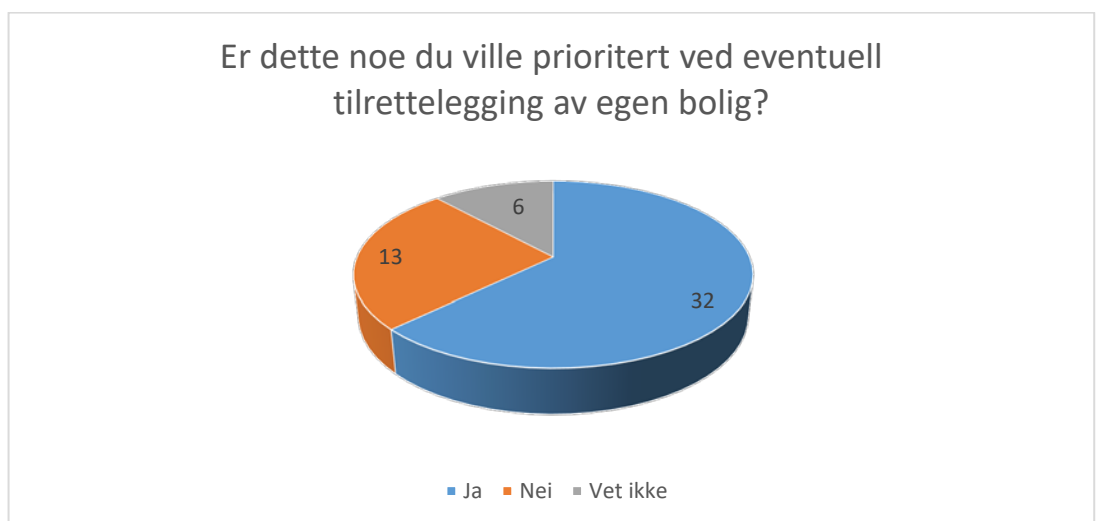
Det er tre faktorer hvor velferdsteknologi i særlig grad kan endre pleie- og omsorgsbehovet til den enkelte bruker; fall, ensomhet og kognitiv svikt. Denne planen vil ikke presentere noen oversikt over hvilken teknologi som er tilgjengelig eller er mest effektiv fordi teknologien utvikles kontinuerlig og nye produkter lanseres fortløpende.

Det er imidlertid grunn til å tro at brukernes evne og vilje til å ta i bruk velferdsteknologi vil øke etter hvert som slik teknologi blir mer utbredt. Det er brukernes behov som må styre utvikling og innkjøp av teknologi og det er viktig at kommunen etablerer gode systemer og rutiner for å kontinuerlig innhente erfaringer fra brukerne og deres vurdering av eget behov. Undersøkelsen viser at kommunen og brukerne har et uforløst potensial ved økt bruk av slik teknologi:

Figur 12 Det er mange som kjenner begrepet, men også et betydelig mindretall som er ukjent med velferdsteknologi

Det klare flertallet ville likevel prioritert bruk av velferdsteknologi ved tilrettelegging av egen bolig:

Kommunen bruker i dag velferdsteknologi i liten grad¹⁸, men deltar i prosjektet «Velferdsteknologi i Namdalen (ViNA)» og vil fase inn en rekke nye bruksområder som en del av strategisk helse- og omsorgsplan som ble vedtatt av kommunestyret 22. juni 2017.

¹⁸ Bruken er i dag begrenset til trygghetsalarmer.

Kilder

«Fra omsorg til mestring», Strategisk helse- og omsorgsplan 2017 – 2030 for Bindal kommune

Egen undersøkelse om boligpreferanser for innbyggere født mellom 1945 og 1950 utført av Marita Kveinsjø og Bjørg Heidi Hald.

«Innovasjonsløft i Heilhornets rike», Omstillingsplan 2017–2020 Bindal kommune

«Boligpreferanser i distriktene», Norsk Institutt for by- og regionforskning (NIBR) 2014:1.

«Bolig for velferd – Nasjonal strategi for boligsosialt arbeid (2014 – 2020)», Departementene 2013.

«Rom for Omsorg», Helse- og omsorgsdepartementet 2016

«Rom for trygghet og omsorg – veileder for utforming av omsorgsboliger og sykehjem», Husbanken 2009

«Omsorg 2030 – Strategiplan for helse og omsorgstjenester», Stjørdal kommune 2014

«Prosjektplan – Velferdsteknologi i Namdalen», Høylandet kommune 2017

«Omsorg 2020 – Regjeringens plan for omsorgsfeltet 2015 – 2020, Helse- og omsorgsdepartementet 2015

«HB 8.C.8 Veileder for søknadsprosess og bruk av investeringstilskudd til sykehjemsplasser og omsorgsboliger», Husbanken 2016

«Prosjektrapport – Samlokalisering av boligmasse for heldøgnsbemannede boliger», Bindal kommune 2016

NOU 2011:11 Innovasjon i Omsorg

Kommunehelsa statistikkbank/ SSB – www.ssb.no

Samtlige kilder er tilgjengelige på internett og de fleste kan lastes ned som pdf-filer.

Unntaket er kommunens egen prosjektrapport. Denne er unntatt offentlighet p.t., men planlegges offentliggjort i forbindelse med brukerinvolvering ved utforming av nytt bygg.

Saksfremlegg

Utv.saksnr.	Utvalg	Møtedato
	Bindal kommunestyre	17.06.2021
8/21	Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne og eldre	15.06.2021

Ny planstrategi 2020-2023 for Bindal kommune

Vedlegg:

- 1 Utkast ny planstrategi 2020 - 2023
- 2 Høringssvar - Statsforvalteren i Nordland

Kommunedirektørens innstilling

I henhold til plan- og bygningslovens § 10-1 vedtas planstrategi 2020-2023 for Bindal kommune.

Saksopplysninger

I plan- og bygningslovens § 10-1 er det forutsatt at det nye kommunestyret starter opp arbeidet med revisjon av kommuneplanen umiddelbart etter at kommunestyret er konstituert. Som første fase i denne revisjonen skal kommunestyret senest innen et år etter konstituering utarbeide og vedta en kommunal planstrategi.

Kommunestyret skal minst én gang i hver valgperiode vedta en kommunal planstrategi som bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden.

I arbeidet med kommunal planstrategi skal kommunen også innhente synspunkter fra statlige og regionale organer og nabokommuner. Kommunen bør også legge opp til bred medvirkning og allmenn debatt som grunnlag for behandlingen.

Den kommunale planstrategien er et sentralt verktøy i kommunens samordnede planlegging, og kommunestyret kan ta stilling til om det er behov for å igangsette arbeid med eksempelvis nye arealplaner i valgperioden, eller om gjeldende planer bør revideres eller oppheves.

Loven gir kommunen en stor frihetsgrad til å bestemme innholdet i planstrategien. Planstrategien har videre ingen rettsvirkning og kan fravikes i valgperioden etter behov. Dersom kommunen ønsker å utsette planoppgaver som inngår i planstrategien, bør dette skje gjennom en endring av planstrategien. Kommunen kan når som helst sette i gang nytt planarbeid ut over planstrategien.

Forslag til planstrategi 2020-2023 har i henhold til plan- og bygningslovens § 10-1 vært lagt ut på offentlig høring på kommunens hjemmeside og facebookside, og samtidig oversendt til Statsforvalteren i Nordland, Nordland fylkeskommune og alle nabokommuner for uttalelser før kommunestyret nå skal fatte et endelig vedtak. Høringsfristen var satt til 21. mai 2021.

Høringen

Kommunen mottok kun høringssvar/innspill fra Statsforvalteren i Nordland. En del hovedpunkter i innspillet blir referert her, mens høringssvaret er i sin helhet vedlagt saken.

Statsforvalteren har ingen vesentlige merknader til planprioriteringen, men et innspill er å påse en god kopling mellom det overordnede planverket, sektorplaner og økonomiplanen. Det er også poengtert at kommunen bør ha fokus på områder som krever tverrfaglig oppgaveløsning.

Statsforvalteren poengterer imidlertid at utfordringene som diskuteres i planstrategien bør bygge på et *kunnskapsgrunnlag* som sammenstiller og gir en oversikt over utviklingstrekk og utfordringer for kommunen, som samfunn og organisasjon, og som kan ha betydning for vurdering av planbehovet. Det er også behov for et større kunnskapsgrunnlag for sektorer som *barn og unge, folkehelse og helse og omsorg*.

Statsforvalteren poengterer videre at det er positivt at helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse og overordnet beredskapsplan inngår i planstrategien til Bindal kommune, og at de ser at kommunen er kjent med nasjonale forventninger om at FN's bærekraftsmål skal ligge til grunn for all planlegging. Kommunen rådes til å bruke den kommende prosessen med samfunnsdelen til å klarlegge nærmere hvilke av disse utfordringene som er viktigst for kommunen, og som følgelig bør få størst fokus i planarbeidet.

Bindal kommune sin deltakelse i Sør-Helgeland plan- og klimanettverk bør ligge godt til rette for interkommunalt samarbeid om å utvikle et regionalt kunnskapsgrunnlag for å kunne identifisere de viktigste klimautfordringene. Gjennom dette interkommunale samarbeidet kan det være aktuelt å få utarbeidet en analyse av klimafotavtrykkene til alle kommunene, noe som vil vise hva kommunal virksomhet, innkjøp og drift, fører til av utslipp både innenfor og utenfor kommunegrensene. Gjennom at kommunen tar sikte på å starte arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel i 2022, etter at klima- og energiplanen er revidert, vil det være viktig at kommunen viderefører kunnskapsgrunnlaget som utvikles her i det videre arbeidet med samfunnsdelen.

Etter at utkast til planstrategi ble sendt ut på høring har kommunens plan- og utviklingsavdeling kommet med innspill på at det også er behov for ny avløpsplan i inneværende periode.

Vurdering

I arbeidet med planstrategien har det vært lagt opp til å vurdere det kommunale handlingsrommet med hensyn til å kunne påvirke utviklingstendensene i kommunen og avklare hvilket planarbeid som bør iverksettes for å oppnå en ønsket utvikling. Planstrategien skal også bidra til å tydeliggjøre hvordan kommunale planprioriteringer svarer på nasjonale og regionale forventninger og føringer for kommunal planlegging og FNs bærekraftsmål.

Forslag til prioriterte planoppgaver baserer seg på innspill fra de ulike sektorene og kommunedirektørens ledergruppe. Denne prosessen har synliggjort behovet for både revisjon/rullering av eksisterende planer og flere nye planer for å imøtekomme lokale og nasjonale krav. Utkastet til planstrategi 2020-2023 for Bindal kommune presenterer en liste over overordnede planoppgaver som vurderes som relevante å prioritere i inneværende valgperiode. De prioriterte planoppgaver vil være ulike i omfang og kompleksitet, og vil derfor ha ulike prosesser.

Ved endelig behandling skal kommunestyret ta stilling til om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres, eller om planen skal videreføres uten endringer. Kommunestyret kan herunder ta stilling til om det er behov for å igangsette arbeid med nye arealplaner i valgperioden, eller om gjeldende planer bør revideres eller oppheves.

Det er i hovedsak opp til den enkelte kommune å bestemme hvor omfattende og detaljert planstrategien skal være. Planstrategien skal ut fra kommunens planbehov angi hoveddrømmer og viktige satsinger og det må legges opp til fleksibilitet i forhold til endrede behov og forutsetninger underveis. Arbeidet med ny planstrategi for neste valgperiode vil inneholde et kunnskapsgrunnlag som sammenstiller og gir en oversikt over utviklingstrekk og utfordringer for kommunen. Samtidig vil også behovet for et større kunnskapsgrunnlag for sektorer som barn og unge, folkehelse og helse og omsorg bli imøtekommet.

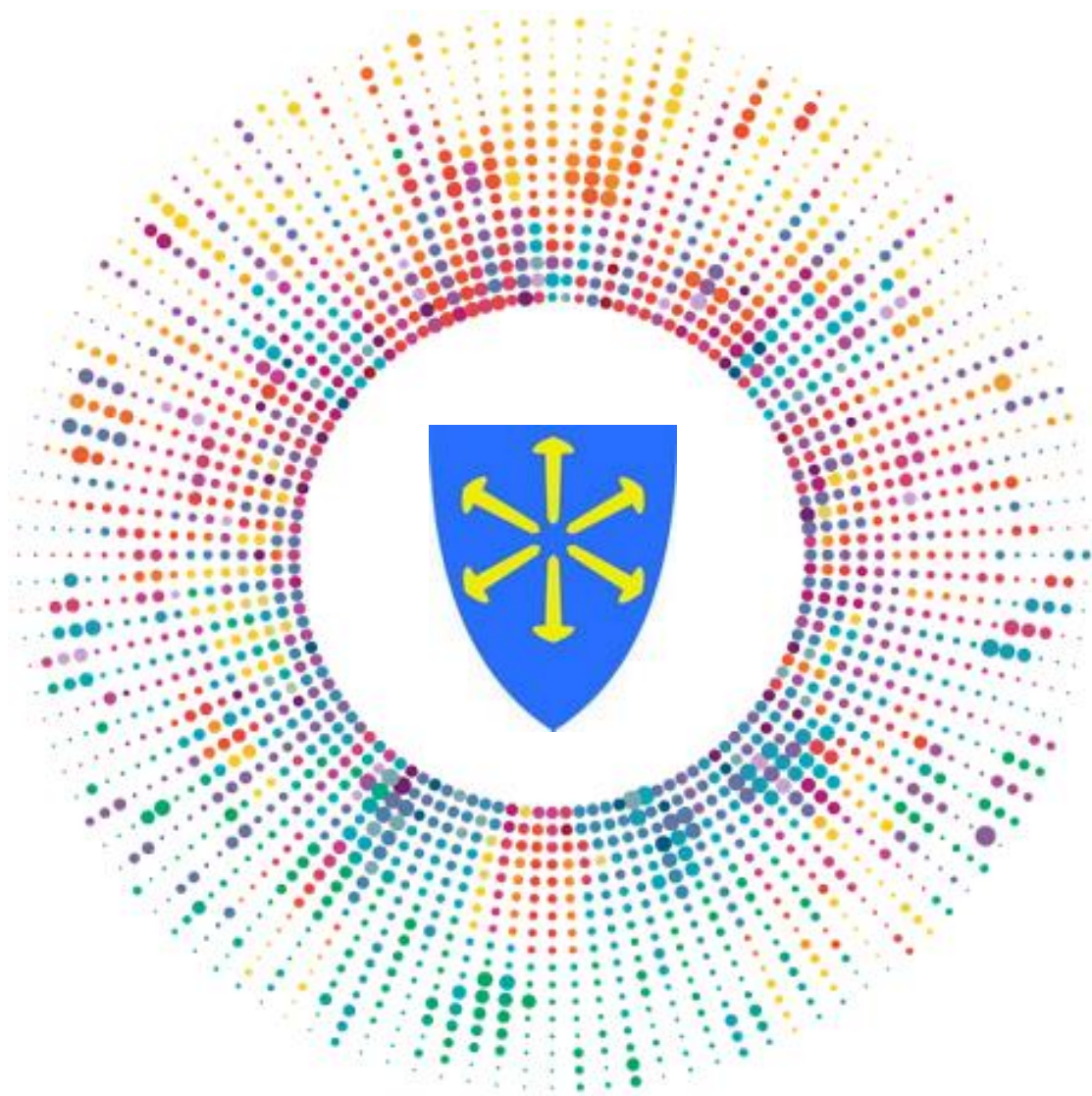
De prioriterte planoppgavene vurderes å være relevante med hensyn til å leve opp til de nasjonale og regionale forventningene, og samtidig imøtekomme lokale utfordringer og muligheter. Kommunens planarbeid skal forankre lokale strategier og tiltak i overordnede, helhetlige bærekraftsvurderinger.

KOMMUNEDIREKTØREN I BINDAL KOMMUNE, Terråk, 02.06.2021

Knut Toresen
kommunedirektør

Kjell Andersen
plan- og utviklingssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

PLANSTRATEGI 2020 – 2023

BINDAL KOMMUNE

«Bindal - med vind i seglan»

Utkast pr mai 2021

Innhold

1 Innledning	2
2 Om kommunal planstrategi	3
3 Nasjonale og regionale forventninger	4
3.1 Nasjonale føringer og forventninger	4
3.2 Regionale føringer og planer	5
4 Utviklingstrekk i Bindal	6
4.1 Befolkningsendring	6
4.2 Befolkningsframskriving	6
4.3 Inn- og utflytting	7
5 Kommuneplanen	8
5.1 Kommuneplanens samfunnsdel 2014-2024	8
5.2 Kommuneplanens arealdel	9
6 Planprosess	9
6.1 Plansystemet	9
6.2 Utvikling av planer	10
7 Planer	10
7.1 Planoversikt	10
7.2 Interkommunalt plansamarbeid	12
7.3 Vurdering av planbehovet i valgperioden 2020-2023	12

1 Innledning

Bindal kommune står ovenfor en del utfordringer knyttet til bl.a demografiske endringer, næringsstruktur og miljø. Et par meget sentrale temaer er hvordan vi skal kunne utnytte mulighetene og håndtere utfordringene best mulig, og hva vi kan gjøre for samtidig å sikre en bærekraftig utvikling.

Målsetningen vil alltid være å få til god samhandling mellom politikere og administrasjon, innbyggere, næringsliv og arbeidstakere. Målrettet, felles innsats gir bindalssamfunnet større mulighet til å oppnå bedre resultater.

Kommunen har flere virkemidler for å påvirke samfunnsutviklingen, og planer er verktøy for å finne felles mål og prioriteringer, og hva som skal til for å nå disse målene. Planlegging skal sikre åpenhet, forutsigbarhet og gode muligheter for medvirkning for alle berørte parter. Samtidig skal FNs bærekraftsmål være fundamentet for all planlegging og øvrig virksomhet.

Noe forenklet er *planstrategien* en «plan for planleggingen», og dette dokumentet legger derfor føringer for kommunens planlegging og prioriteringer inneværende kommunestyreperiode.

2 Om kommunal planstrategi

I plan- og bygningsloven er det forutsatt at det nye kommunestyret starter opp arbeidet med revisjon av kommuneplanen umiddelbart etter at kommunestyret er konstituert. Som første fase i denne revisjonen skal kommunestyret senest innen et år etter konstituering utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. I lovens § 10- 1 Kommunal planstrategi heter det:

«Kommunestyret skal minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden.»

«Kommunen skal i arbeidet med kommunal planstrategi innhente synspunkter fra statlige og regionale organer og nabokommuner. Kommunen bør også legge opp til bred medvirkning og allmenn debatt som grunnlag for behandlingen. Forslag til vedtak i kommunestyret skal gjøres offentlig minst 30 dager før kommunestyrets behandling.»

«Ved behandlingen skal kommunestyret ta stilling til om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres, eller om planen skal videreføres uten endringer. Kommunestyret kan herunder ta stilling til om det er behov for å igangsette arbeid med nye arealplaner i valgperioden, eller om gjeldende planer bør revideres eller oppheves.»

Det er i hovedsak opp til den enkelte kommune å bestemme hvor omfattende og detaljert planstrategien skal være. Planstrategien skal ut fra kommunens planbehov angi hovedrammer og viktige satsinger og det må legges opp til fleksibilitet i forhold til endrede behov og forutsetninger underveis.

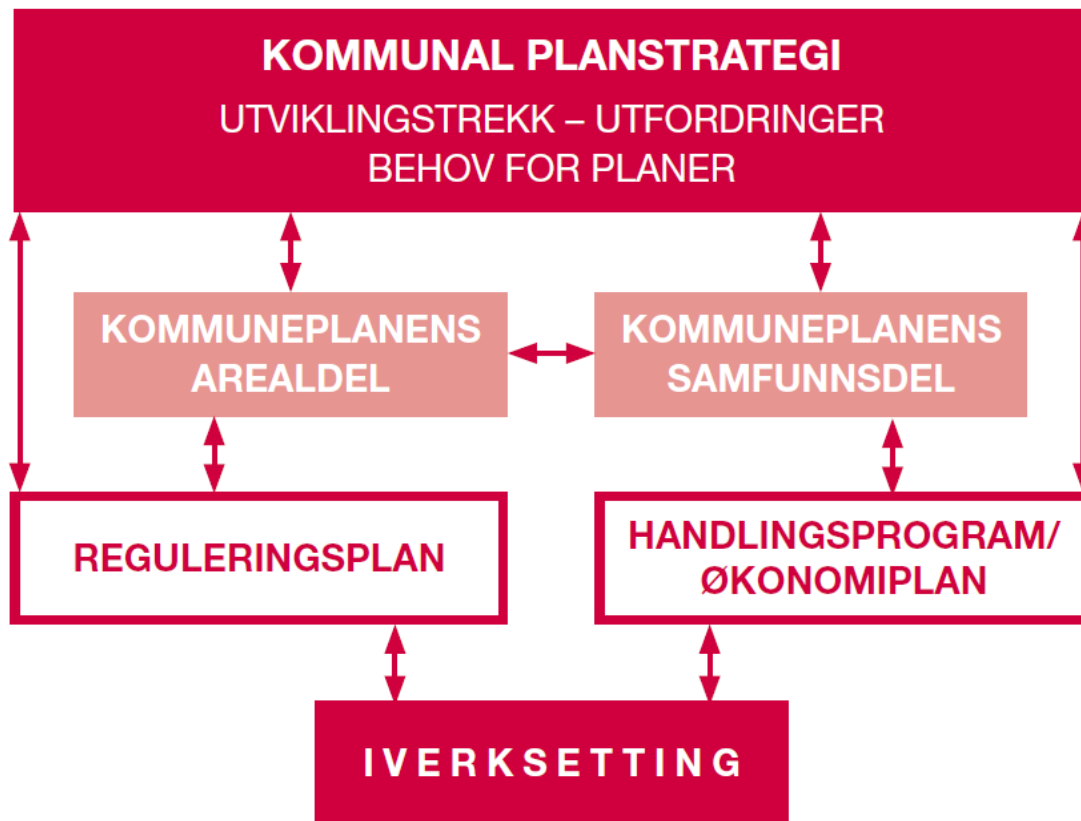
Den kommunale planstrategien er et sentralt verktøy i kommunens samordnede planlegging, og kommunestyret kan ta stilling til om det er behov for å igangsette arbeid med eksempelvis nye arealplaner i valgperioden, eller om gjeldende planer bør revideres eller oppheves.

Loven gir kommunen en stor frihetsgrad til å bestemme innholdet i planstrategien. Planstrategien har videre ingen rettsvirkning og kan fravikes i valgperioden etter behov. Dersom kommunen ønsker å utsette planoppgaver som inngår i planstrategien, bør dette skje gjennom en endring av planstrategien. Kommunen kan når som helst sette i gang nytt planarbeid ut over planstrategien.

§ 10-1 i plan- og bygningsloven sier også at utarbeiding og behandling av kommunal planstrategi kan slås sammen med og være del av oppstart av arbeidet med kommuneplanen (overordnet samfunns- og arealdel). Kommuneplanen omhandles i § 11.

Planstrategien rulleres hvert fjerde år, og vil legge føringer for den øvrige kommunale planleggingen. Samtidig vil økonomiplan og årsbudsjett legge premissene for planstrategiens prioritering og vurderingen av kommunens samlede behov for nye eller reviderte planer.

Bindal kommunes samlede planer blir fortløpende vurdert, herunder også kommunens interne driftsplaner, mens vi i planstrategien vil legge hovedvekt på politisk vedtatte planer.

Basert på figur hentet fra Miljøverndepartementets veileder *Planlegging etter plan og bygningsloven*

3 Nasjonale og regionale forventninger

3.1 Nasjonale føringer og forventninger

Regjeringen legger hvert fjerde år frem nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging for å fremme bærekraftig utvikling i hele landet. De nasjonale forventningene skal blant annet følges opp i fylkeskommunenes og kommunenes arbeid med planstrategier og planer. Regjeringen peker ut fire store utfordringer:

- Å skape et bærekraftig velferdssamfunn
- Å skape et økologisk bærekraftig samfunn gjennom blant annet en offensiv klimapolitikk og en forsvarlig ressursforvaltning
- Å skape et sosialt bærekraftig samfunn
- Å skape et trygt samfunn for alle

Regjeringen vil at FNs 17 bærekraftsmål skal være det politiske hovedsporet for å ta tak i vår tids største utfordringer. De skal være en del av grunnlaget for samfunns- og arealplanleggingen.

I tillegg er det en rekke lover og statlige planretningslinjer som legger føringer for den kommunale planleggingen, og som kan gi grunnlag for innsigelser.

De nasjonale forventningene til regional og kommunal planlegging 2019-2023 finnes [her](#)

3.2 Regionale føringer og planer

Fylkesplan Nordland 2013-2025 er en overordnet plan for den helhetlige utviklingen i Nordland. Fylkesplanen skal være førende for nye regionale planer som utarbeides i Nordland, og vil imøtekomme mange av de nasjonale forventninger som ikke er ivaretatt i annen planlegging. Regional planstrategi har erstattet fylkesplanen som det overordnede styringsdokumentet på regionalt nivå, men er ingen utviklingsplan. Planstrategien er en strategi for hvilke planer som skal utarbeides i fylkestingsperioden, og dekker dermed planbehov som ikke er med i fylkesplanen. For å få til en god utvikling i Nordland, er det ønskelig med et felles og omforent grunnlag for alle aktører som jobber med regional utvikling. Det er behov for felles visjoner, mål og strategier som er overbyggende og langsiktige for å få dette til. Fylkesplanen skal gjelde fra 2013 til 2025. Revidering av fylkesplanen vil vurderes hvert 4. år i sammenheng med utarbeiding av regional planstrategi. For alle regionale planer skal det lages et handlingsprogram, som rulleres årlig.

Planen har tre målområder:

- Målområde 1 - Livskvalitet
- Målområde 2 - Livskraftige lokalsamfunn og regioner.
- Målområde 3 - Verdiskaping og kompetanse.

I tillegg omhandler planen perspektiver som Nordlands samiske befolkning, bærekraftig utvikling, likestilling og mangfold, universell utforming og medvirkning.

Nordland fylkeskommune har også utarbeidet regionale planer for en rekke ulike tema som beskriver prioriteringer og valg for utvikling i regionen. Regionale planer skal legges til grunn for kommunal planlegging og kan gi grunnlag for innsigelser.

Oversikt over regionale planer finnes på nettsidene til [Nordland fylkeskommune](#).

4 Utviklingstrekk i Bindal

4.1 Befolkningsendring

Folketallet i Bindal kommune har sunket fra 2373 personer i 1970 til 1397 i 2021 (pr. 1. januar). Det var befolkningsvekst i 2016 og 2017 da vi bosatte flyktninger i kommunen. Antall levendefødte de siste 7 årene har variert fra 17 (2018) til 7 (2019). I Bindal er det flere menn enn kvinner. Forventet levealder ved fødsel i Bindal er nesten 77 år for menn og 83 år for kvinner.

Befolkningsutvikling blir gjerne sett på som den ene store indikatoren for regional utvikling. Ønsket om befolkningsvekst har sammenheng med flere forhold, blant annet kommunens inntektsgrunnlag og tilgang på arbeidskraft. Utvikling i antall innbyggere har betydning for kommunens planer når det gjelder omfang og kvalitet av de ulike tjenestene som skal leveres til innbyggerne i fremtiden.

Historisk befolkningsutvikling utvalgte år, Bindal 2001 – 2021 (pr. 1. januar i året).

Kilde: SSB

2000	2003	2006	2009	2012	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1921	1822	1741	1616	1562	1482	1465	1473	1486	1450	1426	1397

Befolkningsvekst Bindal kommune. Årlige tall. Kilde: Kommunehelse statistikkbank

2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
-42	-21	-17	8	13	-36	-24	-29

Antall levendefødte pr. år i Bindal. Kilde: SSB

2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
16	11	12	14	11	17	7	13

Kvinner per 100 menn, 20 - 39 år, 2015 – 2020 (pr. 1. januar i året). Kilde: SSB/Panda

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Bindal	90	97	91	87	86	81

Hos våre nabokommuner er det også færre kvinner enn menn i aldersgruppen 20 – 39 år. Hele befolkningen sett under ett er det også flere menn enn kvinner i Bindal.

I det forrige oversiktsdokumentet for Bindal kommune (vedtatt 2015) viste statistikk (SSB/Panda) for perioden 2000 til og med 2013 at det var mest flytting inn/ut av kommunen når en var i alderen 18 – 33 år. Det var i denne perioden flest som flyttet ut av kommunen.

4.2 Befolkningsframskriving

Fram til 2050 antar man at det blir en stor nedgang i alle aldersgrupper fram til 80 år, og nedgangen er størst blant de yngste aldersgruppene. For aldersgruppen 80 år og eldre forventes det nærmest en fordobling.

Befolkningsframskrivninger kan tjene mange formål og fungere som et nyttig verktøy for planlegging i kommunene. Det kan for eksempel danne grunnlag for planlegging av framtidige behov i hver enkelt kommune med bakgrunn i framtidig befolkningsstørrelse.

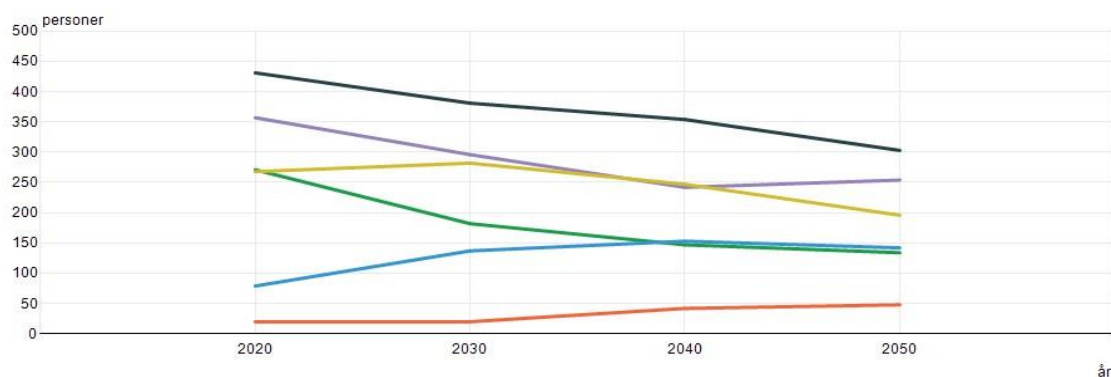
Framskrevet folkemengde, lav nasjonal vekst (LLML*) for 2030, 2040 og 2050.

Kilde: SSB

	2020	2030	2040	2050
Bindal	1426	1298	1185	1077

*Framskrivingene viser framtidig utvikling ut fra forutsetninger om lav fruktbarhet, levealder og netto innflytting med utgangspunkt i den observerte utviklingen, basert på middels vekst i de nevnte kriteriene.

12882: Framskrevet folkemengde 1. januar, etter alder og år. Bindal, Lav nasjonal vekst (LLML).

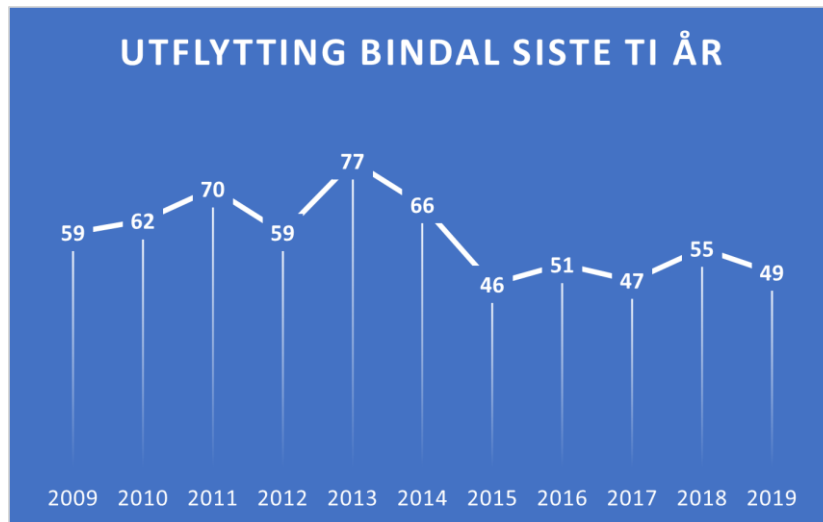
Kilde: SSB

— 0-17 år — 18-49 år — 50-66 år — 67-79 år — 80-89 år — 90 år og eldre

4.3 Inn- og utflytting

Det er også viktig å ha søkelys på å bygge og beholde kompetanse lokalt, da det ligger et betydelig potensial i å beholde eksisterende innbyggere.

5 Kommuneplanen

Bindal kommune har en rekke planer og styringsdokumenter som kommunen styres etter. Dette er i første rekke kommuneplanen, som består av:

- samfunnsdel
- arealdel
- handlingsdel, som i hovedsak består av kommunens økonomiplan

I tillegg til disse overordnede planene har hver sektor en rekke planer som styrer den faglige virksomheten innenfor hver sektor.

Kommuneplanens samfunnsdel skal gi retning, og peke ut mål og strategier for den langsiktige utviklingen i kommunen samtidig som den skal gi føringer for politiske satsningsområder.

Kommuneplanens arealdel viser sammenhengen mellom ønsket fremtidig samfunnsutvikling og arealbruk. Arealdelen gir hovedtrekkene i kommunens arealdisponering, og gir klare rammer og betingelser for hvilke tiltak som kan settes i verk. Den skal også beskrive viktige hensyn som må ivaretas ved disponering av arealbruken. Arealdelen er juridisk bindende, og er et sentralt verktøy for å nå målene som fastsettes i samfunnsplanen.

5.1 Kommuneplanens samfunnsdel 2014-2024

Samfunnsdelen er grunnlaget for de ulike sektorens planer og virksomhet. Samfunnsdelen er kommunens operasjonalisering av FNs bærekraftsmål og er kommunens langtidsplan.

Kommuneplanens samfunnsdel står sentralt i planstrategien, og kommuneplanen som helhet er en viktig premissleverandør for å utarbeide videre temaplaner. Planstrategien tar utgangspunkt i revisjon av kommuneplanen, og planbehovet i kommunestyreperioden må ta høyde for dette.

5.2 Kommuneplanens arealdel

Arealdelen for Bindal kommune viser disponering av kommunens land- og sjøarealer i samsvar med de mål som er trukket opp for forvaltning av arealressursene, og er en helhetlig vurdering av hvordan kommunens arealer kan brukes og utvikles mest mulig hensiktsmessig. Gjeldende arealplan (2004-2018) er moden for revisjon, og arbeidet med revisjon av kystsoneplan og arealdel for Bindal kommune er i gang.

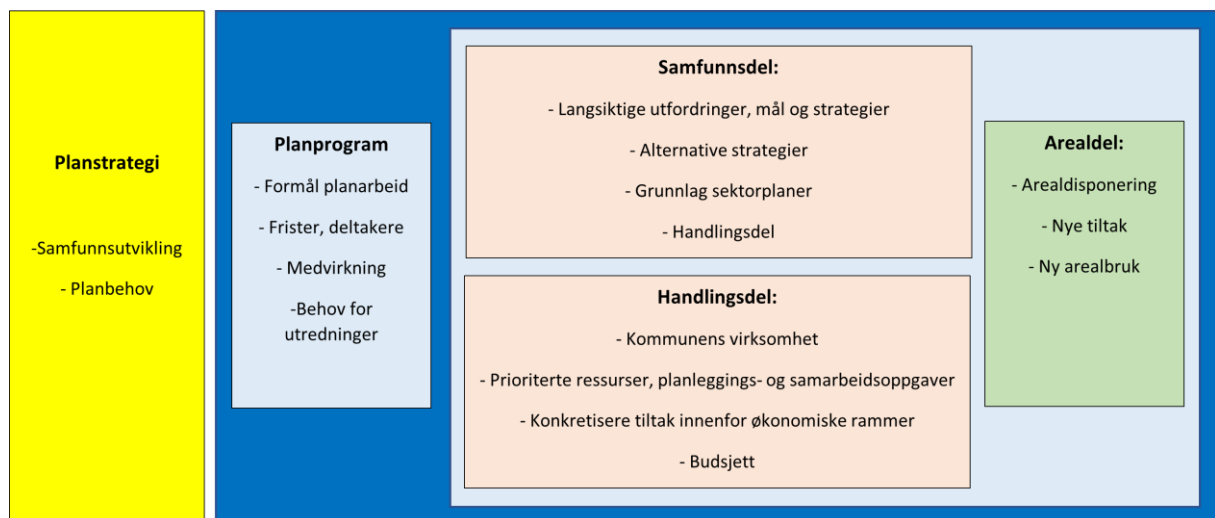
6 Planprosess

6.1 Plansystemet

Kommunens planer er viktige styringsverktøy, og et effektivt plansystem består av planer som er forutsigbare, innehar klart språk, og har en tydelig kobling til samfunnsplanen.

Det er gode muligheter til å utvikle et plansystem som vektlegger de forskjellige planene som aktive og politiske/administrative ledelsesverktøy. Gjennom realistiske planer og bedre koblinger mellom kommuneplan og økonomi, kan Bindal kommune skape planer som har bedre struktur og som fungerer bedre på operativt nivå.

Plansystemet ivaretar kommunelovens krav om styrket sammenheng mellom kommuneplanen og økonomiplan med handlingsdel.

Plansystemet skal:

- Gi et godt grunnlag for politisk styring og administrativ oppfølging
- Være enkelt å forstå, og som er rettet mot gjennomføring
- Skape forutsigbarhet gjennom mål, resultat og økonomi
- Bidra til at det er en klar kobling mellom planstrategien, kommuneplanen, gjennom temaplaner og inn i økonomiplan med handlingsdel.
- Skape oppdaterte planer som styrker det kommunale handlingsrommet i samfunnsplanleggingen.
- Omfanget og utforming av temaplaner skal være tilpasset kommunens behov

Plansystemet fungerer slik at gjennom planstrategien prioriterer og bestemmer kommunestyret planoppgaver, og om kommuneplanen skal revideres helt eller delvis, eller videreføres. Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens langtidsplan med mål, strategier og veivalg. Samfunnsdelen peker ut satsningsområder i et langtidsperspektiv og samfunnsplanens handlingsdel kobles direkte opp mot økonomiplanen.

Kommunens temaplaner er avgrensede planer for et gitt tema eller fagområde med klare målsettinger. Disse målene innehar en forankring i samfunnsplanen. Hver temaplan inneholder klare tiltak på hvordan en skal nå fastsatte mål. I økonomiplan med handlingsdel kan kommunestyret gjennom planstrategi og økonomiplan sette kursen for sin kommunestyreperiode. Noen tiltak fra temaplaner krever økonomi og krever satsninger som kommunestyret må ta stilling til i inneværende økonomiplan.

Videre brytes dette ned i årlige investerings- og driftsbudsjett. Det skal videre rapporteres tilbake til kommunestyret på hvordan sektorene står i forhold til måloppnåelsen. Det skal rapporteres på status, mål, hvor en står i forhold til ønsket situasjon og hvordan den økonomiske situasjonen er.

6.2 Utvikling av planer

Plan- og utviklingsavdelingen vil utarbeide rutiner for hvordan vi drifter planprosesser, og utarbeide maler for hvordan temaplaner med tiltak skal bygges opp. Formannskapet skal understøtte sektorplanleggingen i utvikling av planer, og sørge for at temaplaner med tiltak har en klar forankring i samfunnsplanen. Planaktørene skal sørge for at det blir gjennomført medvirkning i planarbeidet, og sikre at planer har god forankring lokalt.

Det vil også utarbeides maler for mål og tiltaksrapportering i samarbeid med økonomiavdelingen for å sikre et enhetlig rapporteringssystem.

7 Planer

7.1 Planoversikt

Avdeling		Vedtatt
Rådmann		
Kommuneplanens samfunnsdel 2014-2024		2014
Tiltaksdel Bindal kommunes samfunnsdel 2020-2024		2019
Helhetlig ROS-analyse for Bindal kommune		2016
Serviceavdeling		
Arkivplan		2016
Lønnspolitisk plan		2020

Økonomi		
Budsjett og økonomiplan for 2020-2023		2019
Plan og utvikling		
Kommuneplanens arealdel – tekstdel 2004-2018		2004
Kommuneplanens arealdel – vedlegg til tekstdelen		2004
Kommuneplanens arealdel – plankart		2004
Trafikksikkerhetsplan 2019-2022		2019
Boligplan 2018-2025 «Bo godt i Bindal»		2017
Kommunedelplan for Bindalseidet		1999
Kommunedelplan for Terråk		1999
Klima og energiplan 2012-2020		2011
Strategisk næringsplan 2012-2015		2012
Vedlikeholdsplan kommunale bygg		2016
Helse og velferd		
Strategisk helse- og omsorgsplan 2017-2030		2017
Boligsosial handlingsplan 2017 – 2022		2016
Habiliterings- og rehabiliteringsplan 2019-2029		2019
Plan for flyktningarbeidet i Bindal kommune		2016
Oppvekst og kultur		
Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv 2020–2031		2020
Plan for tilsyn og kvalitetsutvikling av barnehager på Sør-Helgeland		2019
Regional kompetanseplan for barnehagene på Sør-Helgeland (utgår i 2020)		2019
Integreringsplan		2019
Plan for vedlikehold og drift BTI i BYN		2018
Skole		
Plan for trygt skolemiljø, 9a		2019

Plan for sorgarbeid		2014
Plan for foreldresamarbeid-innhold på foreldremøter		2019
Plan for forebygging – tiltak alvorlig skolefravær på Sør-Helgeland		2015
Plan for entreprenørskap		2019
Plan overgang barnehage-skole	Revidert 2017	2013
Retningslinjer for helsefremmende skole		2019
Helhetlig plan for leseopplæring kommune		2006
Barnehager		
Plan for overgang barnehage – skole	Revidert 2017	2013
Plan for barns medvirkning		2018
Beredskapsplan		2015
Retningslinjer for samarbeid barnehage – helsestasjon		2020
Trivselsplan (handlingsplan mot mobbing)		2015
Målsettings og satsningsplan for barnehagesektoren i Bindal kommune		2020
Språkplan – Bindal barnehage	I prosess	2021
Samarbeid og rutiner – barnehager på S-H og PPT		2018

7.2 Interkommunalt plansamarbeid

Kystsonerplan	Vedtatt	2019
Klima og miljøplan	I prosess	
Digitale Helgeland – strategi 2020-23	I prosess	

7.3 Vurdering av planbehovet i valgperioden 2020-2023

Kommunedirektøren					
Plan	Handling	2021	2022	2023	Kommentar
Økonomiplan	Rullering	x	x	x	
Kommuneplanens samfunnsdel			x	x	
Planstrategi	Revisjon		x	x	Ny/revidert for hver valgperiode
Helhetlig ROS-analyse for Bindal kommune		x			

Overordnet beredskapsplan		x	x	x	Sektorielle beredskapsplaner skal finnes i de forskjellige fagplaner i kommunens avdelinger og organisasjoner.
Overordnet kompetanseplan		x			
Serviceavdeling					
Plan	Handling	2021	2022	2023	Kommentar
Arkivplan		x			Innenfor ordinære rammer
Digitaliseringsstrategi 2020-2023		x			Ses i sammenheng med satsingen i Digitale Helgeland
Plan og utvikling					
Plan	Handling	2021	2022	2023	Kommentar
Kommuneplanens arealdel	Revisjon	x	x		Krever justeringer for å bli iht PBL
Verdiskapingsplan/ Næringsplan	Ny	x	x		Krever langsiktige retningslinjer for arbeidet. Bør være klar ila 2022
Temaplan energi og klima	Ny	x	x		Som del av klimanettverk Sør-Helgeland
Kystsoneplan	Revisjon		x		Må revideres ut fra lokale vedtak
Trafikksikkerhetsplan 2019-2022	Revisjon		x	x	Ny/revidert
Avløpsplan	Ny			x	Gjeldende avløpsplan fra 1992
Oppvekst og kultur					
Plan	Handling	2021	2022	2023	Kommentar
[Skole-barnehage]					
Ny plan for overgang barnehage-skole	Revisjon	x			Nye behov
Fagfornyelsen- årsplaner- vurderingsforskriften	Revisjon	x			Nye læreplan og vurderingsforskrift
Helsefremmende skole-barnehage- felles satsing	Fortløpende arbeid	x	x	x	Krever ingen revisjon
DEKOM- plan for vårt behov	Ny	x	x		Nytt behov
Regional kompetanseplan for barnehagene på Sør-Helgeland (utgår i 2020)	Revisjon	x			Denne jobber RKK med i dag
Regional kulturminneplan for Sør-Helgeland (den tror jeg ikke finnes i dag)	Ny	x			Nytt behov
Kulturvernplan	Ny		x		Behov for ny plan
Tverrfaglig handlingsplan for forebygging og håndtering av vold og overgrep	Ny	x			Kommunen har ikke en felles handlingsplan for forebygging og håndtering av vold og overgrep. Men kommunen har en handlingsrutine for ansatte i BYN-kommunene som deltok i BTI-prosjektet. Krever revisjon og lokal tilpasning.
Plan for vedlikehold og drift BTI i Bindal	Revisjon	x			Felles plan for alle fire BYN-kommunene og bør revideres og tilpasses Bindal kommune

Plan for barns medvirkning	Revisjon	x			Krever revisjon
Trivselsplan	Revisjon	x			Krever revisjon
Beredskapsplan	Revisjon	x			Krever revisjon
Friluftslivets ferdselsårer		x			
Helse og velferd					
Plan	Handling	2021	2022	2023	Kommentar
Kreftplan	Revisjon		x		
Demensplan	Ny		x		
«Leve hele livet»	Ny	x			
Strategisk kompetanseplan	Ny	x			
Rusmiddelpolitisk handlingsplan	Ny		x		
Psykiatriplan	Revisjon		x		
Plan for helsemessig og sosial beredskap	Revisjon		x		
Smittevern og pandemiplan			x		
Plan for legetjenesten			x		

Bindal kommune
Rådhuset
7980 Terråk

Saksbehandler, innvalgstelefon
Lill Hildonen, 75531628

Uttalelse til planstrategi 2020 -2023 - Bindal

Vi viser til oversendelse av 21.04.2021 i forbindelse med høring av forslag til kommunal planstrategi 2020 – 2023.

Regjeringen vedtok 14. mai 2019 Nasjonale forventninger til den regional og kommunale planleggingen. Som det går fram forventes det at regional og kommunal planlegging bygger på FNs bærekraftsmål. Kommuneplanarbeidet skal derfor legge til rette for en utvikling som er miljømessig, sosial og økonomisk bærekraftig.

Kommuner som myndighetsutøver, tjenesteyter og samfunnsutvikler er nøkkelaktører i å realisere bærekraftsmålene i Norge. I planverket legges grunnlaget for den sosiale og fysiske infrastrukturen som påvirker befolkningens levekår og utviklingsmuligheter.

Den kommunale planstrategien er et overordnet planverktøy som skal gi politisk prioritering av planinnsatsen og skal omhandle langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunen som samfunnsutvikler og kommunen som tjenesteleverandør.

Diskusjonen om utfordringene bør bygge på et *kunnskapsgrunnlag* som sammenstiller og gir en oversikt over utviklingstrekk og utfordringer for kommunen som samfunn og organisasjon som kan ha betydning for vurdering av planbehovet.

Aktuelle tema for å beskrive utviklingstrekk og utfordringer som grunnlag for å vurdere planbehovet kan være: •Befolkningsutvikling og sammensetning • Levekår og folkehelse • Næringsliv og sysselsetting • Boligbygging • Miljø og klima • Transport og infrastrukturbygging • Langsiktig arealbruk • Kommunal tjenesteyting og forvaltning og utfordringene framover innenfor kommunens tjenesteområder.

Vi legger derfor ved lenker til en del nyttige databaser som kommunen kan benytte i arbeidet med kunnskapsgrunnlag og utfordringsbildet:

www.nykommune.no

www.kommunebarometeret.no

www.fhi.no

www.kommunedata.no

www.bedrekommune.no

www.indeksnordland.no

www.ks.no (Status kommune 2021)

www.skoleporten.no

Statsforvalteren har ingen vesentlige merknader til planprioriteringen, men et innspill er å se på helhet og sammenheng i plansystemet, og en god kopling mellom det overordnede planverket, sektorplaner og økonomiplanen. Videre å være oppmerksom på områder som krever tverrfaglig oppgaveløsning.

Skal kommunen oppfylle sin samfunnsutviklerfunksjon og bidra til å nå bærekraftsmålene krever dette nye samarbeidsstrukturer på ulike nivåer. Fra statlig hold kommer det økte krav og forventninger til at kommunens oppgaver skal løses gjennom samarbeid og samordning på tvers av sektorer for at tjenestetilbudet til innbyggerne skal være tilfredsstillende. Dette gjelder både innad i kommunen og mellom kommunene. Planstrategiprosessen bør bli en anledning for kommunestyrene til å diskutere om kommunen har forutsetninger for å møte fremtidens utfordringer alene, eller om kommunen heller bør bygge en større og sterkere kommune sammen med nabokommuner. Det bør videre vurderes hva slags planoppgaver som det kan være mulig eller naturlig å samarbeide med nabokommuner om. Vi viser i denne sammenhengen til de etablerte plan- og klimanettverkene (jf. «[Plan- og klimanettverk i Nordland](#)» -Nordland fylkeskommune) som en aktuell arena for konkret samarbeid om planlegging og utvikling av kunnskapsgrunnlag og lokal kompetanse og forståelse.

Det går fram av forslaget til planstrategi at kommunen vil revidere kommuneplanens samfunnsdel i 2022/23. Denne uttalelsen kan derfor også betraktes som et tidlig innspill til planprogrammet. Som grunnlag for arbeidet med kommuneplanens arealdel viser vi til tilbakemelding herfra etter planforum 21.02.2019, som viser at kommunen her står overfor et betydelig planarbeid (jf. brev herfra av 29.04.2019). For å sikre videre oppfølging bør det spesielt vurderes hvordan dette skal gjennomføres. Planstrategien bør klargjøre om f.eks. tidligere samarbeid med Sømna skal videreføres, om kommunen skal søke ekstern bistand eller om kommunen legger opp til at dette skal gjennomføres i egen regi.

Arealregnskap

Arealinngrep er en alvorlig trussel mot naturmangfoldet. Menneskelig aktivitet har blant annet endret 75 % av miljøet på land (jf. [fakta-ark om Naturpanelets første hovedrapport](#)). I tillegg er det av avgjørende betydning for klimaet i global sammenheng at vi nå i vesentlig grad opprettholder eksisterende naturområder og andre områder med vegetasjonsdekke, slik at utslipp av klimagasser som følge av tiltak i slike områder i minst mulig grad bidrar til global oppvarming og reduserer eller oppveier betydningen av kommunale tiltak for utslippsreduksjoner. Betydningen av dette blir klargjort i NINA-rapporten «[Karbonlagring i norske økosystemer](#)», som kan lastes fra [hjemmesiden til WWF](#).

Det er derfor svært viktig at all planlegging framover søker å begrense omdisponeringen av arealer med naturlig lager av karbon. Som grunnlag for blant annet arealdelen bør det, som påpekt i brevet nevnt ovenfor til dere av 29.04.2019, foreligge et arealregnskap som viser tilgjengelige tomter til utbyggingsformål i områder som er planmessig avklart. Ved å sammenholde dette med forventet utvikling og sammensetning i befolkningen, samt forventet arealbehov til blant annet næringsutvikling, kan kommunen avklare det reelle behovet for å legge ut nye arealer til ulike utbyggingsformål.

Slik vi ser det, er dette en nødvendig forutsetning for både å kunne utvikle kommunale arealstrategier, og begrunne å ta nye arealer i bruk. Vi viser her til at det er et krav etter forskrift om konsekvensutredninger at aktuelle alternativer i tilstrekkelig grad er utredet, jf. [forskriftens § 19](#). Om planlagt tiltak berører naturmangfold vil denne typen analyser også være nødvendige for å tilfredsstille kravet til begrunnelse i henhold til [naturmangfoldlovens kap II](#) (jf. § 12).

Betydningen av at samfunnsdelen brukes til å klargjøre arealbehovet og utvikle arealstrategier er omtalt i kap. 6 i veileder [T-1492](#) – «Kommuneplanprosessen – samfunnsdelen – handlingsdelen», der bl.a. følgende går fram:

«Samfunnsdelen må inneholde vurderinger av forventet utvikling. Sammenhengen mellom befolkningsvekst og arealbehov må komme tydelig fram. Arealregnskap over utbyggingsareal som ligger inne i gjeldende plan bør presenteres. Analyser av forventet befolkningsutvikling gir føringer for framtidig arealbehov. Behov for utbyggingsareal bør dokumenteres og begrunnes.»

Statsforvalteren vil framover legge stor vekt på at kommunen, som grunnlag for eventuelt å ta nye arealer i bruk, kan begrunne dette ut fra en konsekvensutredning der arealregnskap er en del av grunnlaget.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Det er positivt at helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse og overordnet beredskapsplan inngår i planstrategien til Bindal kommune.

Kommunen skal ha en helhetlig ROS-analyse som er oppdatert, og basert på denne, en overordnet beredskapsplan, i henhold til sivilbeskyttelsesloven § 14 og 15.

Den helhetlige ROS-analysen skal legges til grunn for kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap, og det er derfor viktig at denne er oppdatert.

Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse skal oppdateres i takt med revisjon av kommunedelplaner, jf. lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) § 11-4 første ledd, og for øvrig ved endringer i risiko- og sårbarhetsbildet.

Den kommunale planstrategien bør beskrive utviklingstrekk, utfordringer og strategiske valg tilknyttet samfunnssikkerhet jf. plan- og bygningsloven § 10-1. Det er viktig å avklare hensynet til samfunnssikkerhet tidlig i planprosesser slik at det kan være førende for den videre planleggingen.

Kommunen bør i planstrategien ta stilling til hvilke gjeldende arealplaner som bør revideres ut fra hensynet til samfunnssikkerhet. Kunnskap om nye risiko- og sårbarhetsforhold, eller andre forhold som det tidligere ikke har vært tilstrekkelig kunnskap om, kan gi behov for å revidere planer. Særlig vil slik kunnskap kunne tilføres ved kommunens utarbeidelse og oppdatering av helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse, jf. sivilbeskyttelsesloven og tilhørende forskrift om kommunal beredskapsplikt. Etter forskrift om kommunal beredskapsplikt § 3 bokstav b) har kommunen plikt til å vurdere om forhold som er avdekket i helhetlig ROS-analyse bør integreres i planer og prosesser etter plan- og bygningsloven.

Kommunen kan i planstrategien også prioritere å utarbeide en egen kommunedelplan for samfunnssikkerhet. For eksempel kan helhetlig ROS-analyse utarbeides som en kommunedelplan. Plan for oppfølging kan utgjøre handlingsdel til en slik plan.

Kommunen oppfordres til å implementere klimatilpasning som en del av arbeidet med samfunnssikkerhet og jobbe systematisk og helhetlig på tvers av sektorer i kommunen. Kommunen bør, basert på lokale forhold, vurdere hvordan endringer i klima kan påvirke blant annet samfunnssikkerhet, kritisk infrastruktur, natur- og kulturmiljø, befolkningens helse, samt forutsetninger for berørte næringer, og hvordan dette skal følges opp, jf. Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning.

Jf. de nasjonale forventningene til kommunal planlegging 2019-2023, forventer regjeringen at kommunene legger vekt på klimatilpasning og samfunnssikkerhet i sin planlegging, og legger de høye alternativene fra nasjonale klimaframskrivinger til grunn for arbeidet. Kommunene må planlegge med tanke på hyppigere og større flommer, økt skredfare og stigende havnivå med påfølgende høyere stormflo.

Statlig planretningslinje for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning (SPR) gir føringer for kommunenes, fylkeskommunenes og statens arbeid med klimatilpasning. Det er utarbeidet en egen veileder for hvordan klimatilpasningsarbeidet kan gjennomføres. Her er det henvisninger til lovkrav og lenker til en rekke eksempler. Veilederen tar for seg klimatilpasning for både planstrategi, kommuneplanens samfunnsdel og arealdel, temaplan og reguleringsplaner. Veilederen viser også til hvilket ansvar ulike offentlige aktører har i klimatilpasningsarbeidet. Veilederen finner dere [her](#).

I arbeidet med klimatilpasning, er klimaprofilen for Nordland et viktig kunnskapsgrunnlag og hjelpemiddel i kommunenes overordnede planlegging. Klimaprofilen finnes på www.klimaservicesenter.no. Statsforvalteren i Nordland har utarbeidet temperaturprofiler, nedbørsprofiler og fremtidige stormflonivåer for ulike steder i Nordland basert på klimaprofilene. Disse dataene finner dere [her](#).

Oppvekst og levekår for barn og unge

Barn og unges oppvekstforhold kan avgjøre deres muligheter for en trygg oppvekst, motorisk utvikling og en god livslang helse. Det vil i tillegg ha innvirkning på andre sider ved livet f.eks. tilknytning til arbeidsliv og deltakelse i samfunnet. Å skape gode møtesteder, mulighet for fantasibasert lek, samvær og fysisk utfoldelse er de viktigste oppgavene samfunnet har overfor barn og unge. Gode fellesskapsløsninger er et godt utgangspunkt for et inkluderende oppvekstmiljø. Tidlig innsats er avgjørende for hvordan barn og unge lykkes i voksen alder.

I høringsutkastet til planstrategien er det i liten grad drøftet målene for de ulike sektorene, men av kapittel 7 går det fram hvilke planer kommunen har, og en vurdering av planbehovet i perioden 2020 – 2023. Der ser vi også at kommunen skisserer mange delplaner under *Oppvekst og kultur*.

Overordnede målsetninger må sikre at barn og unge blir ivaretatt i all kommunal planlegging. Bindal kommune bør vurdere å lage en helhetlig oppvekstplan som ivaretar alle barn fra fødselen av, og som omfatter hele utdanningsløpet - fra barnehage til og med videregående opplæring. Det innebærer også at kultur- og fritidstilbud for barn og unge bør være med, samt at barnevernsområdet og kommunens tiltak mot barnefattigdom blir dekket i samme plan. Kommunen må også ha en aktiv handlingsplan for forebyggende arbeid mot vold og overgrep mot barn og unge. En helhetlig plan kan bidra til et bedre tverrfaglig samarbeid mellom tjenester for å styrke tilbudet til barn og unge, se hele barnet, hele løpet.

Det vil i 2022 gjennomføres en barnevernsreform som gir kommunene mer ansvar på barnevernsområdet, og som skal styrke kommunenes forebyggende arbeid og tidlig innsats i hele oppvekstsektoren. Dette er et ansvar som strekker seg utover barnevernets ansvar, og samarbeid er avgjørende for å lykkes. Kommunens planbehov bør vurderes opp mot målene i reformen om samarbeid på tvers av fag og sektorer i kommunen for å lykkes med forebyggende innsats og tidlig innsats i hele oppvekstsektoren. Dere finner mer informasjon om reformen her:

<https://bufdir.no/barnevernsreformen>

Kunnskapsgrunnlaget

I kap. 4 *Utviklingstrekk i Bindal* trekker dere i hovedsak fram den demografiske utvikling med synkende tall for befolkningsutviklingen som den eneste utfordring i kommunen. Vi kan ikke finne en egen oversikt over kunnskapsgrunnlaget som skal ligge i bunn for kommunal planlegging.

Kommunen må ha et oppdatert kunnskapsgrunnlag i videre planlegging. Derfor minner vi om ulike kilder for å hente ny og oppdatert informasjon som angår barn og unge, og som kan ha betydning for hvilke tiltak man ønsker å sette i verk.

- *Ungdataundersøkelsen* <https://www.ungdata.no/rapporter/> ble sist gjennomført i Bindal i 2017 der 91 % av elevene på ungdomstrinnet deltok. Resultatene fra denne undersøkelsen er for lengst for gamle for å bruke i dag, og det vil være behov for en ny undersøkelse for oppdatert informasjon. Undersøkelsen kan være med på å identifisere utfordringer og behov for ungdomsgruppa i kommunen, og kan være svært nyttig og viktig å ta med i planlegging for barn og unge.
- Andre nettportaler som gir økt lokal kunnskap rundt barn og unges utfordringer og behov finnes for eksempel i Skoleporten, <https://skoleporten.udir.no/>, med blant annet *Elevundersøkelsen* for 7. og 10. trinn. Undersøkelsen forteller noe om hvordan elevene opplever skolen på ulike områder, og gir rimelig 'ferske' svar som kan bli brukt som kunnskapsgrunnlag i planlegginga.
- *Foreldreundersøkelsen* får foresatte til barnehagebarn si sin mening om barnehagetilbudet, barnas trivsel og samarbeidet mellom hjem og barnehage. Resultatene der blir presentert på <http://barnehagefakta.no/>.

Vi tillater oss også å minne om flere statlige endringer for barnehage og skole, som kan ha betydning for planarbeidet: fagfornyelsen i skolen (som ble gjort gjeldende fra aug. 2020), endringer i barnehageloven (fra 1.1.2021) og den nye barne- og ungdomskulturmelding (Meld. St. 18 2020-2021) <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-18-20202021/id2839455/>.

Barn og unges medvirkning

I planstrategien er medvirkning nevnt under regionale føringer, og i kap. 6.2 der det står at «planaktørene skal sørge for at det blir gjennomført medvirkning i planarbeidet». Vi kan ikke se at medvirkningsprosessene er beskrevet særskilt for noen av innbyggergruppene, men av kap. 7.3 er *Plan for barns medvirkning* satt opp til revisjon. Denne også under *Oppvekst og kultur*. Vi minner om at det er viktig å ha en plan for og oversikt over medvirkning, særlig for barn og unge, men også for andre grupper trenger særskilt tilrettelegging.

Barn og unges medvirkning er viktig å ivareta i det videre arbeidet. For å få til bred involvering og tidlig medvirkning gjennom åpne prosesser, må det tilrettelegges særskilt for barn og unge. Kommunens ungdomsråd, skolens elevråd og barn- og unges talsperson er viktige i den sammenheng.

Vi kan også anbefale gruppa *MED ungdom i fokus* - <http://ungdom.com/> - som blant annet har som oppgave å gjennomføre medvirkningsarbeid - for eksempel i forbindelse med planlegging for og med barn og unge i saker som angår dem. Statsforvalteren kjenner til at mange ungdommer på Sør-Helgeland (bl.a. i Brønnøy) er skolert i denne metodikken, og tar imot oppdrag.

Vi viser også til veileder [Barn og unge i plan og byggesak](#), pkt. 3.2.7 og pkt. 4. Her er det lenker videre til eksempler på hvordan barn og unge kan bli involvert i medvirkningen. Det er ikke tilstrekkelig å si

at barn og unge skal få medvirke, kommunen må også lage en oversiktlig plan for involvering og medvirkning, og ha en klar tanke på hvordan dere skal tilrettelegge for ulike aldersgrupper. I den samme veilederen pkt. 2 er det gitt en beskrivelse av lover og konvensjoner for barn og unges interesser. Punktene 2.1, 2.2 og 2.3 viser hvordan arbeidet kan knyttes til FNs bærekraftsmål, Barnekonvensjonen og Norges Grunnlov.

Universell utforming, likestilling og boligpolitikk

[Universell utforming](#) handler om gode liv for alle og et samfunn som er brukbart for alle. Verdigrunnlaget for universell utforming er å legge til rette for at alle skal ha like muligheter for personlig utvikling, delta i samfunnet og livsutfoldelse. Samfunns- og arealplanlegging er et viktig virkemiddel for å oppnå dette.

[Likestillings- og diskrimineringsloven](#) pålegger offentlige og private virksomheter å jobbe aktivt for likestilling. Loven pålegger offentlige myndigheter å jobbe aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering i alt sitt arbeid, i all sin virksomhet og på alle samfunnsområder.

I desember 2020 la Regjeringen fram [en ny nasjonal strategi for den sosiale boligpolitikken \(2021-2024\) - Alle trenger et trygt hjem.](#)

Sosial bærekraft skal være et premiss for boligbygging og områdeutvikling på lik linje med miljømessig og økonomisk bærekraft. Gjennom planlegging tilrettelegger kommunene for attraktive og tilgjengelige boligområder for hele befolkningen.

Kommunens ansvar for framskaffing av boliger omfatter tilrettelegging for

- varierte boligtyper og boformer
- boliger for eldre og funksjonshemmede slik at disse kan bo i eget hjem så lenge som mulig
- boliger for vanskeligstilte
- bomiljøer som fremmer helse og er gode oppvekstområder

Vanskeligstilte på boligmarkedet er personer og familier som ikke har mulighet til å skaffe seg og/eller opprettholde en tilfredsstillende bosituasjon på egen hånd. Ofte er det lav inntekt som er årsaken til at de ikke får dekket sine boligbehov. Kommunen bes om å være særlig oppmerksom på barn som vokser opp i lavinntektsfamilier, og sørge for en sosial profil på boligpolitikker som sikrer at også disse kan bo trygt og godt.

Å bo dårlig eller å være bostedsløs kan ha store negative konsekvenser for livskvaliteten. Det blir vanskeligere å ta imot og ha nytte av helse-, omsorgs- og velferdstjenester, gjennomføre utdanning og delta i arbeidslivet. En utrygg bosituasjon kan vanskeliggjøre integrering, og veien til kriminalitet, rusproblemer og psykiske vansker kan bli kortere. Særlig alvorlig er det når boligen og bomiljøet ikke bidrar til trygge oppvekstvilkår for barn og unge.

Den kommunale planleggingen skal legge til rette for tilstrekkelig og variert boligbygging med sosial infrastruktur og offentlige tjenestetilbud. Gjennom god planlegging og en tydelig utbyggingsstruktur kan kommunen være med å utvikle gode lokalsamfunn og boligområder med attraktive byrom/møteplasser, stimulere til fysisk aktivitet og et mer helsefremmende miljø.

Statsforvalteren har en viss forståelse for at kommunen ønsker å legge til rette for en landlig bosettingsstruktur, samtidig som vi mener at kommune bør ha visse føringer for etableringer av nye

boliger. Gang-/sykkelveiavstand til skole og andre grendetilbud kan for eksempel være kriterium for lokalisering av nye tomter. Dette bidrar til attraktive bomiljøer og nærhet til fritidsaktiviteter og andre kulturtilbud. For enkelte grupper kan slik tilrettelegging være avgjørende for å kunne delta i samfunnet. En tettere utbyggingsstruktur som bygger opp under utvalgte tettsteder vil styrke grunnlaget for flere tjenester og tilbud i nærmiljøet, variert boligbygging og muligheten for miljøvennlig transportformer. Å legge til rette for slike bomiljøer vil også være mer økonomisk bærekraftig for kommunen som tjenesteyter enn om bosettingen spres.

Regjeringen har i sin melding «Leve hele livet» blant annet understreket betydningen av at kommuner og fylkeskommuner planlegger for aldersvennlige samfunn og tilrettelegger for utvikling av framtidens boligløsninger for eldre og personer med nedsatt funksjonsevne. Det legges til grunn at kommuner tar stilling til hvordan løsningene i «Leve hele livet» kan utformes og gjennomføres lokalt.

Folkehelse, helse og omsorg

I folkehelseloven er det presisert at kommunen skal ha nødvendig oversikt over helsetilstanden i befolkningen og de positive og negative faktorer som kan virke inn på denne. Oversikten er et viktig kunnskapsgrunnlag for planlegging, både på overordnet nivå og på sektornivået i kommunen. Forskrift om oversikt over folkehelsen sier at kommunen skal utarbeide et samlet oversiktsdokument hvert fjerde år, som skal ligge til grunn for det langsiktige folkehelsearbeidet i alle sektorer. Det skal gjøres i forkant av at kommunen utarbeider en planstrategi. Helsedirektoratet har utarbeidet en veileder til et systematisk folkehelsearbeid, som er til stor nytte i dette arbeidet.

Veilederen finnes på Helsedirektoratet sine nettsider www.helsedirektoratet.no

Vi kan ikke se at Bindal kommune har vedlagt kunnskapsgrunnlag i form av oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer. Helsedirektoratet har utviklet et praktisk hjelpemiddel til kommunenes tverrsektorielle folkehelsearbeid; [Veivisere i lokale folkehelseiltak](#). Veiviserne utgjør en kunnskapsbase og faglig plattform for lokalt forebyggende arbeid og skal være en hjelp til kommunen for å gjøre folkehelsearbeidet kunnskapsbasert og systematisk.

I oversikten *Helse og velferd* s. 14, har kommunen listet opp en rekke planer som skal revideres i 2021 eller 2022. Vi anbefaler Bindal kommune å utarbeide en helhetlig kommunedelplan for helse og omsorg. Det vil være naturlig å inkludere både kreftplan, demensplan, kompetanseplan, psykiatriplan, rusmiddelpolitisk handlingsplan, smittevernplan, plan for helsemessig og sosial beredskap samt plan for legetjenesten i en helhetlig kommunedelplan for helse og omsorg, der delplanene kan inngå som egne kapitler. Planen bør omfatte alle helse- og omsorgstjenester som kommunen yter. I tillegg bør plan for helsefremmende og forebyggende arbeid, helsestasjon og skolehelsetjeneste, frisklivsarbeid og annet inngå som egne kapitler i planen. En slik helhetlig kommunedelplan kan sikre kommunen god faglig, administrativ og politisk styring over en sektor som legger beslag på en betydelig del av kommunens ressurser både med hensyn til personell og økonomi.

Kommunen bør i arbeidet med den videre kommunale planleggingen også vurdere om dimensjoneringen av heldøgns omsorgsplasser er tilpasset behovet. Vi viser til SSB sin rapport om etterspørselen etter omsorgsplasser med heldøgns bemanning mot 2060

<https://www.ssb.no/helse/artikler-og-publikasjoner/attachment/437710?ts=175d10b7b40>

Plan for Leve hele livet kan delvis inngå som del av en helhetlig kommunedelplan for helse og omsorg. Eldrereformen Leve hele livet er tverrsektoriell og omfatter i tillegg til helse- og omsorgssektoren, også utvikling av lokalsamfunnet med tanke på eldre som ikke enda har behov for helse- og omsorgstjenester. Det er viktig å bidra til at de eldre som enda ikke har behov for

omsorgstjenester, kan bo hjemme så lenge som mulig og være aktive bidragsytere i samfunnet. Senteret for et [aldersvennlig Norge](#) er en del av kvalitetsreformen og inneholder mye informasjon om involvering og planlegging for å skape et aldersvennlig samfunn. Senteret tilbyr kommunene å delta i nettverk for aldersvennlige lokalsamfunn til digital samling 15.juni. Der vil fire kommuner dele sine erfaringer om plan, planprosess og tverrsektorielt arbeid, til inspirasjon og hjelp for de som er i starten og de som har kommet et stykke på vei med sin utvikling i sin kommune

Landbruk og reindrift

På landbruks- og reindriftsområdet bør Bindal vurdere hvordan primærnæringene kan bidra til en positiv samfunnsutvikling i kommunen. Regjeringen skriver i de [nasjonale forventningene til regional og kommunal planlegging](#) at et bærekraftig velferdssamfunn er avhengig av at det skapes verdier og arbeidsplasser i hele landet.

Landbruket og utmarksressursene er viktige for matproduksjon, bosetting, verdiskapning, kulturlandskap og som grunnlag for nye, grønne næringer. Her vil vi spesielt nevne den positive effekten beitedyr har både for skjøtsel av kulturlandskapet og for å opprettholde naturmangfoldet. Aktiv beitebruk gir positive klimaeffekter (jf. Klima under pkt 5). Skogen kan gi positive klimagevinster gjennom opptak av CO₂ og binding av karbon gjennom bruk av tre. Reindriften er mange steder en forutsetning for utvikling av samisk språk og kultur.

Kommunen bør vurdere konkret hvordan landbruksnæringene (jordbruk, skogbruk og reindrift) kan bidra til å løse utfordringer og snu uønskede utviklingstrekk i kommunen.

Planbehov i tilknytning til landbruks- og reindriftsnæringene

Kommuneplanen er det viktigste verktøyet kommunen har for å ta strategiske valg og sikre behovene til primærnæringene i kommunen. Derfor er det viktig at denne er oppdatert og tilpasset dagens situasjon og behov.

Kommuneplanens samfunnsdel legger føringer for framtidige prioriteringer og utvikling i kommunen. Tydelige føringer i samfunnsdelen er nødvendig for å sikre ressursgrunnlaget for landbruksnæringene og deres sameksistens med andre næringer og samfunnsinteresser. Generelt anbefaler vi at strategiske valg og føringer for landbruksnæringene forankres i samfunnsdelen, i stedet for at kommunene lager mange ulike temaplaner med egne handlingsdeler. Dette gjør det enklere å samordne satsninger og prioriteringer med andre sektorer og interesser i kommunen.

Kommuneplanens arealdel legger føringer for framtidig arealbruk og hvilke hensyn som skal sikres ved disponeringen av arealene. Dette er kommunens viktigste verktøy for å sikre ressursgrunnlaget for landbruksnæringene og legge til rette for at disse får mulighet til å utvikle seg.

Interkommunale og regionale planer kan være nyttige i planleggingen av ulike fagområder. Slike planer er relevante for reindriftsnæringa som drives på tvers av kommune- og fylkesgrenser. Planene kan bidra til viktige og godt koordinerte arealavklaringer for sammenhengende reindriftsområder.

Andre plantyper som har betydning for landbruksnæringene, er strategisk næringsplan og temaplaner for beitebruk, utmarksressurser mv. Slike temaplaner kan være nyttige som et kunnskapsgrunnlag for all planlegging.

Medvirkning

Reindriftrretten er opparbeidet gjennom alders tids bruk og er en rettighet på linje med grunneierretten. Reindriftrutøverne bør inviteres direkte inn som deltakere i kommunens planarbeid. Aktuelle tema kan være næring og samisk kultur og arealdisponeringer som kan påvirke reindriftrinteressene i kommunen.

Det er særlig viktig å gå gjennom arealdisponeringer som kan påvirke reindriftrten. Ved rullering av kommuneplanens arealdel skal reindriftrten ha mulighet til å medvirke. Reinbeitedistriktet har også en viktig rolle i plansammenheng som kunnskapsleverandør om reindriftrten bruk av områdene.

For å sikre at det fortsatt kan drives landbruk i kommunen, trenger man kunnskap om lokale forhold. God dialog mellom landbruksforvaltningen og planavdelingen er en viktig forutsetning for at de kommunale planene skal ivareta arealressursene. Landbruksforvaltningen bør involveres i planarbeidet. I tillegg bør kommunen legge til rette for god dialog med landbruksaktørene i kommunen, slik at innspill og ønsker fra næringen kan tas med videre inn i planleggingen.

Miljø og klima

Vi ser at kommunen er kjent med nasjonale forventninger om at FN's bærekraftsmål skal ligge til grunn for all planlegging. Kommunen bør bruke den kommende prosessen med samfunnsdelen til å klarlegge nærmere hvilke av disse utfordringene som er viktigst for kommunen, og som følgelig bør få størst fokus i planarbeidet.

Samtidig er det viktig at kommunen ivaretar ansvaret sitt for de grunnleggende bærekraftsmålene, fordi dette er helt nødvendige forutsetninger for at resten av målene skal kunne nås (og også for menneskelig eksistens). Figuren over illustrerer hvordan bærekraftsmålene henger sammen, og viser at opprettholdelse av økosystemtjenestene er grunnleggende i denne sammenheng.

Klima

Følgende går bl.a. fram av [kap. 3](#) i statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning:

- «Kommunene og fylkeskommunene skal i sin overordnede planlegging innarbeide tiltak og virkemidler for å redusere utslipp av klimagasser m.v.»
- «Planer som behandler klima- og energispørsmål skal følges opp gjennom handlingsdelen og mer detaljerte planlegging m.v.»
- «Planer som behandler klima- og energispørsmål skal vurderes revidert minst hvert fjerde år, jf. bestemmelsene om revisjon av kommunale og regionale planstrategier.»

- *«Planer som behandler klima- og energispørsmål bør være strategisk innrettet, og bygge på grundige analyser av nåsituasjon. Det bør legges vekt på samarbeid om langsiktige mål, samtidig som det utredes tiltak som kan gjennomføres på kort sikt.» (pkt 3.1)*
- *«Planene bør, basert på relevans og lokale forhold, omfatte (pkt 3.1):*
 - a. Informasjon om klimagassutslipp i kommunen, fordelt på kilder og sektorer m.v.*
 - b. Informasjon om energisystem, energiforsyning og forbruk av energi innen kommunens grenser, herunder tilgang på miljøvennlige energiressurser.*
 - c. Framskrivning av utslippene i kommunen om det ikke gjennomføres nye tiltak, forventet etterspørsel etter energi og forventet ny energiproduksjon m.v.*
 - d. Ambisiøse mål for utslippsreduksjoner.*
 - e. Ambisiøse mål for mer effektiv energibruk og miljøvennlig energiomlegging i kommunal bygningsmasse og i kommunen for øvrig.*
 - f. Tiltak og virkemidler for reduksjon av klimagassutslipp, mer effektiv energibruk og miljøvennlig energiomlegging m.v.*
 - g. Utredning av virkemidler som kan tenkes benyttet for å nå målsettingene, herunder en vurdering av om virkemidlene er kostnadseffektive.*
 - h. Handlingsprogram med en tydelig ansvarsfordeling for oppfølging av klima- og energiplanene.*
 - i. Sammenhengen mellom klima- og energiplanlegging og samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging.»*

Ved at kommunen tar sikte på å starte arbeidet med samfunnsdelen i 2022, etter at klima- og energiplanen er revidert, vil det være viktig at kommunen viderefører kunnskapsgrunnlaget som utvikles her i det videre arbeidet med samfunnsdelen. De viktigste klimautfordringene bør, så langt som mulig, konkretiseres slik at de gir grunnlag for fastsetting av tilstrekkelig ambisiøse mål i denne planen. Som utgangspunkt kan vi her vise til [Miljødirektoratets statistikk](#) for utslipp av klimagasser (som kommunen trolig er kjent med). Kommunalbanken har videre etablert [en nettside](#), der det bl.a. er mulig å finne klimarisiko (finansiell risiko) som følge av klimaendringer (basert på Miljødirektoratets tall). Her er det mulig å se bl.a. hvordan klimarisiko kan ramme næringer som er viktige for kommunen, og også se hvor store utslippskutt som er nødvendig for at kommunen skal bidra til å nå nasjonale målsettinger. Dette vil være grunnleggende kunnskap å ha med seg også for øvrige områder i samfunnsdelen.

Som det går fram av planoversikten deltar Bindal kommune i Sør-Helgeland plan- og klimanettverk. Det bør derfor her ligge godt til rette for interkommunalt samarbeid om å utvikle et regionalt kunnskapsgrunnlag for å kunne identifisere de viktigste klimautfordringene. Etter det vi kjenner til kan det i denne sammenhengen også være aktuelt å få utarbeidet en analyse av klimafotavtrykkene til kommunene, som vil vise hva kommunal virksomhet, innkjøp og drift, fører til av utslipp både innenfor og utenfor kommunegrensene. Slik vi ser det er dette nødvendig kunnskap for at kommunene skal kunne innrette virksomheten sin mest mulig klimavennlig, og også om kommunen skal utarbeide klimaregnskap og -budsjett. Som eksempel kan vi her vise til at Nordland fylkeskommune, på grunnlag av analyse av klimafotavtrykk gjennomført ved bruk av konsulenttjenester, har utarbeidet et [klimabudsjett](#) for 2020.

I og med at klimautfordringene berører hele kommunestrukturen og -samfunnet bør ansvaret for denne planen ligge til kommuneledelsen.

Samordna bolig-, areal- og transportplanlegging vil bli viktig også av klimahensyn i tida som kommer. Planstrategien bør derfor legge opp til en videre planlegging som i størst mulig grad sikrer at dette ivaretas, også når det gjelder samordning over kommunegrensene. Kommunen bør, fortrinnsvis i

samarbeid med nabokommuner og plan- og klimanettverket for Sør-Helgeland, identifisere og synliggjøre ev. behov for interkommunal planlegging.

Naturmangfold

Som grunnlag for kommunal planlegging og politisk eierskap kan det med fordel vurderes også å utarbeide en egen kommunedelplan for naturmangfold, slik at områder med særskilt verdi for naturmangfoldet blir tatt hensyn til i den fysiske planlegginga m.v. (I Nordland har Flakstad, Vestvågøy og Vågan nylig fått midler fra Miljødirektoratet til slik planlegging, jf. [hjemmesida vår](#)).

Uavhengig av om en slik plan blir utarbeidet bør kommunens naturmangfold, bl.a. i form av viktige områder for biologisk mangfold og landskap, også synliggjøres som grunnlag for fastsetting av kommunale arealstrategier i samfunnsdelen og videre kommunal arealplanlegging. Dette vil også kunne bidra til kommunalt eierskap og forståelse, noe som vil ha stor betydning når press fra bl.a. lokale utbyggingsinteresser skal veies mot naturverdier, som ikke direkte kan måles i økonomiske enheter.

Med hilsen

Tor Sande (e.f.)
Fung. Kommunal- og beredskapsdirektør

Lill Hildonen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Saksbehandlere

Svein Einar Stuen	Klima- og miljøavdelinga
Toril Austvik	Landbruk- og reindriftsavdelinga
Gunn E. Johannessen	Oppvekst- og utdanningsavdelinga
Solveig Hovet	Helse- og omsorgsavdelinga
Synne Skoglund	Sosial- og vergemålsavdelinga
Stine Gabrielsen	Kommunal- og beredskapsavdelinga

Kopi til:

Nordland fylkeskommune Postmottak Fylkeshuset 8048 Bodø

Saksfremlegg

Utv.saksnr.	Utvalg	Møtedato
	Bindal kommunestyre	17.06.2021
9/21	Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne og eldre	15.06.2021

Samhandlingsleder for kommunene innenfor helseområdet

Vedlegg:

- 1 Samarbeidsavtale mellom Steinkjer kommune og Bindal kommune om felles finansiering av samhandlingsleder i kommunehelsetjenesten
- 2 Anbefaling fra arbeidsgruppe

Kommunedirektørens innstilling

1. Bindal kommune, som har samarbeidsavtale med helseforetaket, nordre del av Trøndelag, deltar i finansiering av stilling som samhandlingsleder. Samarbeidsavtale mellom Steinkjer kommune og Bindal kommune om felles finansiering av samhandlingsleder i kommunehelsetjenesten godkjennes.

2. Steinkjer kommune ivaretar arbeidsgiveransvaret for stillingen.

3. Utgifter for stillingen dekkes av kommunene etter en fordelingsnøkkel. For Bindal kommune er beregnet utgift i 2021 på kr. 14.200.-, mens den i 2022 er på kr. 18.400.-. Det foretas nødvendig budsjettregulering for 2021. Utgift fra 2022 legges inn i budsjett og økonomiplan.

4. Vertskommunen fakturerer deltakerkommunene sin andel av utgiftene.

Bakgrunn

I forbindelse med innføringen av samhandlingsreformen har det vært innleid bemanning gjennom KS-systemet som har understøttet kommunenes felles arbeid på helseområdet. Dette arbeidet har omfattet å utvikle en sekretariatsfunksjon i samarbeid med helseforetakenes samhandlingsavdelinger for å legge til rette arbeidet i samarbeidsorganene. I tillegg har denne ressursen bl.a. blitt brukt til å drifte nettverk for helseledere, drifte nettverk med representantene for kommunesamarbeid innenfor helseområdet, holde kontakt med utdanningssystemet, koordinere høringsuttalelser, frikjøp av fastleger, mm. Arbeidet har i hovedsak vært finansiert gjennom skjønnsmidler fra Statsforvalteren og andre tilskudd, samt et kommunalt spleiselag basert på kronebeløp pr. innbygger.

Saksvurdering

Kommunene og KS har høstet erfaring med Samhandlingsreformen siden 2012. Det er liten tvil om at en felles ressurs i denne perioden er opplevd som nyttig for kommunene. Med bakgrunn i erfaringene så langt, og med tanke på at det ikke er noe som tyder på at det kommunale ansvaret for helseoppgaver vil avta framover, foreslås det at kommunene oppfordres til å bli med på et samarbeid og i fellesskap finansiere en permanent stilling som samhandlingsleder.

KOMMUNEDIREKTØREN I BINDAL KOMMUNE, Terråk, 28.5.2021

Knut Toresen
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Samarbeidsavtale mellom Steinkjer kommune og NN kommune om felles finansiering av samhandlingsleder i kommunehelsetjenesten.

1 Bakgrunn for avtalen

5.1.2019 gikk kommunene som har samhandlingsavtale med Helse Nord-Trøndelag sammen om en stilling som «samhandlingskoordinator helse» for en toårsperiode.

Prosjektperioden er over, og det er vurdert det som hensiktsmessig å videreføre stillingen som fast funksjon jf. vedtak i KDU av 19.2.21;

- 1.** Kommunedirektørutvalget i Trøndelag anbefaler kommunene som har samarbeidsavtale med Helse Nord-Trøndelag å tilslutte seg arbeidsgruppas anbefaling om å lyse ut stillingen som samhandlingsleder kommune som en fast stilling.
- 2.** Stillingen blir et spleiselag mellom de aktuelle kommunene. Arbeidsgiveransvaret ligger til Steinkjer kommune, og arbeidssted blir KS Trøndelag sitt kontor på Steinkjer.
- 3.** Steinkjer kommune får ansvar for utlysning og ansettelsesprosess, i samarbeid med KS Trøndelag og to representanter fra de øvrige kommunene.
- 4.** Kommunedirektørutvalget støtter stillingsinnholdet som er beskrevet i rapporten fra arbeidsgruppa.
- 5.** Helseledernetverket oppnevnes som styringsgruppe for stillingen for å sikre at stillingen oppfyller intensjonene fra kommunene.

«Modellen for helsefelleskap samsvarer godt med modellen som allerede er etablert i nordre Trøndelag. En god flyt mellom nivåene er viktig, og det er nødvendig med et godt fungerende sekretariat. Det er viktig at både HNT og kommunene prioriterer ressurser i dette videre». En fast etablert sekretariatsfunksjon mellom partene er i henhold til vedtak i samtlige kommunestyre jf. samarbeidsavtale. Det samme gjelder anbefalingen om å styrke og videreføre funksjonen som ble enstemmig vedtatt i Politisk Samarbeidsutvalg den 18.02.21.

Avtale om vertskommunesamarbeid jf. KommuneLoven § 20-4

Partene i vertskommunesamarbeidet har inngått likelydende avtaler. Avtalen er godkjent av kommunestyrene i alle deltakende kommuner.

1. Formål

Formålet med avtalen er å styrke samhandlingen mellom kommunehelsetjenesten og spesialist-helsetjenesten, her representert ved kommunene som har underskrevet samarbeidsavtalen med Helse Nord-Trøndelag.

2. Følgende kommuner er deltakere i vertskommunesamarbeidet

- a. Steinkjer kommune
- b. Inderøy kommune
- c. Levanger kommune
- d. Verdal kommune
- e. Frosta kommune
- f. Meråker kommune
- g. Bindal kommune
- h. Osen kommune
- i. Stjørdal kommune
- j. Snåsa kommune
- k. Lierne kommune
- l. Røyrvik kommune
- m. Namsskogan kommune
- n. Grong kommune
- o. Høylandet kommune
- p. Leka kommune
- q. Nærøysund kommune
- r. Overhalla kommune
- s. Flatanger kommune
- t. Namsos kommune

3. Vertskommune

Steinkjer kommune er vertskommune for samarbeidet.

4. Oppgaver og myndighet som er lagt til vertskommunen

Dette er en administrativ vertskommunemodell som ikke medfører organisatorisk overbygging i form av felles folkevalgt organ eller styre.

Vertskommunesamarbeidet er utelukkende et samarbeid om felles samhandlingsleder for kommunene.

Vertskommunen kan ikke treffe avgjørelser i saker som er av prinsipiell betydning. Slike saker må vedtas av alle kommunestyrene.

5. Vertskommunen sine plikter

Vertskommunen har arbeidsgiveransvar for samhandlingsleder.

Vertskommunen skal årlig levere årsrapport som informerer om samarbeidets virksomhet til de samarbeidende kommunene.

Vertskommunen skal hvert år innen utgangen av november sette opp et budsjett som viser forventede inntekter og utgifter kommende år. Budsjettet skal oversendes Styringsgruppa for godkjenning.

Vertskommunen plikter til enhver tid å etterfølge styringsgruppens vedtak om utøvelse av og prioriteringer i samarbeidet.

6. Styringsgruppe

Helseledernetverket, bestående av helseledere fra alle deltakende kommuner, er styringsgruppe for samarbeidet og stillingen. Dette for å sikre at samarbeidet og stillingen oppfyller intensjonene fra kommunene.

Styringsgruppa skal sikre god dialog mellom kommunene, vertskommune og samhandlingsleder.

Styringsgruppen konstituerer seg selv, og velger selv sin leder. Gruppen kan fatte vedtak om utøvelse av og prioriteringer for samarbeidet der det foreligger flertall for vedtak. Hver deltakende kommune har 1 stemme i styringsgruppa.

7. Innhold i stilling som samhandlingsleder

Stillingen skal arbeide med følgende hovedområder:

- a) I samarbeid med Helse Nord-Trøndelag skal samhandlingslederen bidra til å drifte og utvikle sekretariatsfunksjonen, samt lederfunksjonene, som igjen understøtter de avtafefestede samarbeidsorganene i Helsefelleskapet i nordre Trøndelag.
- b) Bidra til god samhandling, samordne og utvikle strategier gjennom tett kontakt med kommunale helseledere, kommunegruppene innenfor helse, kommuneoverlegene og andre nøkkelpersoner i kommunene.
- c) Bidra til å samordne og styrke kontakten mellom kommunene og utdanningsinstitusjonene / kompetansemiljøer. Være pådriver for tjenesteinnovasjon, ledelses- og organisasjonsutvikling på strategisk nivå.
- d) Ha god kontakt med KS, samt utføre noen oppgaver på vegne av KS. Det vil være naturlig å delta i KS sine samhandlingsfora mellom helse- og velferdsavdelingen og regionene. Følge opp nasjonale og regionale utredninger/høringer.
- e) Ved nye oppgaveoverføringer til kommunene, må samhandlingsleder innhente kunnskap om konsekvenser for kommunene, spre informasjon og overføre kunnskapen til KS og nasjonale myndigheter.
- f) Sammen med KS bidra til å drifte helseledernetverket i regionen.
- g) Samhandlingsleder må bidra i utadrettet virksomhet, som å være pådriver, arrangere kurs og konferanser.

8. Finansiering

Finansieringen skjer etter en modell der alle kommunene innbetaler et grunnbeløp på kr 10 000,- pr. kommune per år.

I tillegg skal det betales et kronebeløp pr innbygger, beregnet i 2021 til ca. tre kroner pr. innbygger, og ca kr 6 per innbygger påfølgende år. Kronebeløpet skal til sammen dekke vertskommunens dokumenterte utgifter i budsjettet. Utgiftene skal blant annet dekke følgende:

- Lønn og sosiale kostnader for samhandlingsleder
- Reiseutgifter for samhandlingsleder
- Møtekostnader for samhandlingsleder
- Kontorleie
- Mobil, PC og IKT support for samhandlingsleder

En betydelig medfinansiering av stillingen skal skje gjennom Helsedirektoratets tilskuddsordning for kommunenes andel av sekretariatsfunksjon. For 2020 var tilskuddet på kr 250 000, fra og med 2021 er dette økt til kr 500 000. Tilskuddet skal støtte etableringen av helsefelleskapene og det er gitt signal på at ordningen vil vare minst fram til og med 2023.

Vertskommunen fakturerer deltakerkommunene sin andel av utgiftene.

9. Oppsigelse

Partene i avtalen kan enkeltvis eller samlet, ved skriftlig varsel til vertskommunen si opp avtalen med 1 års varsel.

Oppsigelsestiden regnes ett år fra den første i måneden etter at oppsigelsen ble mottatt vertskommunen.

Partenes rettigheter og forpliktelser etter avtalen faller bort ved oppsigelsesfristens opphør.

Denne avtale er utformet i 2 eksemplarer; ett til hver av partene.

Signaturer:

For Steinkjer kommune:

For xx kommune:

Sted og dato

Sted og dato

Ordfører i Steinkjer kommune

Ordfører xx kommune

Anbefaling fra arbeidsgruppe:

Samhandlingskoordinator helse nordre del Trøndelag

- Stillingsinnhold, organisering og arbeidsgiveransvar

Rapport ferdigstilt 1. desember 2020, sendes Kommunedirektørutvalget i KS Trøndelag med kopi til kommunene i Trøndelag.

Arbeidsgruppas mandat

Kommunedirektørutvalget (KDU) i Trøndelag gjorde den 21. august 2020 følgende vedtak i sak vedrørende samhandlingskoordinator helse i nordre Trøndelag:

- 1. Det er behov for samhandling og koordinering mellom kommunene. Rollen som samhandlingskoordinator og ansvarsportefølje evalueres.*
- 2. Ressursen skal ikke brukes til oppgaver som ikke er definert av kommunene selv*
- 3. Det settes ned en regional arbeidsgruppe som ser nærmere på stillingsinnhold, organisering og arbeidsgiveransvar for stillingen. Arbeidsgruppen skal komme med sine anbefalinger innen 1. desember 2020.*

4. Arbeidsgruppen består av følgende representanter:

- Ola Stene, Levanger kommune*
- en person fra hver kommunegruppe helse i nordre del av Trøndelag*

Fra kommunegruppene ble disse oppnevnt: Inge Falstad, Anne Kari Haugdal, Per Arne Olsen og Marit Pedersen.

Annikken Kjær Haraldsen fra KS Trøndelag har bistått arbeidsgruppa.

Innledning

Arbeidsgruppa sendte ut en spørreundersøkelse til kommunene for å få tilbakemelding på erfaringene av samhandlingskoordinatorstillingen for nordre del av Trøndelag og innspill til en framtidig løsning. Tilbakemeldingene er ikke entydige og det var under halvparten av kommunene som svarte, vi vil likevel si at innspillene vi fikk var nyttige.

Det er svært viktig å se videreføringen av samhandlingskoordinatorstillingen i sammenheng med etableringen av helsefelleskap i tråd med Nasjonal helse- og sykehusplan 2020-2023. Målet med helsefelleskap er å skape en mer sammenhengende og bærekraftig helse- og omsorgstjeneste. Helse- og omsorgsdepartementet har foreslått et nytt punkt i helse- og omsorgstjenesteloven punkt 6-2 første ledd, hvor kommunen og det regionale helseforetak har *krav om sammen å planlegge og utvikle tjenester* (forslaget hadde høringsfrist 13.11.20).

I helsefelleskapene skal representanter fra kommuner, helseforetak, lokale fastleger og brukere møtes og planlegge og utvikle helse- og omsorgstjenester i fellesskap.

Helsefellesskapene skal prioritere å utvikle tjenester til fire sårbare pasientgrupper og finne løsninger som passer til lokale behov og forutsetninger.

De fire pasientgruppene som helsefellesskapene særlig bør utvikle gode tjenester for er:

- barn og unge
- personer med alvorlige psykiske lidelser og rusproblemer
- skrøpelige eldre
- personer med flere kroniske lidelser.

Regjeringen og KS er enige om at etablering av helsefellesskapene skal bygge på følgende prinsipper (for hele avtalen se [her](#)):

- En tydeligere samarbeidsstruktur. Det legges opp til et tydeligere skille mellom overordnede, strategiske og faglige beslutninger gjennom en tredelt struktur. Regjeringen og KS anbefaler at både lokale fastleger og brukere er representert på alle nivåene i samarbeidsstrukturen.
- Bedre felles planlegging. Helseforetak og kommuner bør i helsefellesskapene planlegge og utvikle tjenester for pasienter som trenger tjenester fra begge nivå.
- Økt samordning. Kommunene bør i større grad samordne seg, dvs. at noen kommuner stiller i samarbeidsutvalg på vegne av en gruppe kommuner. Helseforetak som favner flere sykehus, må sikre at disse opptrer samordnet i helsefellesskapet.
- Bedre beslutningsprosesser. Den formelle beslutningsmyndigheten vil som i dag ligge i helseforetakene og kommunene. Samtidig bør beslutningsprosessen i partnerskapet bli bedre og mer forpliktende enn den er i dag. Regjeringen og KS er enige om at det bør tilstrebes konsensusbeslutninger som kan forplikte partnerne i det videre arbeidet.
- Sekretariat. Et velfungerende sekretariat er et viktig virkemiddel for å sikre fremdrift, effektivitet og legitimitet i beslutningsprosessene.
- Tydelige prioriteringer. Regjeringen og KS mener at helsefellesskapene bør ha et særlig fokus på å utvikle gode tjenester for barn og unge, personer med alvorlige psykiske lidelser og rusproblemer, skrøpelige eldre og personer med flere kroniske lidelser.
- Felles virkelighetsforståelse. Regjeringen og KS vil tilrettelegge for at det fremskaffes bedre styringsinformasjon og framskrivningsverktøy som kan helsefellesskapene kan bruke.
- Behov for lokale tilpasninger. Det skal være rom for ulik organisering og lokale løsninger i oppgavedelingen mellom kommuner og helseforetak.
- Innspill til neste Nasjonal helse- og sykehusplan. Regjeringen og KS ønsker at neste Nasjonale helse- og sykehusplan skal bygge på innspill fra helsefellesskapene.

Boks 4.1 Hvor vil vi?

Pasienter og pårørende opplever en helhetlig og sammenhengende helse- og omsorgstjeneste der pasienten kan være en aktiv deltaker i egen helse og behandling. Det er etablert god samhandlingskultur, felles forståelse av hva helseforetak og kommuner skal samhandle om og hvordan de skal gjøre det. Helseforetak og samarbeidende kommuner møtes som likeverdige partnere i helsefelleskap. Sammen med brukere og fastleger utvikler og planlegger de tjenester til sårbare pasientgrupper med behov for tjenester fra begge nivå. Tilrettelagt styringsinformasjon og felles fremskrivingsverktøy bidrar til felles virkelighetsforståelse og understøtter felles planlegging. Helseforetak og kommuner inngår avtaler om lokalt tilpassede måter å løse oppgavene på til det beste for pasientene. Helsedirektoratet gir god veiledning om det lokale handlingsrommet og innretningen av samhandlingen. Stortinget behandler Nasjonal helse- og

sykehusplan hvert fjerde år der det formidles forventninger til helsefelleskapene om utvikling av helse- og omsorgstjenesten.

Pasientforløp på tvers av og innad i kommuner og sykehus kjennetegnes ved gode rutiner i overgangene som gir pasienter og pårørende forutsigbarhet og trygghet, mulighet for gjensidig konsultasjon mellom helsepersonell og IKT-systemer som understøtter samhandlingen. Pasientforløp utvikles basert på kunnskap og erfaring. Tverrfaglige team på tvers av nivåer ivaretar behovene til pasienter med store og sammensatte behov. Spesialisthelsetjenesten møter pasientene i større grad i hjemmet og i samarbeid med den kommunale helse- og omsorgstjenesten, og deler sin kompetanse – både fysisk og virtuelt. Lovverk for informasjonsdeling, finansieringsløsninger og styringsdata er tilpasset disse arbeidsformene.

Hva betyr dette for Trøndelag?

- Hva vil vi i Trøndelag med helsefelleskap?
- Hvilken merverdi skal helsefelleskapene gi innbyggerne i vår region?
- Kan helsefelleskapene styrke kommunesamarbeidet i Trøndelag?

Kommunene i nordre del av Trøndelag har inngått samarbeidsavtale med helseforetaket og har gjennom denne avtalen forpliktet seg til å stille med ressurs til sekretariatsfunksjonen og ledelse av de avtalefestede samarbeidsorganene. Fra avtalen: «Sakene skal fremmes via felles sekretariat innenfor gitte frister.» (avtalens pkt 6.2 Politisk samarbeidsutvalg (PSU)). Samme bestemmelse gjelder for Administrativt samarbeidsutvalg (ASU) (jfr pkt 6.3 i avtalen).

KS Trøndelag sin ansettelse av rådgiver på helse- og velferdsområdet vil også ha betydning for hvilke områder og oppgaver en ansatt på samhandlingsområdet har mulighet for å prioritere, det blir økt kapasitet til å jobbe med utvikling av helsefelleskap og kommunesamarbeid.

Stillingsinnhold

Med utgangspunkt i etableringen av helsefelleskap, kommunenes avtale med helseforetaket, tilbakemeldingene fra kommunene og forventningene som ligger i Nasjonal helse- og sykehusplan ser arbeidsgruppa for seg disse aktuelle oppgavene i den nye stillingen på samhandling:

- Ivareta kommunenes likeverdighet mot helseforetaket

Sammen med sekretariatet ved helseforetaket forberede saker til partnerskapsmøtet, strategisk samarbeidsutvalg og faglige samarbeidsutvalg (dagens PSU og ASU) for å sikre fremdrift, effektivitet og legitimitet i beslutningsprosessene.

- Fasilitere samarbeidet og samhandlingen mellom kommunene
- Fasilitere samarbeidet og samhandlingen mellom kommunene og helseforetaket
- Bidra til å synliggjøre samhandlingsrommet i avtalene mellom kommunene og helseforetaket
- Samhandle og koordinere med samhandlingskoordinator for søndre del av Trøndelag
- Samhandle og koordinere med KS Trøndelag sin rådgiver på helse- og velferdsområdet

Vi ser også for oss at den ansatte på samhandlingsområdet kan bidra med utviklingsoppgaver som for eksempel:

- Bidra til å utvikle felles/like tjenester på helseområdet i kommunene
- Delta i aktuelle prosjekt på helseområdet
- Bidra til å samordne kommunene på planverk innenfor helseområdet
- Identifisere viktige utviklingstrekk innenfor helse- og velferdsområdet
- I samarbeid med Fylkesmannen samordne tilsyn

Stillingsinnholdet vil være førende for hvilken kompetanse man er ute etter i utlysning av stillingen.

Organisering og arbeidsgiveransvar

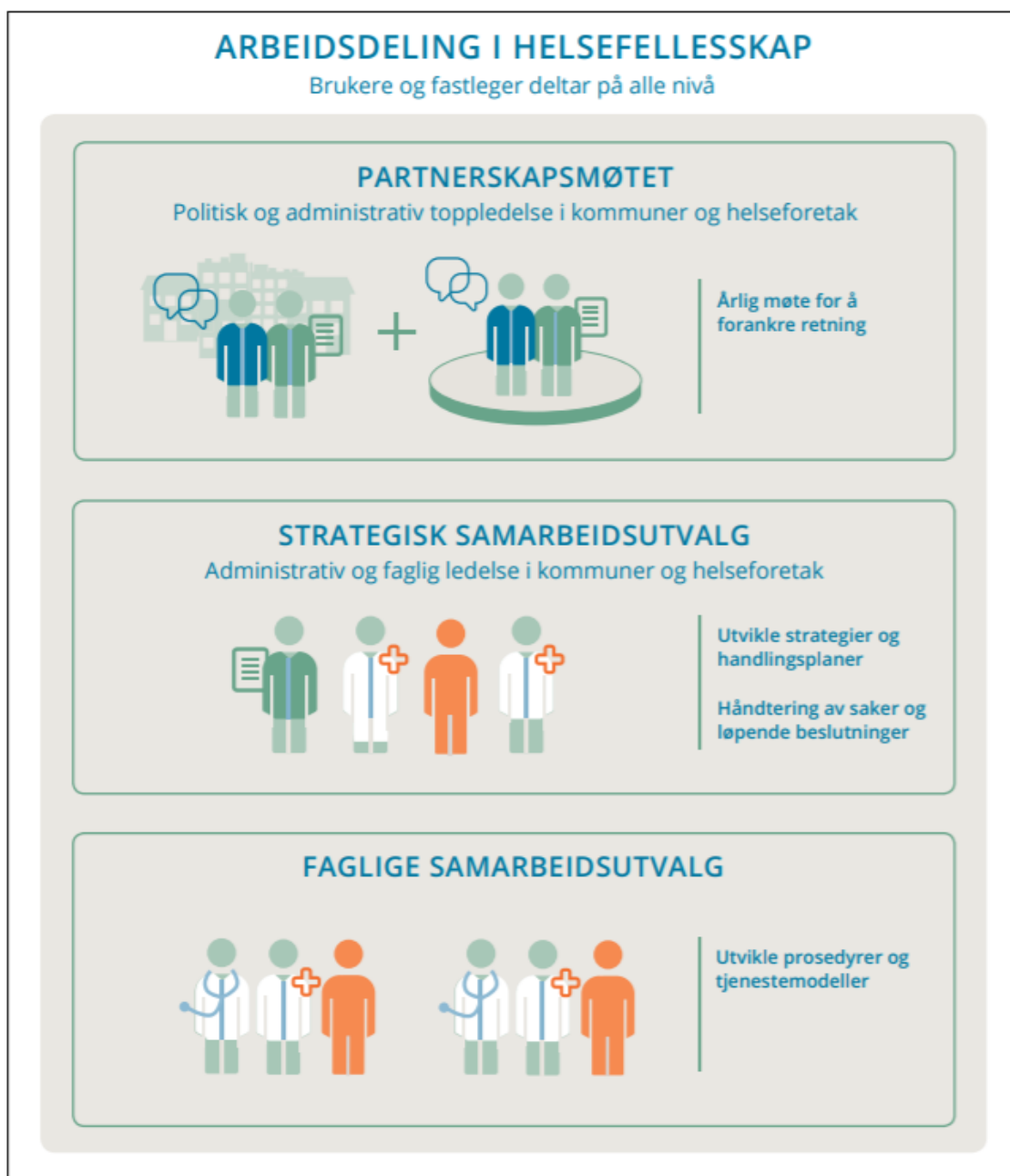
Ut fra etableringen av helsefelleskap og forventingen om styrking av sekretariatsfunksjonen fra kommunenes side anbefaler arbeidsgruppa at det lyses ut en fast stilling som Samhandlingsleder kommune. Dette er tittelen på stillingen i den nye samarbeidsavtalen mellom kommunene og helseforetaket (pkt 6.9.1).

Stillingen blir et spleiselag mellom kommunene som har avtale med Helse Nord-Trøndelag. Arbeidsgruppa foreslår at Steinkjer kommune sitt ansvar som arbeidsgiver videreføres som i dag, og at Samhandlingslederen vil ha arbeidsted KS Trøndelag, Steinkjer-kontoret.

Det statlige tilskuddet til sekretariatsfunksjon helsefelleskap på kr 250 000 pr år reduserer kommunenes andel til stillingen, se vedlagte budsjett for stillingen.

Arbeidsgruppa anbefaler at Helseledernetverket oppnevnes som styringsgruppe for stillingen for å sikre at stillingen oppfyller intensjonene fra kommunene. Det vil også sikre dialog mellom kommunene og den ansatte på samhandling. Dette bør vurderes også for samhandlingsstillingen i søndre del.

Fra Nasjonal helse- og sykehusplan 2020-2023; Arbeidsdeling i helsefelleskap:

Figur 4.1 Arbeidsdeling i helsefelleskap

Vedlegg:

Budsjett og fordeling av kostnader

Felles stilling samhandling helse nordre del av Trøndelag

Deltakerkommuner

Det er i dag 22 kommuner som har en samarbeidsavtale med Helse Nord-Trøndelag HF. Disse er: Tydal, Selbu, Meråker, Frosta, Stjørdal, Levanger, Verdal, Inderøy, Steinkjer, Snåsa, Lierne, Grong, Røyrvik, Namsskogan, Høylandet, Overhalla, Flatanger, Namsos, Osen, Nærøysund, Leka og Bindal.

Selbu og Tydal er med på spleiselaget for tilsvarende stilling i søndre Trøndelag. Det vil derfor være 20 kommuner som inngår i spleiselaget for stilling i nordre del.

Grunnlag for beregninger

Dagens grunnbeløp på kr 10.000, - per kommune foreslås videreført.

Kronebeløpet per innbygger foreslås redusert fra 6,00 til 4,75 kroner. Dette gjøres på bakgrunn av at kommunene har fått tildelt tilskudd fra Helsedirektoratet på kr. 250.000, - for 2020 som er øremerket ordningen. Det antas at en slik ordning vil vare minst fram t.o.m. 2023. Uten dette tilskuddet ville det vært nødvendig å øke kronebeløpet per innbygger til ca. sju kroner.

Innbyggerberegnet beløp justeres årlig ut fra innbyggertallene i hver enkelt kommune.

Kommunen som tar på seg arbeidsgiveransvaret for stillingen avklarer nærmere med KS Trøndelag det praktiske rundt fakturering til kommunene. Vi foreslår at dette gjøres etterskuddsvis som i dag.

Budsjett for fast stilling per år	
INNTEKTER	BELØP
Fast beløp fra kommunene, kr 10.000, - x 20 kommuner	200 000
4,75 kr x 136 562 innbyggere (SSB-tall pr. juli 2020)	648 670
Tilskudd fra Helsedirektoratet	250 000
Bidrag fra KS Trøndelag (tilsvarer kontorleie og felleskostnader)	31 330
Sum	1 130 000
KOSTNADER	
Lønn, ansettes på årslønn kr 750 000	750 000
Sosiale kostnader, 35% av lønn	262 500
Lønn inkl. sosiale kostnader	1 012 500
Reiseutgifter	27 500
Møtekostnader	25 000
Kontorleie	20 000
Mobil, PC og IKT-support	30 000
Avsetning til framtidig lønnsøkning	15 000
Sum	1 130 000

Kostnadsberegning per kommune					
Kommune		Innbyggertall per 01.07.2020	Fast beløp	Innbyggerberegnet beløp kr 4,75	Total kostnad
1	Tydal	<i>Ikke med i avtale om samhandlingskoordinator i nordre Trøndelag</i>			
2	Selbu	<i>Ikke med i avtale om samhandlingskoordinator i nordre Trøndelag</i>			
3	Meråker	2 422	10.000	11.505	21.505
4	Stjørdal	24 145	10.000	114.689	124.689
5	Frosta	2 627	10.000	12.479	22.479
6	Levanger	20 164	10.000	95.779	105.779
7	Verdal	14 948	10.000	71.003	81.003
8	Inderøy	6 816	10.000	32.376	42.376
9	Steinkjer	24 357	10.000	115.696	125.696
10	Snåsa	2 063	10.000	9.800	19.800
11	Lierne	1 355	10.000	6.437	16.437
12	Røyrvik	461	10.000	2.190	12.190
13	Namsskogan	843	10.000	4.005	14.005
14	Grong	2 359	10.000	11.206	21.206
15	Høylandet	1 231	10.000	5.847	15.847
16	Overhalla	3 884	10.000	18.449	28.449
17	Flatanger	1 103	10.000	5.240	15.240
18	Namsos	15 230	10.000	73.343	83.343
19	Osen	948	10.000	4.503	14.503
10	Nærøysund	9 623	10.000	45.710	55.710
21	Leka	557	10.000	2.646	12.646
22	Bindal	1 426	10.000	6.774	16.774
TOTALT		136 562	200.000	648 670	848.670